

PODJELE DRUŠTVA KAPITALA

Priručnik za polaznike/ice

Izrada obrazovnog materijala:

Tina Jakupak i Željka Bregeš
Trgovački sud u Zagrebu

Zagreb, travanj 2023.

Copyright 2023.
Pravosudna akademija

Maksimirska cesta 63, 10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL 00385(0)1 2357 626 WEB www.pak.hr

Sadržaj

1. UVOD	5
2. O STATUSNIM PROMJENAMA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA	6
3. PODJELA DRUŠTVA KAPITALA	7
3.1. Općenito.....	7
3.2. Temeljna pravila podjele društva.....	9
3.3. Podjela s osnivanjem.....	11
3.4. Podjela s preuzimanjem.....	24
3.5. Izvanparnični postupci.....	29
4. DIREKTIVA (EU) 2019/2121 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 27. STUDENOGA 2019. O IZMJENI DIREKTIVE (EU) 2017/1132 U POGLEDU PREKOGRANIČNIH PREOBLIKOVANJA, SPAJANJA I PODJELA	30
4.1. Uvod.....	30
4.2. Kratki sažetak pozadine (provedbe) Direktive o mobilnosti.....	31
4.3. Prekogranične statusne promjene u Hrvatskoj i EU - sadašnjost i budućnost.....	36
4.4. Prekogranično preoblikovanje.....	41
4.5. Prekogranična podjela.....	41
4.6. Ključne promjene.....	42
5. PITANJA U PRAKSI	42
6. ZAKLJUČAK	45
LITERATURA	48
PRILOG I – ZA VJEŽBU	50
PRIJAVA ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR	50
RJEŠENJE SUDA	53
PLAN PODJELE	55
UGOVOR O PODJELI I PREUZIMANJU	61
ZAPISNICI SA SKUPŠTINA	72
IZJAVE ČLANOVA UPRAVE	78
HODOGRAM ZA PODJELU	80
PRILOG II – ZA VJEŽBU	83
PITANJA:	89

Ovaj tekst ukratko prikazuje strukturu i analizira najvažnije odredbe Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o sudskom registru, ali i drugih propisa, u svezi s podjelom društva kapitala.

U ovom priručniku odabrana su najvažnija pravna pitanja koja zavređuju posebnu pozornost u odnosu na podjele društva kapitala s naglaskom na iduće (2023. godine) izmjene oba ranije spomenuta zakona.

Radionica je koncepcijski osmišljena tako da se svim sudionicima pruži prilika za stručnu raspravu i razmjenu praktičnih iskustava i da ona svojim sadržajem pomogne svim sudionicima radionice. Radionica je podijeljena u dvije tematske cjeline: prva, podjela društva kapitala kroz pravila Zakona o trgovačkim društvima i prema pravilima Zakona o sudskom registru; druga, analiza Direktive o mobilnosti i skora implementacija u hrvatski pravni sustav.

O svakoj tematskoj cjelini predviđena je rasprava i rješavanje hipotetskih slučajeva koji se odnose na izloženu materiju, odnosno koji su povezani s tom materijom, prema metodi okruglog stola. Tijekom radionice obraditi će i sudska praksa.

Priručnik je strukturiran na način da se prvo obrađuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima vezano za općenito statusne promjene, a zatim i podjelu društva kapitala kao jednu od statusnih promjena. Nakon toga slijedi dio koji se odnosi na analizu Direktive o mobilnosti. Također se analiziraju i obrađuju drugi propisi vezani uz statusne promjene društva kapitala. Nakon toga analiziraju se izvanparnični postupci koji se provode odnosno koji se mogu provoditi vezano za podjelu društva kapitala, kao i aktualni izazovi u primjeni. Analizira se i sudska praksa hrvatski sudova i Suda Europske unije.

Pripremljeni materijali temelje se na zakonima i podzakonskim propisima koji obrađuju ovo područje prava i na tome kako se ti propisi primjenjuju u praksi prvostupanjskih i drugostupanjskih sudova, te na suvremenoj hrvatskoj pravnoj književnosti. Također materijali obuhvaćaju i najvažnije odluke Suda Europske unije na temu podjele društva kapitala.

1. UVOD

Mnogi su razlozi koji navode društva kapitala da se odluče za podjelu društva, od osobnih razloga članova društva/dioničara do restrukturiranja poslovanja, pokretanja novog poslovanja, lansiranja novog proizvoda, poboljšanja boniteta, prodaje poslovne jedinice, porezne optimizacije, prihvatljivosti kreditiranja. Postupak podjele društva je složen, a procedura se mora slijediti.

Posljednjih godina globalni je trend da velika međunarodno poznata trgovačka društva provode strategiju podjele društva, ali i podjelu poslovanja na više manjih trgovačkih društava koja djeluju kao zasebni pravni i poslovni entiteti. Tako su američki Johnson & Johnson, japanska Toshiba i drugi 2021. godine najavili planove za podjelu, a 2022. proveli podjele, a prije njih to su već proveli američki Pfizer, IBM i brojni drugi.

Jedan od razloga zbog kojih se velika trgovačka društva odlučuju na podjele nalazi se, prema mišljenju autorica, u činjenici da su investitori sve manje skloni investicijama u velike multinacionalna društva jer ih nisu u mogućnosti pravilno valorizirati. Osim toga, manje poslovne jedinice okretnije su i sposobnije ulaziti u poslovne odnose koji u velikoj poslovnoj strukturi ne bi imali stratešku važnost.

Osim velikih društava koje smo ranije nabrojali, razloge za podjelu društva kapitala često imaju srednja, mala i mikro društva. Postoji niz razloga koji navode poduzetnike da se odluče za podjelu društva. Poslovni razlozi su uobičajeno provedba restrukturiranja poslovanja, pokretanje novog poslovanja ili pokretanje novog proizvoda, razgraničenje poslovnih rizika, razgraničenje pravnih rizika, poboljšanje boniteta, prodaja i/ili najam poslovne jedinice, porezna optimizacija, prihvatljivost kreditiranja i drugo. Najčešći osobni razlozi su razvod, umirovljenje, nasljeđivanje (svjedoci smo porasta broja predmeta utvrđenja bračne stečevine na poslovnim udjelima u trgovačkim društvima i utvrđenja ovlaštenika na istima).

Podjela društva kapitala je složeni proces koji ima svoje poslovne, pravne, porezne i organizacijske aspekte koje je potrebno prethodno uskladiti i optimizirati kako bi podjela društva bila uspješna i ostvarila svoj cilj. Zbog važnosti tog postupka za trgovačko društvo koje se dijeli, kao i ona koja nastaju, zakonom je omogućeno, u određenoj mjeri, svim zainteresiranim osobama (članovima društva, upravi, radnicima, vjerovnicima) da sudjeluju u tom postupku.

Kada se govori o podjeli društva valja prije svega istaknuti da svaki je slučaj za sebe. Nema jedinstvenog rješenja za sva društva koja se dijele. Unificirana rješenja za (uspješnu) podjelu ne postoje i svaki slučaj zahtijeva prethodnu detaljnu analizu, pripremu procesa i poslovni plan.

U postupku podjele društva kapitala sudjeluju razne osobe od javnog bilježnika, revizora, odvjetnika, poreznih savjetnika do registarskog suda. Prije svega svakako treba uvažiti interese i ciljeve vlasnika/dioničara te sve skupa uskladiti.

Podjela trgovačkog društva, bez obzira na razloge zbog kojih se poduzima, uvijek podrazumijeva prijenos cijelog ili dijela poslovanja i imovine koja služi za obavljanje

poslovne djelatnosti na drugo trgovačko društvo (već postojeće ili na novoosnovano) u kojem dioničari/udjeljčari društva koje se dijeli stječu dionice/poslovne udjele u društvu na koje se prenosi imovina društva.

Za podjelu je karakteristično da se zbog promjene stanja imovine društva mijenja i članstvo u društvu.

2. O STATUSNIM PROMJENAMA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

Brojne su promjene koje jedno trgovačko društvo može proći tijekom svojeg postojanja: od promjene tvrtke i/ili sjedišta do promjene predmeta poslovanja, povećanja i/ili smanjenja temeljnog kapitala, kao i druge promjene. U ovom radu biti će riječ o statusnim promjenama društva, promjenama koje u pravilu dovode do prestanka društva u pravnom smislu odnosno društvo nastavlja poslovanje u izmijenjenoj formi, s posebnim naglaskom na podjelu društva kapitala. U pravilu statusne promjene u tolikoj mjeri mijenjaju identitet trgovačkog društva da se trgovačko društvo nakon promjene više ne može poistovjetiti s trgovačkim društvom koje je postojalo prije promjene. Prema Zakonu o trgovačkim društvima (dalje u tekstu ZTD)¹ statusne promjene trgovačkih društava su podjela, spajanje te pripajanje. ZTD uređuje i preoblikovanje trgovačkih društava, ali se tu ne radi o statusnoj promjeni u pravom smislu te riječi. Također ZTD propisuje prekogranična pripajanja i spajanja društava.

Uređenje statusnih promjena kroz odredbe ZTD-a omogućuje prestrukturiranje društva umjesto dugotrajnih i često složenih postupaka likvidacija društva, osnivanja novih društava, prijenosa imovine.

Dva najvažnija učinka navedenih statusnih promjena su: identitet pravne osobe (koji je karakterističan za preoblikovanje) i sveopće sljedništvo kao posljedica drugih statusnih promjena. Navedeni učinci omogućuju nastavljanje poslovanja i zaštitu trećim osobama

Temeljna obilježja svih statusnih promjena su postojanje odgovarajuće pravne osnove bilo u privatnopravnom aktu (ugovor, plan podjele) ili u pravnom propisu (posebni zakoni i sl.), prestanak trgovačkog društva bez provođenja likvidacije, nastanak novih trgovačkih društava, sveopće sljedništvo (univerzalna sukcesija) te promjene u članstvu.

Do statusnih promjena najčešće dolazi radi restrukturiranja imovine podjelom radi lakšeg djelovanja na tržištu, ili radi stvaranja jakog gospodarskog subjekta spajanjem i pripajanjem, ili spajanje kapitala i good-willa ili radi ostvarivanja poreznih prednosti nakon obavljene statusne promjene².

¹ Narodne novine br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. - službeni pročišćeni tekst, 111/12., 125/11., 68/13., 110/15., 40/19., 34/22., 114/22., 18/23.

² dr. sc. Dragan Zlatović: Statusne promjene i preoblikovanja trgovačkih društava i zaštita prava radnika, objavljeno na www.iusinfo.hr, pristupljeno 25.3.2023.

Pravni okvir za statusne promjene trgovačkih društava sadržan je u ZTD-a i to za statusne promjene pripajanja i spajanja u odredbama čl. 512.-549.k ZTD-a (Glava VII), dok podjela društva kapitala propisana je odredbama 550.a do 550.r ZTD (Glava VII.a).

Prvi tekst ZTD-a iz 1993. godine propisivao je samo dva oblika statusnih promjena društava kapitala: pripajanje i spajanje. Podjela društva kapitala uvedena je u zakonski tekst izmjenama i dopunama ZTD-a iz 2003. godine³.

Kada se govori o prekograničnim pripajanjima i spajanjima u istima sudjeluju društva upisana u sudski registar Republike Hrvatske i društva osnovana po pravu druge države članice EU ili potpisnice Sporazuma o europskom gospodarskom prostoru te društva osnovana po pravu drugih država.

ZTD je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije, međutim, s obzirom na relativno česte izmjene zakonodavnog okvira na razini Europske unije, slijedećim izmjenama i dopunama (vjerojatno do sredine 2023. godine) potrebno je uvesti rješenja iz Direktive (EU) 2019/2121 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela (dalje u tekstu Direktiva o mobilnosti)⁴.

Tom Direktivom utvrđuju se, među ostalim, pravila o prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama koja predstavljaju prekretnicu u poboljšanju funkcioniranja unutarnjeg tržišta Europske unije za trgovačka društva i poduzeća te za njihovo ostvarivanje slobode poslovnog nastana koje predstavlja jedno od temeljnih načela prava Unije. Sloboda poslovnog nastana za trgovačka društva obuhvaća, između ostalog, pravo osnivanja takvih trgovačkih društava i upravljanja njima sukladno uvjetima utvrđenima zakonodavstvom države članice u kojoj imaju poslovni nastan

Uz ZTD i navedenu Direktivu, koju je potrebno implementirati, tu su i drugi posebni zakoni koji propisuju statusne promjene trgovačkih društava koja su pod posebnim režimom i za koja je potrebno odobrenje nadležnog nadzornog tijela npr. za banke, za osiguravajuća društva i sl.

3. PODJELA DRUŠTVA KAPITALA

3.1. Općenito

Odredbe o podjeli društva kapitala unesene su u ZTD 2003. godine. Podjela društva kapitala uređena je Šestom direktivom o podjeli dioničkih društava⁵. ZTD je usklađen s navedenom Direktivom.

³ Narodne novine br. 118/03

⁴ SL L 321, 12.12.2019. 1–44 - Izmjene uvedene Direktivom (EU) 2019/2121 stupile su na snagu 1. siječnja 2020. Države članice trebaju prenijeti tu Direktivu do 31. siječnja 2023

⁵ Sixth Council Directive 82/891/EEC of 17 December 1982., based on Article 54 (3) (g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies, OJ L 378, 1982., str. 47-54. -

S obzirom na prvotnu podnormiranost podjele društva kapitala slobodni smo reći da je podjelu društava, kao vrstu statusne promjene, stvorila je (sudska) praksa.⁶

Podjela je statusna promjena kojom

a) prestaje društvo, a umjesto njega nastaju dva druga društva kapitala (ili više), ili se dijelovi imovine društva prenose drugim društvima koja već postoje, ili

b) društvo nakon podjele postoji i dalje, ali se dijelovi njegove imovine (ne i ukupno cijela imovina) prenose u jedno postojeće društvo ili više novih društava.⁷

Društvo kapitala može se podijeliti, a podjela se provodi razdvajanjem ili odvajanjem.

Razdvajanje se provodi ili kao razdvajanje s osnivanjem ili kao razdvajanje s preuzimanjem, a i odvajanje se provodi kao odvajanje s osnivanjem ili kao odvajanje s preuzimanjem.

Razdvajanje s osnivanjem provodi se istodobnim prijenosom svih dijelova imovine društva koje se dijeli, uz njegov prestanak bez provođenja likvidacije, na dva ili više novih društava koja se osnivaju radi provođenja razdvajanja.

Razdvajanje s preuzimanjem provodi se istodobnim prijenosom svih dijelova imovine društva koje se dijeli, uz njegov prestanak bez provođenja likvidacije, na dva ili više društava koja već postoje.

Odvajanje s osnivanjem se provodi prijenosom jednog ili više dijelova imovine društva koje se dijeli, a da to društvo ne prestaje, na jedno ili više novih društava koja se osnivaju radi provođenja odvajanja.

Odvajanje s preuzimanjem provodi se prijenosom jednog ili više dijelova imovine društva koje se dijeli, a da to društvo ne prestaje, na jedno ili više društava koja već postoje.

Dopušteno je podjelu provesti tako da se dijelovi imovine istodobno prenose na nova i na društva koja već postoje. Na društva koja se osnivaju radi provođenja podjele (nova društva) ili na društva koja već postoje (društvo ili društva preuzimatelji) podjelom prelaze dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli onako kako je to određeno planom podjele.

Šesta direktiva Vijeća 82/891/EEZ od 17. prosinca 1982. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora, koja se odnosi na podjelu dioničkih društava; Šesta direktiva izmijenjena je Direktivom 2007/63/EZ u vezi sa zahtjevom za izvješćem neovisnog stručnjaka u slučaju pripajanja i spajanja ili podjele dioničkih društava te Direktivom 2009/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (djelomično ukinuta Direktivom 2012/30/EU), radi pojednostavljenja obveza vezanih uz izvješća i dokumentaciju pri pripajanju i spajanju ili podjeli društava te Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst), OJ L 169, 30.6.2017, p. 46–127

⁶ Parać, Z.: Podjela kao jedna od statusnih promjena dioničkog društva, *Pravo u gospodarstvu*, vol. 36, 1997., str. 507: Uvesti u hrvatski pravni sustav prava trgovačkih društava potpuno novi pravni institut i detaljno ga zakonski urediti, tj. recipirati Smjernicu br.6. EZ-a prije nego je takvo što učinjeno u glavnim europskim pravnim sistemima, a pogotovo učiniti to bez oslonca na ičija praktična iskustva, bilo bi u vrijeme kada se donosio Zakon o trgovačkim društvima opasan pokušaj.

⁷ Barbić J., *Pravo društava, knjiga druga, društva kapitala, svezak I, dioničko društvo*, sedmo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Organizator, Zagreb, 2020., str. 1699

Nova društva odnosno društvo ili društva preuzimatelji sveopći su pravni sljednici društva koje se dijeli te za obveze društva koje se dijeli odgovaraju suglasno odredbama glave VII.a ZTD-a.

Dioničari ili imatelji poslovnih udjela u društvu koje se dijeli stječu dionice/udjele u novim društvima ili društvu ili društvima preuzimateljima razmjerno udjelima koji su im pripadali u društvu koje se dijeli (ako što drugo nije predviđeno odredbama glavom VII.a).

Ako broj ili ukupni nominalni iznos udjela jednog člana u društvu koje se dijeli, odnosno iznos dijela temeljnog kapitala na koji se taj udio ili udjeli odnose, nije dovoljan da taj član stekne cijeli broj dionica odnosno najmanje jedan poslovni udio u novim društvima ili društvima preuzimateljima, tome će članu ta društva isplatiti doplatu u novcu. Dopлата u novcu može iznositi najviše jednu desetinu nominalnog iznosa udjela koje taj član stječe u novim društvima ili društvima preuzimateljima odnosno najviše ukupno jednu desetinu temeljnog kapitala svih novih društava ili društava preuzimatelja zajedno. Doplatu u novcu mogu platiti i treće osobe, ako je to tako predviđeno planom podjele. U odnosu na te doplate ne primjenjuje se ograničenje ranije navedeno.

Za podjelu društva bitno je da se imovina društva koje se dijeli ili neki njezin dio prenose jednim aktom istodobno s obavljenom podjelom te da istodobno s time dionice odnosno poslovne udjele u društvima kojima je imovina prenesena stječu dioničari/članovi društva koje se dijeli. Po tome se podjela društva razlikuje od drugih prijenosa imovine pravnim poslom.

3.2. Temeljna pravila podjele društva⁸

1. Imovina društva koje se dijeli prenosi se jednim aktom, i to istodobno s osnivanjem novih društava, prijenosom svih dijelova imovine društva, obveza i pravnih odnosa tim društvima, a o tom prestaje li to društvo podjelom (razdvajanje) ili ne (odvajanje), taj će akt biti plan podjele odnosno ugovor o podjeli. Prijenos se obavlja planom podjele kad prije podjele ne postoje ugovorne strane koje bi ga mogle sklopiti (podjela s osnivanjem novih društava), pa se podjelom osnivaju nova društva, a ugovorom o podjeli kada one prije toga postoje (podjela s preuzimanjem) jer se podjelom ne osnivaju nova društva.

2. Dopušteno je podjelom prenositi dijelove imovine istodobno na nova društva i na društva koja već postoje (čl. 550.a st. 4. ZTD). Time se omogućuje da se istodobno provodi podjela s osnivanjem i podjela s preuzimanjem, tj. da se ta dva načina podjele kombiniraju.

3. Na društva koja se osnivaju radi provođenja podjele (nova društva) ili na društva koja već postoje (društvo ili društva preuzimatelji), podjelom prelaze dijelovi imovine, obveze i pravni odnos društva koje se dijeli onako kako je to određeno planom podjele (čl. 550.a st. 5. ZTD), s time da će ga u drugom spomenutom slučaju zamijeniti ugovor o podjeli (čl. 550.r st. 2. t. 1 ZTD).

⁸ Barbić J., str. 1700-1701

4. Nova društva odnosno društvo ili društva preuzimatelji sveopći su pravni sljednici društva koje se dijeli te za obveze tog društva odgovaraju onako kako je to određeno Zakonom (čl. 550.a. st. 6. ZTD).
5. Dioničari dioničkog društva koje se dijeli stječu poslovne udjele ili dionice u novim društvima nastalim podjelom ili u društvu ili društvima preuzimateljima razmjerno udjelima koji su im pripali u društvu koje se dijeli, ako što drugo nije predviđeno propisima Zakona o podjeli društva (čl. 550.a st. 7. ZTD). Time su im očuvana prava u mjeri u kojoj su ih imali u društvu koje se dijeli.
6. Ako broj ili ukupni nominalni iznos dionica jednog dioničara u društvu koje se dijeli odnosno iznos dijela temeljnog kapitala na koji se one odnose nije dovoljan da taj dioničar stekne cijeli broj dionica odnosno najmanje jedan poslovni udio u novim društvima ili društvima preuzimateljima, tom će dioničaru ta društva isplatiti doplatu u novcu. Spomenuta doplata može iznositi najviše desetinu nominalnog iznosa najviše desetinu nominalnog iznosa udjela koji taj član stječe u novim društvima ili u društvima preuzimateljima odnosno najviše ukupno jednu desetinu temeljnog kapitala svih novih društava i društva preuzimatelja zajedno (čl. 550.a. st. 8. ZTD). Zabrana je izraz primjene načela o zaštiti kapitala društava koja sudjeluju u podjeli.
7. Ako doplata u novcu o kojoj je ovdje bila riječ plate treće osobe, predvidi li se to planom podjele društva, ne primjenjuje se ograničenje u pogledu dopuštene visine doplate. Ovdje se, naime, doplatom ne smanjuje kapital društava koja sudjeluju u podjeli, pa nema ni potvrde za propisivanjem ograničenja.
8. Zakon propisuje mjere zaštite vjerovnika društva koje se dijeli kako oni time ne bi bili oštećeni, premda za obveze društva odgovaraju njegovi sveopći sljednici, mjere zaštite dioničara s posebnim pravima i onih koji ne dobivaju udjele u novim društvima u istom omjeru u kojemu su ih imali u društvu koje se dijeli.
9. Zakonom se propisuje i odgovornost članova uprave odnosno izvršnih direktora i članova nadzornog odnosno upravnog odbora društva koje se dijeli te osoba koje se iskoristile utjecaj u društvu za štetu počinjenu podjelom u skladu s općim pravilima o odgovornosti tih osoba.

Ključne značajke/pretpostavke podjele društva kapitala:

- 1. Definirati poslovni cilj i procijeniti pridonosi li podjela društva njegovu ostvarenju**
- 2. Kod izrade plana podjele jasno predstaviti namjere svim dioničarima čija je suglasnost potrebna za prihvaćanje plana**
- 3. Izraditi detaljan plan podjele uz pomoć stručnih osoba (unutar i izvan društva)**
- 4. Predvidjeti sve buduće obveze koje mogu nastati podjelom (od poreza nadalje)**
- 5. Objasniti vjerovnicima namjeru i učinke podjele te isto iskomunicirati**
- 6. Prilagoditi internu strukturu nadolazećoj podjeli potrebnom reorganizacijom (osobito paziti na radnike i radnička prava)**

7. **Napraviti provjere poput provjere postoji li obveza procjene imovine i otkrivanja skrivenih pričuva/rizika**
 8. **Pripremiti (glavnu) skupštinu sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima**
-

3.3. Podjela s osnivanjem

Podjela s osnivanjem moguća je kao razdvajanje ili kao odvajanje.

Podjela s osnivanjem podrazumijeva nekoliko potrebnih radnji:

1. PLAN PODJELE
2. IZVJEŠĆE UPRAVE (izvršnih direktora)
3. REVIZIJA PODJELE
4. IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA (upravnog odbora)
5. ODLUKA GLAVNE SKUPŠTINE
6. PRIJAVA ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR

3.3.1. Plan podjele

Ključni dokument u cijelom postupku podjele društva kapitala jest plan podjele, koji donosi uprava društva i koji sadrži sve pojedinosti nužne za provođenje podjele, a osobito izjavu o podjeli i prijenosu imovine na nova društva, omjer zamjene udjela u društvu koje se dijeli za udjele u novim društvima, dan od kojeg radnje društva koje se dijeli vrijede kao radnje poduzete za račun novih društava itd. Njegov sadržaj propisan je ZTD-om te je iznimno važno da plan podjele bude sveobuhvatan i što precizniji kako bi se izbjegle različite nedoumice koje se kod podjele mogu pojaviti. Osim toga, kod izrade plana mora se voditi računa o zakonskim pravilima o očuvanju kapitala društva (temeljnoga kapitala, zakonskih, statutarnih i drugih rezervi kapitala društva) koja imaju za cilj da se osigura financijska stabilnost svih društava koja sudjeluju u podjeli kakvu je prije podjele imalo društvo koje se dijeli.

Osnovno pravilo zahtijeva da zbroj nominalnih iznosa temeljnoga kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnoga kapitala kakav je prije podjele imalo društvo koje se dijeli. Jednako tako zbroj zakonskih, statutarnih i drugih rezervi koje se mogu upotrijebiti samo za određenu svrhu u početnim financijskim izvještajima svih novih društava mora biti barem jednak iznosu tih rezervi u zaključnom financijskom izvještaju društva koje se dijeli.

Plan podjele mora provjeriti revizor podjele, kojeg imenuje trgovački sud na području kojeg je sjedište trgovačkog društva koje se dijeli, osim ako dioničari u novim društvima dobivaju udjele u istim omjerima kao u društvu koje se dijeli ili ako se toga odreknu svi dioničari u situacijama kada je takvo odricanje zakonom dopušteno.

Plan podjele podrazumijeva prijedloge statuta/društvenih ugovora/izjava novih društava, davanje izjave o podjeli i prijenosu imovine na nova društva, utvrđivanje

omjera zamjene dionica odnosno poslovnih udjela, te primjenu načela očuvanja kapitala.

Uprava, odnosno izvršni direktori, društva koje se dijeli moraju izraditi plan podjele. Radi se o poslovodnoj odluci uprave/izvršnih direktora koju donose na način kako inače odlučuju. Moguće je statutom/društvenim ugovorom propisati drugačiji način donošenja tih odluka (npr. jednoglasno umjesto većinom i sl.). Odluke se donose jednoglasno ukoliko u statutu o načinu odlučivanja uprave nije propisano drugačije.

Plan podjele mora sadržavati sljedeće podatke:

- tvrtku i sjedište društva koje se dijeli;
- prijedloge statuta odnosno društvenog ugovora novih društava;
- izričitu izjavu o podjeli i prijenosu dijelova imovine na nova društva s pravnim posljedicama sveopćeg pravnog sljedništva i uz prienos članovima društva koje se dijeli udjela u novim društvima u zamjenu za udjele u društvu koje se dijeli;
- omjer zamjene udjela u društvu koje se dijeli za udjele u novim društvima;
- iznos doplate u novcu;
- pojedinosti o smanjenju temeljnog kapitala u društvu koje se dijeli, ako se taj temeljni kapital smanjuje;
- pojedinosti o stjecanju udjela u novim društvima;
- vrijeme od kad radnje društva koje se dijeli vrijede kao da su poduzete za račun novih društava (dan poslovnih učinaka podjele), a s kojim danom će biti sastavljeni izvještaji o financijskom položaju (zaključna za društva koja se dijeli i početna novih društava, diobeno kad je riječ o podjeli s odvajanjem);
- ako u društvu koje se dijeli postoje udjeli s posebnim položajem ili s posebnim pravima, kao što su npr. dionice bez prava glasa, povlaštene dionice, zamjenjive obveznice, obveznice s pravom na dividendu ili poslovni udjeli s posebnim pravima, navode o pravima koja će imateljima takvih udjela odnosno nositeljima tih prava pripadati u novim društvima ili o primjerenoj novčanoj naknadi za takva prava;
- posebne pogodnosti dane članovima uprave, odnosno izvršnim direktorima, članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora društva koje se dijeli odnosno novog društva ili revizoru podjele;
- detaljan opis i raspored dijelova imovine i obveza odnosno pravnih odnosa koji se prenose svakom pojedinom novom društvu, pri čemu je dovoljno pozvati se na isprave kao što su godišnja financijska izvješća, izvještaji o financijskom položaju, inventurne liste, ako po svom sadržaju omogućavaju raspored pojedinih dijelova imovine;
- pojedinosti o rasporedu onih dijelova imovine koje na temelju plana podjele ne bi bilo moguće dodijeliti niti jednom od novih društava;
- zaključni izvještaj o financijskom položaju društva koje se dijeli, početni izvještaj o financijskom položaju novih društava, a kod podjele odvajanjem diobeni izvještaj o financijskom položaju iz kojeg je vidljivo koji dio imovine i obveza će ostati društvu koje se dijeli nakon provedenog odvajanja (vidjeti prilog ovom priručniku).

Nakon što (glavna) skupština odobri plan podjele nije moguće mijenjati plan podjele. Eventualno bi bilo moguće mijenjati plan podjele novom odlukom.

Kada se temeljni kapital društva koje se dijeli smanjuje da bi se provela podjela društva odvajanjem, na smanjenje tog kapitala ne moraju se primijeniti odredbe ZTD-a o smanjenju temeljnog kapitala. Odluči li društvo smanjiti temeljni kapital po odredbama kojima ZTD uređuje redovito smanjenje temeljnog kapitala, može se odstupiti od strogih pravila za odnos temeljnog kapitala društva koje se dijeli i društava koja su osnovana radi provođenja podjele.⁹

U planu podjele valja navesti sve dijelove imovine koje se prenose onako kako je potrebno za njihovu identifikaciju (npr. kod nekretnina navođenje katastarskih podataka s podacima o upisu u zemljišne knjige, kod pokretnina navođenje točnog opisa, sadržaja i sl., nabranjem vrijednosnih papira s preciznim navođenjem svih podataka, navođenjem računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira, podataka iz registra dionica; kod prava navođenjem svega potrebnog za identifikaciju; kod novca broj računa, depozita u banci; tražbina navođenjem dužnika i pravne osnove). Ovdje se postavlja pitanje koje zakonom nije uređeno, a to je što se događa s dijelovima imovine koji nisu navedeni u planu podjele. Prema akademiku Barbiću prihvatljivo rješenje bi bilo da se preostali dio dijeli na nova društva i prenosi im se u suvlasništvo ili kao zajedničko pravo u omjeru neto dijelova imovine koji su im preneseni (vrijednost prenesenog dijela imovine umanjenog za prenesene obveze). Ako to nije moguće, valja takav predmet imovine unovčiti i po spomenutom omjeru iznos podijeliti novim društvima.¹⁰ Tako bi se provela podjela s razdvajanjem. U suprotnom bi nastale poteškoće kada prestaje društvo koje se dijeli, a još mu je preostalo imovine, jer cijela nije prenesena – trebalo bi provesti likvidaciju?

Što se tiče obveza koje se prenose na nova društva važno je navesti vjerovnike i pravne osnove obveze, te dospijeće. I ovdje se postavlja pitanje što s obvezama koja se ne navedu u plan podjele: sva nova društva za obveze odgovaraju solidarno. Tu se otvara i pitanje mora li se za prijenos tražbina i obveza poštovati pravila obveznog prava (ako je primjerice za prijenos ugovora potrebna suglasnost vjerovnika). Zbog posebnih propisa osobito onih u članku 550.a st. 5. i 6. ZTD-a nije potrebno pribavljati suglasnosti prije izrade plana podjele. Naime, u navedenim odredbama propisuje se da dijelovi imovine, obveza i pravni odnosi društva koje se dijeli prelaze na društva koja se osnivaju onako kako je to određeno planom podjele, a nova društva sveopći su pravni sljednici društva koje se dijeli. Za zaključiti je da se za prijenos imovine, prava i obveza nije potrebno ispunjenje pretpostavki koje se inače traže kada nije riječ o sveopćem pravnom sljedništvu.

Plan podjele je jedinstven akt na temelju kojeg se provodi podjela pa se njime mogu riješiti i druga pitanja. Plan podjele je temeljni akt za upis u sudski registar. Tako društvo koje se dijeli može u planu podjele imenovati sve članove organa novih društava iako to nije njegov obvezni, zakonom propisani dio.

Uz sve navedeno za plan podjele valja reći da ZTD ne propisuje neki poseban oblik. Plan podjele mora biti u pisanom obliku. O planu podjele se odlučuje na (glavnoj) skupštini gdje zapisnik vodi javni bilježnik, a plan podjele prilaže se odluci (glavne) skupštine odnosno zapisniku i njegov je sastavni dio. Zapravo plan podjele izražava se na navedeni način u obliku javnobilježničkog zapisnika.

⁹ Barbić J. str. 1704

¹⁰ Barbić J. str. 1705

Ono što je bitno u ovom dijelu naglasiti je da između dana s kojim su sastavljena financijska izvješća koja se navode u planu podjele i dana podnošenja prijave za upis podjele u sudski registar ne smije proći više od devet mjeseci. Izvješća o financijskom položaju društva ne moraju se objaviti, ali se moraju dati na uvid članovima društva na (glavnoj) skupštini.

Očuvanje kapitala društva posebna je pretpostavka kod podjele društva. Bitno je da se očuva kapital društva koje se dijeli. To znači da se podjelom društva i osnivanjem novih društava kapital ne umanjuje. Isto tako potrebno je da se kapital strukturira tako da se osigura onakva financijska stabilnost svih društava koja sudjeluju u podjeli kakvu je prije podjele imalo društvo koje se dijeli. Društvo koje se dijeli razdvajanjem prestaje postojati što znači da se cijeli kapital tog društva raspoređuje na društva koja se pri tom osnivaju.

Zato su zakonom propisana ograničenja kod očuvanja kapitala društva:

1. Zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele.
2. Zbroj zakonskih rezervi, statutarnih rezervi i drugih rezervi koje se suglasno zakonu odnosno statutu ili društvenom ugovoru mogu upotrijebiti samo za određenu svrhu svih novih društava, iskazanih u početnim izvještajima o financijskom položaju novih društava, mora biti najmanje jednak tim rezervama iskazanima u zaključnom izvještaju o financijskom položaju društva koje se dijeli.
3. Za očuvanje kapitala društva koje je imalo društvo koje se dijeli važna je primjena propisa o simultanom osnivanju dioničkog društva odnosno osnivanju društva s ograničenom odgovornošću. Osnivačem se smatra društvo koje se dijeli. Osnivanje novih društava provjerava revizor podjele.

3.3.2. Izvješće uprave o podjeli

Uprava, odnosno izvršni direktori društva koje se dijeli moraju izraditi izvješće o podjeli, koje sadrži naročito:

- a) razloge za podjelu,
- b) sadržaj plana podjele,
- c) omjer zamjene udjela, osim ako u novim društvima članovi tih društava dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli,
- d) iznos doplate u novcu, ako je ona predviđena planom podjele,
- e) naknadu imateljima posebnih prava
- f) osiguranja koja se daju vjerovnicima.

Izvješće o podjeli ne mora se izraditi ako članovi u novim društvima dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli ili ako svi imatelji udjela dadu izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da se odriču izvješća o podjeli. Izričitu izjavu zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću, u obliku javnobilježničkog zapisnika, o tome da se uprava oslobađa obveze izrade izvješća o podjeli, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

U izvješću se moraju posebno obrazložiti najvažnija pitanja koja se javljaju u podjeli, mora se upozoriti na teškoće (ako ih je bilo) pri utvrđivanju vrijednosti društava koja sudjeluju u podjeli te uputiti na sadržaj revizije osnivanja novih društava kako je to propisano ZTD-om.

U izvješću o podjeli uprava ne mora navesti sve podatke koje inače uprava mora dati na glavnoj skupštini te ne moraju dati obavijesti ako bi to po razumnoj gospodarskoj prosudbi moglo štetiti društvu ili povezanom društvu.

Izričita izjava nije potrebna ako se na glavnoj skupštini dioničkog društva koje se dijeli donese jednoglasna odluka da se uprava odnosno izvršni direktori oslobađaju obveze izrade izvješća o podjeli ako su na toj skupštini sudjelovali svi dioničari.

3.3.3. Revizija podjele

Plan podjele mora provjeriti revizor podjele, koji o tome sastavlja pisano izvješće o provedenoj reviziji plana podjele, te ga upućuje upravi, odnosno izvršnim direktorima društva koje se dijeli i njegovom nadzornom, odnosno upravnom odboru, ako taj postoji u društvu.

Ako dioničari društva koje se dijeli u novim društvima ne stječu udjele u istom omjeru u kojem su imali dionice u društvu prije podjele, izvješće se mora zaključiti izjavom o tome je li primjeren omjer zamjene udjela (uzimajući u obzir doplate u novcu).

U izvješću revizor mora naročito navesti:

1. kojim metodama je određen omjer zamjene udjela, njihov raspored imateljima tih udjela te iznos doplate u novcu,
2. iz kojih je razloga primjena tih metoda primjerena,
3. do kojeg bi se omjera zamjene udjela i do kakvog bi se rasporeda udjela došlo primjenom svake od različitih metoda, ako su one primijenjene, te koji je značaj dan pojedinim metodama za utvrđivanje predloženog omjera zamjene i vrijednosti na kojoj ona počiva te rasporeda udjela, kao i posebne teškoće koje su se pojavile pri utvrđivanju vrijednosti.

Osnivanje novih društava provjerava revizor podjele. Kod podjele odvajanjem revizor podjele mora osobito provjeriti hoće li nakon podjele stvarna vrijednost neto aktive društva koje se dijeli (vrijednost imovine nakon odbitka obveza) biti najmanje jednaka iznosu temeljnog kapitala uvećanog za rezerve koje to društvo mora imati. Na takvu reviziju odgovarajuće se primjenjuju odredbe ZTD-a o reviziji osnivanja dioničkog društva, pri čemu se ne sastavlja izvješće o osnivanju iz članka 181. ZTD-a.

Revizor također mora provjeriti da li zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele. Zbroj zakonskih rezervi, statutarnih rezervi i drugih rezervi koje se suglasno zakonu odnosno statutu ili društvenom ugovoru mogu upotrijebiti samo za određenu svrhu svih novih društava, iskazanih u početnim izvještajima o financijskom položaju novih društava, mora biti najmanje jednak tim rezervama iskazanima u zaključnom izvještaju o financijskom položaju društva koje se dijeli.

Revizora podjele imenuje sud. Revizija podjele nije potrebna ako članovi u novim društvima dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, ili ako svi imatelji udjela u obliku javnobilježničke isprave dadu izričitu izjavu o tome da se odriču toga izvješća

Na odgovornost revizora primjenjuju se propisi o reviziji. Revizija podjele može biti isključena ako su svi imatelji udjela u obliku javnobilježničke isprave dali izričitu izjavu da se odriču revizije podjele ili o tome postoji jednoglasna odluka skupštine društva.

3.3.4. Izvješće nadzornog odbora

Nadzorni, odnosno upravni odbor društva koje se dijeli, ako NO u društvu postoji, dužan je provjeriti plan podjele i reviziju podjele te o namjeravanoj podjeli izraditi pisano izvješće, koje nije obvezno u slučaju kad nije potrebno izvješće uprave odnosno izvršnih direktora.

3.3.5. Odluka glavne skupštine

Priprema i provođenje glavne skupštine

Nakon izrade plana podjele, izvješća o podjeli i revizije podjele, nadzorni odbor društva koje se dijeli (ako ga društvo ima) dužan je izraditi i podnijeti (glavnoj) skupštini društva pisano izvješće o podjeli sukladno svojoj nadzornoj funkciji.

Kod pripreme skupštine, osim općih pravila koja vrijede za sazivanje skupštine u dioničkom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću, potrebno je voditi računa o posebnim pravilima propisanim ZTD-om koja vrijede za pripremu, sazivanje i provođenje skupštine na kojoj se donosi odluka o podjeli. Povreda tih pravila može imati za posljedicu ništetnost odluke o podjeli društva.

Plan podjele mora se dostaviti registarskom sudu prije sazivanja skupštine koja treba odlučiti o podjeli, i to šest mjeseci ranije ako je riječ o dioničkom društvu i mjesec dana ranije ako je riječ o društvu s ograničenom odgovornošću.

U pozivu za glavnu skupštinu mora se dioničare upozoriti na pravo da u poslovnim prostorijama društva u njegovu sjedištu mogu izvršiti uvid u dokumentaciju koju im je društvo dužno dati na uvid, a ako je plan podjele objavljen na internetskim stranicama, da se taj plan može preuzeti bez naknade.

Za donošenje odluke o podjeli potrebno je da bude donesena većinom glasova koja je sukladno ZTD-u, statutu/ društvenom ugovoru društva potrebna za izmjenu statuta/društvenog ugovora. Statutom/društvenim ugovorom može se propisati da je za donošenje te odluke potreban veći broj glasova od navedenog ili ispunjenje dodatnih pretpostavki.

Ako se podjela provodi tako da dioničari društva koje se dijeli ne stječu udjele u novim društvima u istom omjeru kao što su im pripadale dionice u društvu koje se dijeli, odluka o podjeli valjana je donesena ako je za nju glasalo devet desetina temeljnoga kapitala društva.

Ako se podjelom pojedinim članovima društva isključuju ili umanjuju posebna prava koja imaju temeljem statuta/društvenog ugovora (npr. prava koja se odnose na vođenje poslova društva, imenovanje članova uprave i nadzornog odbora) za donošenje odluke o podjeli potrebna je suglasnost svih tih članova.

Ako su udjeli u društvu koje se dijeli slobodno prenosivi, a statut ili društveni ugovor novih društava prijenos udjela uvjetuje dodatnim pretpostavkama, za donošenje odluke o podjeli potrebna je jednoglasna odluka svih članova društva. Sama odluka mora biti donesena u formi javnobilježničkog akta, a taj zahtjev se smatra ispunjenim ako je zapisnik skupštine vodio javni bilježnik.

Odlukom glavne skupštine dioničkog društva ili skupštine društva s ograničenom odgovornošću o odobravanju plana podjele donijeta je odluka o podjeli društva.

Pravo na primjerenu otpremninu

Osim što pruža dioničarima/članovima društva zaštitu propisivanjem posebnih većina za donošenje odluke o podjeli društva na glavnoj skupštini i davanje pojedinačne suglasnosti dioničara/članova društva kojih se posebna prava ili pravo na raspolaganje dionicama društva bez ograničenja gube podjelom društva, ZTD predviđa mogućnost i pravo na izlazak iz društva s pravom na obeštećenja u slijedeća tri slučaja:

1. Ako se podjela provodi tako da članovi društva koje se dijeli, ne stječu udjele u novim društvima u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, svaki član društva koji je na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli ima pravo da od svih društava koja sudjeluju u podjeli, kao solidarnih dužnika, zahtijeva da preuzmu udjele koji bi mu na temelju podjele pripali u tim društvima, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu, osim ako taj član u svim novim društvima uzetima ukupno stječe udjele u istom omjeru kao što su mu pripadali i u društvu koje se dijeli.

2. Ako su dionice/udjeli u društvu koje se dijeli bili slobodno prenosivi, a statut odnosno društveni ugovor novog društva predviđa za prijenos udjela suglasnost društva ili pojedinih članova društva, svaki član društva koje se dijeli koji je na skupštini toga društva na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli, može od tog novog društva zahtijevati da preuzme udjele koji bi mu pripali na temelju podjele, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu.

3. Ako novo društvo ima drukčiji pravni ustroj od društva koje se dijeli, svaki član društva koje se dijeli koji je na skupštini toga društva na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli, može od tog novog društva zahtijevati da preuzme udjele koji bi mu pripali na temelju podjele, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu.

Protivljenje može na zapisnik izjaviti i onaj član društva koje se dijeli koji je glasovao za odluku o podjeli. Pravo na navedeno ad 1 do 3 ima i onaj član društva koje se dijeli koji nije sudjelovao u radu skupštine kada se odlučivalo o podjeli, ako mu je sudjelovanje bilo protupravno onemogućeno, ako skupština nije bila valjano sazvana ili ako predmet odlučivanja nije bio pravilno objavljen. Članu društva koji ima pravo na otpremninu društvo ili društva koja mu je duguju moraju na njegov zahtjev dati osiguranje. Zahtjev za osiguranjem član društva mora istaknuti zajedno sa zahtjevom

za isplatu otpremnine. Zahtjev za isplatu otpremnine član društva može postaviti najkasnije u roku od dva mjeseca računajući od dana objave upisa podjele u sudski registar. Primjerena otpremnina mora se ponuditi u roku od mjesec dana od dana primitka zahtjeva. Rok za prihvatanje ponude je mjesec dana. Otpremnina se mora isplatiti u roku od dva mjeseca od prihvata ponude. Iznos primjerene otpremnine izračunava se vodeći računa o procjeni vrijednosti društva koje se dijeli sadržanog u reviziji podjele na temelju koje je ocijenjena primjerenost omjera zamjene i rasporeda udjela. Otpremnina se od trenutka upisa podjele u sudski registar ukamaćuje po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunane za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena za vrijeme do isplate dioničarima odnosno članovima društva.

Odluka o podjeli ne može se pobijati samo zbog toga što:

1. udjeli u novom društvu, zajedno s doplatom u novcu ako se takva plaća, nisu s obzirom na omjer zamjene utvrđen u planu podjele, primjerena nadoknada za udjele u društvu koje se dijeli.
2. iznos otpremnine iz članka 550.jZTD-a nije primjeren ili zbog toga što otpremnina nije bila ponuđena ili nije bila pravilno ponuđena,
3. utvrđenje odnosno obrazloženje omjera zamjene udjela i doplate u novcu, ako se takva plaća, sadržano u izvješću uprave o podjeli, izvješću revizora podjele odnosno izvješću nadzornog, odnosno upravnog odbora, nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona.

3.3.6. Upis u sudski registar

Upis odluke o podjeli u sudski registar je konstitutivan što znači da od upisa u sudski registar proizvodi pravne učinke.

U sudski registar suda nadležnog po mjestu sjedišta društva koje se dijeli istodobno se upisuju podjela i osnivanje novih društava. Pri upisu novih društava upisuje se naznaka da se ona osnivaju u postupku provođenja podjele.

O upisu osnivanja novih društava sud upućuje obavijest registarskom sudu nadležnom po mjestu sjedišta pojedinog novog društva, a zajedno s obaviješću dostavlja se primjerak prijave sa svim priložima.

Prijava za upis podjele podnosi se sudskom registru na području kojeg je sjedište društva koje se dijeli te se prijavi prilažu (u broju primjeraka koliko se novih društava osniva radi provođenja podjele uz jedan primjerak prijave i svih priloga za registarski sud kod kojeg je upisano društvo koje se dijeli):

1. plan podjele,
2. zapisnik sa (glavne) skupštine na kojoj je donesena odluka o podjeli,
3. naknadne izjave o suglasnosti s odlukom o podjeli, ako su dane,
4. izjave o suglasnosti pojedinih članova društva s posebnim pravima, ako su takve izjave potrebne,
5. izvješće uprave, odnosno izvršnih direktora o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,
6. izvješće revizora podjele, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

7. izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,
8. isprave koje je potrebno priložiti za upis novih društava u sudski registar, uz odgovarajuću primjenu odredbi ovoga Zakona o osnivanju odgovarajućih društava,
9. ako je za podjelu potrebna suglasnost ili dozvola nekog državnog organa ili institucije s javnopravnim ovlastima, takva suglasnost ili dozvola¹¹,
10. dokaz da je skupština na kojoj se odlučivalo o podjeli pripremljena i sazvana suglasno odredbi članka 550.g stavka 1. ovoga Zakona,
11. izjava treće osobe s ponudom novčane doplate dana u propisanom obliku (članak 550.b stavak 4.),
12. dokaz o danom osiguranju iz članka 550.j stavka 6. ovoga Zakona, ako je zahtjev postavljen prije podnošenja prijave,
13. izjavu uprave, odnosno izvršnih direktora društva koje se dijeli o tome
 - da protiv odluke skupštine o podjeli u propisanom roku nije bila podignuta tužba za njeno pobijanje ili da do dana podnošenja prijave nije podignuta tužba za utvrđivanje ništetnosti odluke ili
 - da je tužbeni zahtjev, ako je podignut iz razloga navedenog u prethodnom podstavku ove točke pravomoćno odbijen ili da je tužba odbačena odnosno povučena ili
 - da su svi članovi društva dali izjavu u obliku javnobilježničke isprave kojom se odriču prava na pobijanje odluke o podjeli ili pozivanja na ništetnost. Izričitu izjavu o odricanju zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću istog sadržaja, zabilježena u javnobilježničkom zapisniku, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

Upisom podjele u sudski registar nastupaju sljedeće pravne posljedice:

- a) dijelovi imovine društva koje se dijeli, obveze i pravni odnosi, suglasno planu podjele sveopćim sljedništvom prelaze na nova društva, a ako neki dio imovine nije planom podjele raspoređen ili to suglasno planu podjele ne bi bilo moguće učiniti, takav dio imovine ili naknada za njega raspoređivati će se na sva nova društva u istom omjeru kao što im je prema planu podjele pripala raspoređena neto imovina društva koje se dijeli
- b) kod podjele razdvajanjem dolazi do prestanka društva koje se dijeli
- c) kod podjele odvajanjem stupaju na snagu planom podjele predviđene izmjene statuta ili društvenog ugovora, a temeljni kapital društva koje se dijeli smatra se smanjenim, ako je takvo smanjenje bilo predviđeno planom podjele
- d) članovi društva koje se dijeli stječu udjele u novim društvima suglasno planu podjele; prava trećih osoba koja su postojala na udjelima u društvu koje se dijeli nastavlja se na udjelima u novim društvima za koje su ovi zamijenjeni i na dodatnim isplatama u novcu, ako je takvih bilo
- e) prestaje pravna odlučnost nedostatka javnobilježničkog oblika odluke o podjeli.

¹¹ Primjerice kod kreditne institucije, investicijskog društva, osiguravajućeg društva, itd

ZTD-om propisano je da se provode posebne mjere zaštite vjerovnika odnosno predviđena je zaštita trećih osoba kod podjele trgovačkih društava i to zaštita vjerovnika, radnika i članova društva.

Također propisana je odgovornost članova uprave odnosno izvršnih direktora i članova nadzornog odnosno upravnog odbora društva, kao i osoba koje su iskoristile svoj utjecaj u društvu koje se dijeli za štetu počinjenu podjelom svim društvima koja u podjeli sudjeluju. Radi osiguravanja zaštite vjerovnika, za sve obveze društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa podjele u sudski registar odgovaraju zajedno s onim društvom na koje je ta obveza prešla suglasno planu podjele odnosno ugovoru o podjeli, sva ostala društva koja su sudjelovala u podjeli, i to kao solidarni dužnici, ograničeno, do iznosa vrijednosti dijela imovine koja je prešla na svakoga od njih umanjene za obveze koje su pojedinom društvu dodijeljene. Radi zaštite članova društva koje se dijeli osigurano je pravo na primjerenu otpremninu.

3.3.7. Pravni učinci podjele

Osim ranije spomenutih pravnih učinaka podjele društva kapitala valja spomenuti i druge učinke: radnopravne, porezne i računovodstvene.

Radnopravni aspekt

Prema Zakonu o radu¹², ako se statusnom promjenom ili pravnim poslom na novog poslodavca prenese poduzeće, dio poduzeća, gospodarska djelatnost ili dio gospodarske djelatnosti, a koji zadržava svoju gospodarsku cjelovitost, na novog se poslodavca prenose svi ugovori o radu radnika koji rade u poduzeću ili dijelu poduzeća koji je predmet prenošenja, odnosno koji su vezani za obavljanje gospodarske djelatnosti ili dijela gospodarske djelatnosti koja je predmet prenošenja. Posebno se ističe i obveza poslodavca da o prijenosu poduzeća, dijela poduzeća, gospodarske djelatnosti ili dijela gospodarske djelatnosti na novog poslodavca, pravodobno, prije dana prijenosa, pisano obavijesti radničko vijeće i sve radnike koji su obuhvaćeni prijenosom.

Porezni aspekt

Porezni aspekt postupka podjele društva propisan je Zakonom o porezu na dobit¹³ koji definira podjelu kao transakciju koja obuhvaća razdvajanje i odvajanje i naglašava da prava i obveze podijeljenih poreznih obveznika iz porezno pravnog odnosa preuzima pravni sljednik. Kod planiranja podjele društva svakako je važno imati u vidu porezne posljedice podjele društva¹⁴. Podjela društva razdvajanjem ili

¹² Narodne novine br. 93/14, 127/17, 98/19, 151/22

¹³ Narodne novine br. 177/04., 90/05., 57/06., 80/10., 22/12., 146/08., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 114/22.

¹⁴ Članak 19. st. 3. ZPD-a: Podjela je transakcija koja obuhvaća razdvajanje i odvajanje: 1. pri razdvajanju društva (u daljnjem tekstu: preneseno društvo), društvo nestaje, bez postupka likvidacije, prijenosom sve imovine i obveza na dva ili više novoosnovanih ili postojećih društava (u daljnjem tekstu: društvo preuzimatelj) u skladu s propisima koji uređuju to područje. 2. pri odvajanju društvo (u daljnjem tekstu: preneseno društvo) prenosi jednu ili više djelatnosti na jedno ili više društava koja se osnivaju ili na jedno ili više postojećih društava (u daljnjem tekstu: društvo preuzimatelja), u skladu s propisima koji uređuju to područje. Prijenosom djelatnosti se smatra prijenos cjelokupne imovine i obveza koje se pripisuju dijelu društva koje organizacijski čini zasebno poslovanje.

odvajanjem je poslovna transakcija kakva se s poreznog stajališta obavlja na način porezne neutralnosti (ne dovodi do nastanka novih poreznih obveza), ali se neutralnost ne presumira već porezni obveznik mora biti u mogućnosti dokazati da se postupak provodi zbog valjanih gospodarskih razloga, poput restrukturiranja ili racionalizacije poslovanja društava sudionika u postupku, a ne radi izbjegavanja plaćanja poreza ili kao rezultat agresivna poreznog planiranja.

Ako pri podjeli postoji kontinuitet u oporezivanju, smatra se da obveznik nastavlja djelatnost pa to ne utječe na oporezivanje. Kontinuitet u oporezivanju postoji ako pri prijenosu na društvo preuzimatelja ne nastane promjena u procjeni imovine i obveza. U suprotnome, ako pri spajanju i pripajanju nastane promjena (povećanje ili smanjenje) vrijednosti prenesene imovine/obveza, proizlazi da je tako utvrđena razlika oporeziva porezom na dobit. Ako porezni obveznik nema iskazanih usklađenja vrijednosti te ako ih prema računovodstvenim pravilima nije bio dužan iskazati, tada postupak podjele neće imati utjecaja na oporezivanje. Ako ti uvjeti nisu ispunjeni, porezni obveznik dužan je za svrhe oporezivanja procijeniti imovinu i otkriti skrivene pričuve, a razliku, zajedno s već iskazanim pričuvama uključiti u poreznu osnovicu.

Bitan element obračuna poreza na dobit pri podjeli može biti i tzv. realizacija revalorizacijskih pričuva. Ako je društvo koje se dijeli provelo revalorizaciju imovine što se podjelom prenosi u drugo društvo (novo društvo ili preuzimatelja), prema mišljenju porezne uprave, nastaje porezna obveza poreza na dobit. Također, pri podjeli društva u fokusu je često mogućnost korištenja poreznoga gubitka, što je osobito zanimljivo pri razdvajanju kad prestaje društvo koje se dijeli, a njegova ukupna imovina, obveze i pravni odnosi, što obuhvaća i porezna prava (mogućnost prijenosa poreznog gubitka) prelaze na dva ili više društava.

Važni čimbenici pri donošenju odluke o pripajanju, spajanju i podjeli mogu biti i porezni učinci, pri čemu je važno uzeti u obzir odredbe poreznih propisa koji uređuju statusne promjene. Porezni aspekt statusnih promjena uređuju sljedeći propisi: Zakon o porezu na dodanu vrijednost¹⁵, Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost¹⁶, Zakon o porezu na promet nekretnina¹⁷, Zakon o porezu na dobit¹⁸, Opći porezni Zakon¹⁹, Zakon o posebnom porezu na motorna vozila²⁰.

Računovodstveni aspekt

Računovodstveni aspekt propisan je Zakonom u računovodstvu²¹ pri čemu se nalaže poduzetniku da popiše imovinu i obveze u slučajevima statusnih promjena. Godišnje financijske izvještaje poduzetnik je dužan sastaviti i u slučajevima promjene poslovne godine, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzetnikom i to sa stanjem na dan koji prethodi početku

¹⁵ Narodne novine br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23.

¹⁶ Narodne novine br. 79/13., 85/13., 160/13., 35/14., 157/14., 130/15., 115/16., 1/17., 41/17., 128/17., 106/18., 1/19., 1/20., 138/20., 1/21., 73/21., 41/22., 133/22.

¹⁷ Narodne novine br. 115/16., 106/18.

¹⁸ Narodne novine br. 177/04., 90/05., 57/06., 80/10., 22/12., 146/08., 148/13., 143/14., 50/16., 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 114/22.

¹⁹ Narodne novine br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22.

²⁰ Narodne novine br. 15/13., 108/13., 115/16., 127/17., 121/19.

²¹ Narodne novine br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20., 47/20., 114/22.

promijenjene poslovne godine, danu nastanka statusne promjene, danu otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

Računovodstveni aspekt statusnih promjena i financijsko izvještavanje društava koja sudjeluju u postupku statusnih promjena uređuje: Zakon o računovodstvu, Hrvatski standard financijskog izvještavanja – Konsolidirani financijski izvještaji za mikro, male i srednje poduzetnike odnosno Međunarodni standard financijskog izvještavanja.

3.3.8. Zaštita vjerovnika

Ustav Republike Hrvatske²² ističe poduzetničku i tržišnu slobodu kao temelje gospodarskog života države. Pri tom je potrebno zaštititi i interese trgovačkog društva te njegov cilj kao razloga osnivanja i tako pronaći ravnotežu u brojnim odnosima i utjecajima unutar kojih i među kojima društvo djeluje. Ustavom je zajamčeno svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu i zakonom zabranjuje zlouporabu monopolskog položaja. Prava koja su stečena ulaganjem kapitala ne mogu se umanjiti. Inozemnom ulagaču se jamči slobodno iznošenje dobitka i uloženog kapitala.

Kogentne norme ponajprije karakteriziraju uređenje dioničkih društava. To je razumljivo s obzirom na činjenicu da je riječ o velikim i gospodarski značajnim subjektima kojih u Hrvatskoj ima sve manje²³.

Za sve obveze društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa podjele u sudski registar odgovaraju, zajedno s onim društvom na koje je ta obveza prešla suglasno planu podjele, sva ostala društva koja su sudjelovala u podjeli, i to kao solidarni dužnici. Vjerovnicima društva koje se dijeli, koji ne mogu zahtijevati ispunjenje obveze, nova društva, odnosno društva koja sudjeluju u podjeli moraju dati osiguranje²⁴, ako su vjerovnici svoje tražbine prijavili bilo kojemu od navedenih društava u roku od 6 mjeseci računajući od objave upisa podjele u sudski registar. Pravo na osiguranje nemaju oni vjerovnici društva koje se dijeli čije su tražbine osigurane u cijelosti razlučnim pravima kao ni oni koji imaju pravo prvenstvenog namirenja u stečaju. Zahtjev za davanje osiguranja za nedospjelu, uvjetnu ili neizvjesnu tražbinu ograničava se na iznos jednak procijenjenoj vrijednosti te tražbine prema stanju u vrijeme upisa podjele u sudski registar utvrđenoj savjesnom primjenom računovodstvenih standarda. O zahtjevu vjerovnika kojem nova društva, odnosno društva koja sudjeluju u podjeli nisu dala odgovarajuće osiguranje, u izvanparničnom postupku odlučuje sud iz članka 40. ZTD-a, nadležan prema sjedištu društva koje se dijeli. O tom pravu vjerovnike društva koje se dijeli mora se upozoriti u objavi upisa podjele u sudski registar. Nakon primljenog osiguranja, vjerovnici se ne mogu pozivati na solidarnu odgovornost društava koja su sudjelovala u podjeli.

²² Narodne novine br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14

²³ 1995. godine u RH bilo je 2011 dioničkih društava, 2022. godine bilo ih je 712

²⁴ Visoki trgovački sud Republike Hrvatske PŽ-2923/2018 od 30. svibnja 2018.; PŽ-3332/2016 od 29. kolovoza 2018., PŽ-829/2019 od 11. veljače 2019.

Da bi se ostvario cilj društva zbog kojeg je ono i osnovano, društvo sudjeluje u različitim pravnim odnosima s trećima. Temeljno je pravilo statusnih promjena da njima treći ne smiju biti oštećeni. Prijenos obveza društva koje se dijeli na druga društva može otežati ili onemogućiti vjerovnicima društva pravodobnu, urednu i potpunu naplatu njihovih tražbina.

Postoje stvarnopravna, obveznopravna i ovršnopravna sredstva osiguranja namirenja tražbina vjerovnika²⁵.

Zaštita koju trećima pruža ZTD može se svrstati u dvije skupine – izravnu i neizravnu²⁶. Izravnu zaštitu treba razmotriti u pogledu odgovornosti samoga dioničkog društva za obveze društva. Pravilo je da dioničari u dioničkom društvu ne odgovaraju za obveze društva. Odgovornost se odnosi na samo dioničko društvo koje odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom, a dioničari jedino snose puni poslovni rizik koji se odnosi na poslovanje društva. Dakle, vjerovnici društva ne mogu od dioničara tražiti podmirenje obveze društva. Iznimka od pravila je proboj pravne osobnosti društva. ZTD primjerice samo navodi mogućnosti proboja pravne osobnosti i posebno u svakom slučaju treba (pr)ocijeniti ima li mjesta proboju ako se uzme u obzir sljedeće: miješanje imovine člana i društva, vladajući položaj člana u društvu i podkapitalizacija društva. U tom je slučaju važno da je riječ o dioničaru koji ima stvarni utjecaj na društvo, neovisno o načinu na koji on postiže taj utjecaj. Osim toga Zakon o obveznim odnosima²⁷ izričito propisuje temeljno načelo zabrane zlouporabe prava, načelo savjesnosti i poštenja te zabrane uzroka štete.

Neizravni mehanizam zaštite vjerovnika ogleda se u temeljnom kapitalu dioničkog društva koji se određuje statutom društva. Temeljni kapital je u novcu izražena vrijednost onoga što dioničari (kod d.o.o. članovi društva) moraju unijeti u društvo na ime uplate dijelova tog kapitala koji se odnose na sve izdane dionice. Temeljni kapital je protuteža spomenutoj odredbi da članovi društva ne odgovaraju za obveze društva. Pri tom imajmo na umu da je temeljni kapital samo računovodstvena kategorija koja ulazi u pasivu društva, a društvo odgovara onim što ulazi u aktivu društva, a to je imovina (novac, stvari ili prava)²⁸. U skladu s načelom očuvanja temeljnog kapitala, vjerovnicima je temeljni kapital samo smjernica da će društvo moći podmiriti njihove tražbine ako ono ima barem onoliko imovinu kolika bi odgovarala svoti temeljnog kapitala. Ako se mijenja nominalni iznos temeljnog kapitala društva, posebno treba obratiti pozornost na zaštitu vjerovnika. Položaj vjerovnika štiti se i odredbom ZTD-a vezanoj uz povećanje temeljnog kapitala ulozima, pri čemu je određeno²⁹ da se ne može povećati temeljni kapital društva dok se ne uplate svi dotadašnji ulози, osim ako on nije uplaćen u samo neznatnome dijelu. Svote dobivene smanjenjem temeljnog kapitala ne smiju se isplatiti dioničarima i ne mogu se iskoristiti za to da ih se oslobodi od uplate uloga. Može ih se upotrijebiti samo za to da se izravnavaju smanjenja vrijednosti, pokriju gubitci te da ih se unese u rezervu kapitala i u zakonske rezerve. Tako ih se može upotrijebiti samo onda ako je u odluci navedeno da se temeljni kapital smanjuje s tom svrhom.

²⁵ Pogarčić, A.: Pravni učinci podjele društva prema trećima, Pravo i porezi br. 2/19

²⁶ Ibidem

²⁷ Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22

²⁸ Presuda Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, PŽ 2677/00, od 14. lipnja 2000.

²⁹ čl. 304. st. 4. ZTD-a

Zaštiti kapitala društva služe i kogentne odredbe ZTD-a vezane za odgovornost članova uprave za štetu kao i za odgovornost nadzornog odbora.

HODOGRAM PODJELE DRUŠTVA KAPITALA

- 1. Društvo koje se dijeli donosi plan podjele**
 - 2. Uprava odnosno izvršni direktori izrađuju izvješće o podjeli**
 - 3. Provodi se revizija podjele**
 - 4. Nadzorni odbor (ako ga društvo ima) podnosi izvješće o podjeli**
 - 5. Glavna skupština društva donosi odluku o podjeli**
 - 6. Upis podjele u sudski registar**
 - 7. Provođenje mjera zaštite vjerovnika**
-

3.4. Podjela s preuzimanjem

3.4.1. Općenito

ZTD propisuje da se društva kapitala mogu podijeliti i na način da se provede podjela s preuzimanjem i to razdvajanjem ili odvajanjem (podjela s preuzimanjem). Kod podjele s preuzimanjem već postoje druga društva na koja se prenose prava, obveze i pravni odnosi društva. Ovisno o tome da li je riječ o razdvajanju ili odvajanju, društvo koje se dijeli podjelom ili prestaje ili ostaje.

Podjela s preuzimanjem postoji kod podjele društva kapitala kod kojeg na društvo preuzimatelja prelaze dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli na način kako je to predviđeno planom podjele, odnosno Ugovorom o podjeli i na društvo preuzimatelja prelaze dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli na način kako je to predviđeno planom podjele, odnosno Ugovorom o podjeli i preuzimanju koji nadomješta plan podjele sukladno članku 550.r. stavku 2. ZTD-a, a koji mora biti u obliku javnobilježničke isprave sklopljen od strane uprave, odnosno izvršnih direktora društva koje se dijeli i društva preuzimatelja.

Kod podjele s preuzimanjem trgovačko društvo koje postoji prenosi dio svoje djelatnosti na neko već postojeće trgovačko društvo, a pritom prvo navedeno trgovačko društvo ne prestaje poslovati³⁰.

³⁰ primjerice djelatnost opskrbe vodom se prenosi s trgovačkog društva VODA d.o.o. na trgovačko društvo VODA za opskrbu i distribuciju d.o.o. koje se dosad bavilo samo distribucijom, a sada će predmet poslovanja postati i djelatnost opskrbe uz ranije distribucija vode

Odvajanje društva s preuzimanjem je oblik podjele društva kapitala u kojem dio neto imovine (imovine i obveza) društva koje se dijeli preuzimaju jedno ili više društava koja već postoje (društva preuzimatelji). Društvo koje se dijeli nastavlja poslovanje - dalje postoji. Osim odvajanja dijela društva odnosno imovine i obveza i prijenosa na jedno društvo preuzimatelja, moguće su i druge kombinacije, kao što su primjerice:

a) imovina i obveze društva koje se dijeli prenose se na jedno ili više već postojećih društava; b) dio imovine i obveza društva koje se dijeli (društvo A), prenosi se na društvo koje već postoji (društvo B), ali to se društvo istovremeno dijeli i prenosi dio svoje imovine na ovo prvo društvo koje se dijeli (društvo A) i dio na treće postojeće društvo (društvo C). U tom slučaju društva A i B su društva koja se dijele, ali i društva preuzimatelji (društva koja preuzimaju imovinu), a društvo C je samo društvo preuzimatelj.

3.4.2. Ugovor o podjeli s preuzimanjem

Pri podjeli s preuzimanjem plan podjele nadomješta se ugovorom o podjeli i preuzimanju koji u obliku javnobilježničke isprave sklapaju uprave društva koje se dijeli i društva preuzimatelja. Novo društvo nadomješta se društvom preuzimateljem. Ako nakon sklapanja ugovora o podjeli, a prije dana održavanja glavne skupštine d.d.-a koje se dijeli na kojoj se donosi odluka o podjeli, dođe do bitne promjene imovine i obveza toga društva, uprava društva koje se dijeli mora o tome obavijestiti uprave svih društava preuzimatelja kako bi o tome mogli izvijestiti svoje skupštine. U ugovoru o podjeli i preuzimanju treba navesti od kada udjeli u društvima preuzimateljima njihovim novim imateljima daju pravo na sudjelovanje u dobiti tih društava. Prijavu za upis podjele u sudski registar može podnijeti svako od društava sudionika podjele.

Plan podjele zamjenjuje se ugovorom o podjeli i preuzimanju. Ugovor sklapaju društvo koje se dijeli i društvo (ili više njih) preuzimatelj. Ugovor se sklapa u obliku javnobilježničke isprave koji sklapaju uprave (izvršni direktori) društava koja sudjeluju. Ugovor o podjeli s preuzimanjem mora sadržavati izjavu o podjeli kojom društvo koje se dijeli prenosi točno navedenu imovinu, obveze i pravne odnose na društvo preuzimatelja, a koje isto tako mora izjaviti da sve navedeno preuzima, kao i da će navedeno uvesti u svoje poslovne knjige i druge evidencije.

Ugovor mora sadržavati koja se dugotrajna imovina, sitni inventar, kratkotrajna imovina (aktiva) i dr. prenosi na društvo preuzimatelja, a isto tako predmetnim ugovorom moraju biti navedene sve obveze (pasiva) koja se prenosi³¹.

Ugovorom mora biti regulirano dolazi li do prelaska radnika s društva koje se dijeli na društvo preuzimatelja, potom potrebno je urediti pitanje koje će društvo nastaviti voditi postojeće postupke pred sudovima i drugim tijelima, dolazi li do promjene temeljnog kapitala bilo kojeg od društava, mijenjaju li se tvrtke društva odnosno statut ili izjava o osnivanju, koji je dan učinka podjele, postoje li udjeli s posebnim položajima ili pravima, imaju li članovi uprave i nadzornog odbora određene posebne pogodnosti i sl.

³¹ primjerice: kratkoročne obveze prema poduzetnicima unutar grupe, kratkoročne obveze prema dobavljačima, odgođeno plaćanje troškova i sl.

Na podjelu s preuzimanjem odgovarajuće se primjenjuju odredbe ZTD-a koje uređuju podjelu s osnivanjem, osim kao Zakonom nije drukčije uređeno. Pri tome se plan podjele nadomješta ugovorom o podjeli i preuzimanju. Navedeni ugovor sklapaju uprave odnosno izvršni direktori društva koje se dijeli i društva preuzimatelja u obliku javnobilježničke isprave. Ugovor o podjeli i preuzimanju društva kapitala treba sadržavati sve podatke propisane čl. 550.b st. 2. i čl. 550 r. st. 2. t. 4. ZTD-a.

3.4.3. Izvješće uprave o podjeli

Obveza sastavljanja izvješća o podjeli proizlazi iz odredbe čl. 550.d ZTD-a. Navedeno izvješće sastavlja uprava odnosno izvršni direktori društva koje se dijeli. Iznimno od navedenog, izvješće o podjeli ne treba sastavljati ako članovi u novim društvima dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli ili ako svi imatelji udjela dadu izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da se odriču izvješća o podjeli. U navedenom izvješću trebaju se detaljno obrazložiti razlozi koji su doveli do podjele i sadržaj plana podjele. Odvojeno se treba navesti i omjer zamjene udjela ako neki omjeri članova u novim društvima nisu razmjerni omjerima koje su imali u društvu koje se dijeli. Uz to, treba definirati i svotu doplate kapitala u novcu, ako je planirana, naknade imateljima posebnih prava te osiguranja koja se daju vjerovnicima.

3.4.4. Revizija podjele

Ugovor o podjeli i preuzimanju treba provjeriti revizor podjele kojega imenuje sud. Revizor podjele mora u ugovoru o podjeli i preuzimanju provjeriti očuvanje kapitala društva i nakon izvršene podjele. Iznimno od navedenoga, revizija podjele nije potrebna ako članovi u novim društvima dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, ili ako svi imatelji udjela u obliku javnobilježničke isprave dadu izričitu izjavu da se odriču revizije podjele (čl. 550.e st. 6. ZTD-a).

3.4.5. Izvješće nadzornog odbora

Plan podjele i reviziju podjele dalje provjerava nadzorni odnosno upravni odbor društva koje se dijeli. Svoje izvješće nadzorni odnosno upravni odbor upućuje glavnoj skupštini dioničkog društva odnosno skupštini društva s ograničenom odgovornošću. Ako društvo nema nadzorni odbor, izvješća se dostavljaju izravno skupštini. Navedena izvješća nije potrebno sastavljati ako svi imatelji udjela to izjave u obliku javnobilježničke isprave, odnosno ako članovi u novim društvima dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli.

U odvajanju društva s preuzimanjem jedan dio neto imovine (dio imovine i obveza) prenosi se na društvo preuzimatelja. U skladu s odredbama ZTD-a, obvezno je sastavljanje samo diobene bilance (diobenog izvještaja o financijskom položaju) iz koje je vidljivo koji dio imovine i obveza nakon odvajanja ostaje u društvu koje se dijeli.

Diobena bilanca ne mora se objaviti, ali mora biti dana na uvid članovima društva koje se dijeli. Ona je podloga za:

- podjelu imovine koja pripada preuzimatelju u skladu s planom podjele u ugovoru o podjeli i preuzimanju (diobena bilanca je dio plana podjele) te dijela imovine koji će ostati u društvu koje se dijeli;
- provjeru očuvanja kapitala budući da zbrojevi svota temeljnog kapitala, te zakonskih, statutarnih i drugih pričuva koje se prema zakonu ili prema društvenom ugovoru mogu upotrijebiti samo za određene svrhe u bilancama nakon podjele, moraju biti jednaki pojedinim oblicima kapitala u zaključnoj bilanci društva koje se dijeli.

3.4.6. Odluke glavne skupštine

Odluka o podjeli društva donosi se na glavnoj skupštini dioničkog društva ili na skupštini društva s ograničenom odgovornošću kada se prihvati ugovor o podjeli i preuzimanju. Iznimno od navedenoga, a u skladu s čl. 550.r st. 3. ZTD-a ako su društva

preuzimatelji jedini dioničari društva koje se dijeli, ugovor o podjeli i preuzimanju ne treba odobriti glavna skupština odnosno skupština društva s ograničenom odgovornošću koje se dijeli. Ako se podjela provodi tako da članovi društva koje se dijeli ne stječu udjele u novim društvima u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, odluka o podjeli valjana je donesena samo ako su za nju dani glasovi koji predstavljaju najmanje devet desetina temeljnog kapitala društva koje se dijeli. Ako ta većina na skupštini nije ostvarena, odluka će ipak biti valjana donesena, ako članovi društva koji su glasovali protiv odluke o podjeli i članovi koji nisu sudjelovali u glasovanju, najkasnije u roku od tri mjeseca nakon zaključenja skupštine, dostave društvu koje se dijeli izričitu izjavu o svojoj suglasnosti s podjelom, tako da zbroj danih glasova i izjava dostigne propisanu većinu.

Odluka o podjeli donosi se u obliku javnobilježničke isprave, odnosno zapisnik skupštine mora voditi javni bilježnik. Navedenoj odluci prilaže se ugovor o podjeli i preuzimanju.

U slučaju da su društva preuzimatelji jedini dioničari društva koje se dijeli, ugovor o podjeli i preuzimanju ne treba odobriti glavna skupština, odnosno skupština društva s ograničenom odgovornošću koje se dijeli.

3.4.7. Upis u sudski registar

Ugovor o podjeli i preuzimanju treba dostaviti sudskom registru na čijem je području sjedište društva koje se dijeli. Kada je riječ o podjeli dioničkog društva, ugovor o podjeli i preuzimanju treba dostaviti sudskom registru prije nego što se sazove glavna skupština koja treba odlučiti o podjeli, dok se pri podjeli društva s ograničenom odgovornošću treba dostaviti najmanje mjesec dana prije dana kada će članovi toga društva odlučivati o podjeli. Obavijest o tome da je plan podjele dostavljen sudskom registru treba objaviti u glasilu društva (ako ono postoji) i na mrežnoj stranici na kojoj se nalazi sudski registar, osim ako je plan podjele cijelo vrijeme do odlučivanja o podjeli dostupan na mrežnoj stranici društva s koje ga je moguće preuzeti bez

naknade. Istodobno s objavom sazivanja glavne skupštine dioničkog društva koja treba odlučiti o podjeli, u poslovnim prostorijama društva, odnosno u njegovu sjedištu, trebaju se dati na uvid dioničarima sve isprave koje se odnose na podjelu kao što su plan podjele, godišnja financijska izvješća za posljednje tri godine, izvješće uprave i drugi dokumenti propisani čl. 550.g st. 3. ZTD-a. Uz to, svakom se dioničaru na njegov zahtjev trebaju dati i preslike navedenih isprava. Ako je društvo koje se dijeli društvo s ograničenom odgovornošću, svim članovima toga društva dostavlja se preslika isprava, neovisno o podnošenju zahtjeva. Navedena se obveza ne odnosi na društva koja imaju navedene isprave dostupne na mrežnoj stranici društva s koje ih članovi društva mogu preuzeti bez naknade.

Prijava za upis podjele društva u sudski registar registarskom sudu u kojem je upisano društvo koje se dijeli podnose uprave odnosno izvršni direktori i predsjednici nadzornih/upravnih odbora svih društava koje sudjeluju u podjeli. Na upis se na odgovarajući način primjenjuju odredbe o podjeli s osnivanjem i odredbe o pripajanju dioničkog društva/društva s ograničenom odgovornošću drugom istom takvom društvu (d.d./d.o.o.), s time da se postojeća društva smatraju društvom preuzimateljem koja uz odgovarajuće promjene svojih akata i temeljnog kapitala trebaju prihvatiti ugovor o podjeli i preuzimanju³².

Pri podjeli s preuzimanjem:

1. plan podjele nadomješta se ugovorom o podjeli i preuzimanju koji u obliku javnobilježničke isprave sklapaju uprave, odnosno izvršni direktori društva koje se dijeli i društva preuzimatelja
2. novo društvo nadomješta se društvom preuzimateljem
3. ako nakon sklapanja ugovora o podjeli i preuzimanju, a prije dana održavanja glavne skupštine dioničkog društva, odnosno skupštine društva s ograničenom odgovornošću koje se dijeli na kojoj se donosi odluka o podjeli, dođe do bitne promjene imovine i obveza toga društva, uprava, odnosno izvršni direktori društva koje se dijeli moraju o tome obavijestiti uprave, odnosno izvršne direktore svih društava preuzimatelja, kako bi o toj promjeni mogli izvijestiti svoje skupštine
4. u ugovoru o podjeli i preuzimanju mora se navesti od kada udjeli u društvima preuzimateljima njihovim novim imateljima daju pravo na sudjelovanje u dobiti tih društava
5. prijavu za upis podjele u sudski registar može podnijeti svako od društava sudionika podjele

³² Članak 75. Zakona o sudskom registru

3.5. Izvanparnični postupci

Sukladno ZTD-u propisani su izvanparnični postupci kod podjele društva kapitala i to odredbama članka 550k. stavka 2., članka 550.o stavka 2., članka 550p. stavka 2.

Odredbom članka 550k. stavak 2. ZTD-a propisano je sudsko utvrđivanje iznosa otpremnine na način da član društva koji je pravodobno postavio odgovarajući zahtjev ali mu u propisanom roku nije ponuđena primjerena otpremnina ili ponuđena otpremnina nije primjerena, može do isteka roka koji je propisan u članku 550.i stavak 7. za prihvrat ponude od suda nadležnog prema mjestu sjedišta društva koje se dijeli, zatražiti da utvrdi iznos primjerene otpremnine. Više postupaka koji se vode sud će spojiti. Odredi li sud da otpremnina nije ponuđena ili da ponuđena otpremnina nije primjerena pa odredi primjerenu otpremninu, naložit će društvu da članovima društva koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.

Prema članku 550.o stavak 2. ZTD-a propisan je izvanparnični postupak u slučaju osiguranja vjerovnika. Vjerovnicima društva koje se dijeli, koji ne mogu zahtijevati ispunjenje obveze, nova društva, odnosno društva koja sudjeluju u podjeli moraju dati osiguranje, ako su vjerovnici svoje tražbine prijavili bilo kojemu od navedenih društava u roku od 6 mjeseci računajući od objave upisa podjele u sudski registar. Pravo na osiguranje nemaju oni vjerovnici društva koje se dijeli čije su tražbine osigurane u cijelosti razlučnim pravima kao ni oni koji imaju pravo prvenstvenog namirenja u stečaju. Zahtjev za davanje osiguranja za nedospjelu, uvjetnu ili neizvjesnu tražbinu ograničava se na iznos jednak procijenjenoj vrijednosti te tražbine prema stanju u vrijeme upisa podjele u sudski registar utvrđenoj savjesnom primjenom računovodstvenih standarda. O zahtjevu vjerovnika kojem nova društva, odnosno društva koja sudjeluju u podjeli nisu dala odgovarajuće osiguranje, u izvanparničnom postupku odlučuje sud nadležan prema sjedištu društva koje se dijeli.

Sukladno čl. 550.p stavak 2. ZTD-a propisano je pravo trećih osoba na obaviještenost.

Svaka osoba kojoj je podjelom povrijeđen pravni interes može od svakog od društava koje je sudjelovalo u podjeli zahtijevati obavijesti o tome kako su raspoređeni dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli. Ako društvo uskrati davanje takve obavijesti, ona se može zahtijevati putem suda. O zahtjevu odlučuje sud nadležan po mjestu sjedišta društva od kojeg se traži obavijest. Sud može naložiti društvu od kojeg se zahtijeva obavijest da predoči poslovne knjige, da podnositelju zahtjeva ili umjesto njega ovlaštenom revizoru odnosno vještaku odgovarajuće struke dozvoli uvid u poslovne knjige, uz izričito preuzimanje obveze čuvanja tajnosti i obvezu vještaka da podnositelju zahtjeva priopći samo one podatke koji su prijeko potrebni za zaštitu njegovog pravnog interesa. O snošenju troškova postupka sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni.

4. DIREKTIVA (EU) 2019/2121 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 27. STUDENOGA 2019. O IZMJENI DIREKTIVE (EU) 2017/1132 U POGLEDU PREKOGRANIČNIH PREOBLIKOVANJA, SPAJANJA I PODJELA

4.1. Uvod

Zakon o trgovačkim društvima donesen je 23. studenog 1993. i usklađen je s pravnom stečevinom Europske unije.

Zakon o sudskom registru³³ (dalje u tekstu: ZSR) donesen je 29. prosinca 1994. i usklađen je s pravnom stečevinom Europske unije.

Zakoni su usklađeni s pravnom stečevinom Europske unije, međutim, s obzirom na relativno česte izmjene zakonodavnog okvira na razini Europske unije, novim izmjenama i dopunama potrebno je uvesti rješenja iz Direktive (EU) 2019/2121 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela (dalje u tekstu: Direktiva o mobilnosti)³⁴.

Direktivom o mobilnosti utvrđuju se, među ostalim, pravila o prekograničnim preoblikovanjima, spajanjima i podjelama koja predstavljaju prekretnicu u poboljšanju funkcioniranja unutarnjeg tržišta Europske unije za trgovačka društva i poduzeća te za njihovo ostvarivanje slobode poslovnog nastana koje predstavlja jedno od temeljnih načela prava Unije. Sloboda poslovnog nastana za trgovačka društva obuhvaća, između ostalog, pravo osnivanja takvih trgovačkih društava i upravljanja njima sukladno uvjetima utvrđenima zakonodavstvom države članice u kojoj imaju poslovni nastan. Potrebno je propisati pravila kojima će se urediti prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele trgovačkih društava. Ujednačeni pravni okvir za prekogranična preoblikovanja i podjele na razini Europske unije trebalo bi pozitivno utjecati na pravnu sigurnost te će se time ukinuti prepreka za ostvarivanje slobode poslovnog nastana uz jamstvo zaštite prava radnika, vjerovnika i manjinskih članova društva.

Implementacijom Direktive o mobilnosti ostvarit će se sljedeći ciljevi: ostvariti će se sloboda poslovnog nastana uz jamstvo zaštite prava radnika, vjerovnika i manjinskih članova društva, te uređenje prekograničnih preoblikovanja i prekogranične podjele trgovačkih društava uz zadržavanje pravne osobnosti tih društava upisom u sudski registar nakon prekograničnog postupka. Kroz izmjene ZTD-a bi se trebale implementirati materijalne odredbe iz Direktive dok će se izmjenama ZSR, koji bi se trebao istovremeno uputiti u zakonodavnu proceduru implementirati procesne odredbe Direktive.

³³ Narodne novine, broj 1/95., 57/96., 1/98., 30/99., 45/99., 54/05., 40/07., 91/10., 90/11., 148/13., 93/14., 110/15., 40/19., 34/22

³⁴ OJ L 321, 12.12.2019, p. 1–44 - Izmjene uvedene Direktivom (EU) 2019/2121 stupile su na snagu 1. siječnja 2020. Države članice trebaju prenijeti tu Direktivu do 31. siječnja 2023.

Do 31. siječnja 2023. bilo potrebno je uvesti rješenja iz Direktive o mobilnosti u hrvatski pravni sustav. Do trenutka pisanja ovog teksta (travanj 2023.) to se nije dogodilo i tzv. Mobility Direktiva ili Direktiva o mobilnosti nije implementirana u naš sustav³⁵.

Međutim, prema zakonodavstvu EU-a, Direktiva koja nije pravodobno prenesena ima izravan učinak ako su njezine odredbe bezuvjetne te dovoljno jasne i precizne. To znači da će se osobe koje imaju prava iz Direktive moći pozvati na nju kako bi ih zaštitile i prije izmjene ZTD-a odnosno ZSR-a. Predstavnici zaposlenika, na primjer, mogli bi se pozvati na Direktivu o mobilnosti kako bi zatražili određena prava predviđena Direktivom (tj. prava na savjetovanje, pravo na informacije i savjetovanje, itd.). Dioničari koji žele raspolagati svojim dionicama nakon prekogranične (djelomične) podjele također se mogu na nju pozvati nakon 31. siječnja 2023.

Ovdje valja istaknuti da svakako je potrebno promjenom zakonodavstva propisati rješenja kojima će se povećati transparentnosti prekograničnih postupaka. Važno je da registri uključenih država članica sadržavaju potrebne informacije iz drugih registara o trgovačkim društvima uključenima u te postupke kako bi se mogla pratiti povijest tih trgovačkih društava. Konkretno, spis trgovačkog društva u registru u kojem je ono bilo upisano prije prekograničnog postupka trebalo bi sadržavati novi (regstarski) broj koji je tom društvu dodijeljen nakon prekograničnog postupka.

4.2. Kratki sažetak pozadine (provedbe) Direktive o mobilnosti

U svom Akcijskom planu iz 2012.³⁶, Europska komisija – nadovezujući se na preporuke Reflecting Group iz 2011. – objavila je da razmatra reformu Direktive o spajanjima, kao i da postoji inicijativa za uspostavljanje posebnog okvira za prekogranične podjele. Komisija EU-a tada je naložila studiju o primjeni Direktive o spajanju, koja je objavljena u rujnu 2013.

Europska komisija je 2014. pokrenula javno savjetovanje o prekograničnim spajanjima i podjelama; povratna izjava objavljena je u listopadu 2015.³⁷

Uočeno je da Direktiva o spajanju³⁸ pomaže društvima u ostvarivanju slobode poslovnog nastana, a ne ovlašćuje izravno poduzimati takve operacije. Štoviše,

³⁵ Dana 11. travanja 2023. objavljeno je Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru i Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima

<https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=23834>

<https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=23839>

³⁶ Action Plan: European company law and corporate governance - a modern legal framework for more engaged shareholders and sustainable companies, COM(2012) 740, 4.2., 4.3.

³⁷ Consultation document, contributions and feedback statement available at <http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2014/cross-border-mergers-divisions/index_en.htm>

³⁸ Direktiva 2005/56/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 26. listopada 2005. o prekograničnim spajanjima društava kapitala, OJ L 310, 25.11.2005, p. 1

primjena sudske prakse CJEU-a (Vale i Cartesio) nejednako se tumači u državama članicama.

Također je uočeno da pravo EU-a ne pruža poseban pravni okvir za prekogranične podjele. Direktiva o podjelama iz 1982.³⁹ pokriva samo nacionalne podjele društva s ograničenom odgovornošću.

Pravo na izvršenje prekogranične podjele ('freedom to divide') je zaštićena kao inherentni aspekt slobode poslovnog nastana (čl. 49., 54. UFEU-a) koju uživa od strane svih pravnih osoba u smislu čl. 54. UFEU-a. Ali bez jasnog i sigurnog EU pravnog okvira, ta 'sloboda podjele' je uglavnom iluzorna. Stoga je potreba da se pravnim subjektima omogući učinkovito korištenje njihove 'slobode podjele' zahtijevala donošenje posebnog pravnog okvira EU-a za prekogranične podjele.

Kako bi se subjektima omogućilo da uživaju u širokom rasponu mogućnosti reorganizacije, zakonski EU okvir o prekograničnim podjelama trebao bi pokriti sve tri vrste podjela, tj. podjele, razdvajanje i odvajanje – sve one kao podjela stjecanjem ili podjela osnivanjem novog društva.

S obzirom na nepostojanje pouzdanog pravnog okvira EU-a za prekogranične podjele i preoblikovanja te zbog neučinkovitosti pravila EU-a o prekograničnim spajanjima, društva se suočavaju s poteškoćama u pristupu tržištima u drugim državama članicama i često moraju pronaći skupa alternativna rješenja za izravne postupke. To ih može odvratiti od prekograničnog poslovanja, pogotovo ako je riječ o malim poduzetnicima. Svi sudionici (zaposlenici, vjerovnici, manjinski dioničari i ostale treće strane) suočavaju se s nesigurnošću u pogledu svojih prava i zaštite u prekograničnim situacijama.

Sud Europske unije više je puta potvrdio da sve razlike u nacionalnim pravilima ne mogu biti uklonjene sudskom praksom, nego će se možda trebati rješavati budućim zakonodavstvom ili konvencijama⁴⁰.

Posebice, u presudi Polbud⁴¹ Sud EU je utvrdio kako na temelju članka 49. st. 2. UFEU-a u vezi s člankom 54. UFEU-a, sloboda poslovnog nastana društava obuhvaća, među ostalim, osnivanje i upravljanje tim društvima pod uvjetima koje za svoja društva u zakonodavstvu odredi država članica u kojoj su osnovana. Ona stoga podrazumijeva pravo društva osnovanog u skladu sa zakonodavstvom država članica da se preoblikuje u društvo uređeno zakonodavstvom druge države članice i, točnije, kriterij koji ona određuje za povezanost društva sa svojim pravnim poretkom. Cilj novih pravila je nadograditi postojeća pravila o prekograničnom spajanju trgovačkih društava uvođenjem harmoniziranih pravila o zaštiti vjerovnika, manjinskih dioničara i radnika, te uvesti nove mogućnosti za pojednostavljeni (ubrzani) postupak spajanja. Istodobno, cilj usklađenih pravila o prekograničnim podjelama i prekograničnim preoblikovanjima je omogućiti trgovačkim društvima da izvrše prekograničnu podjelu /

³⁹ Ibidem 5.

⁴⁰ CJEU presuda od 27.9.1988. predmet Daily Mail and General Trust predmet C-81/87, točke od 21. do 23.; CJEU, presuda od 16.12.2008, Cartesio, predmet C-210/06, ECLI:EU:C:2008:723, točka 108.

⁴¹ CJEU presuda od 25.10.2017. POLBUD, predmet C-106/2016 ECLI:EU:C:2017:804

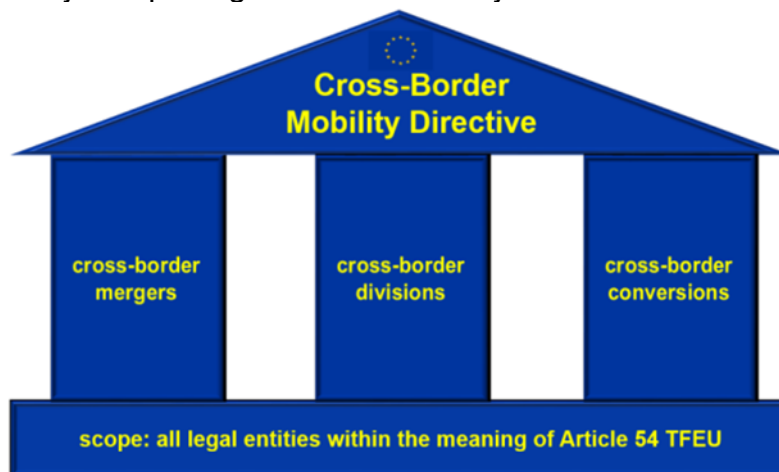
preoblikovanje na uređen i učinkovit način uz pružanje prikladne i razmjerne zaštite zaposlenicima, vjerovnicima i dioničarima.

4.2.1. Doseg

Direktiva se primjenjuje na društva s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u jednoj od država članica EU. Obrazloženje iza ovog opsega primjene je da su društva s ograničenom odgovornošću najčešće korišteni oblik za trgovačka društva. Za Hrvatsku, obično sva trgovačka društva koja imaju pravnu osobnost potpadaju pod područje primjene Direktive i stoga će moći obavljati takvu vrstu transakcija.

Društva u likvidaciji koja su već započela raspodjelu imovine Direktivom su izričito isključena. Države članice također mogu isključiti tvrtke koje su pod stečajnim postupcima, drugim vrstama likvidacijskih postupaka ili posebnim mjerama za sprječavanje krize.

Društva koje ne spadaju u područje primjene Direktive (tj. one koje nemaju ograničenu odgovornost), mogle bi se pozvati na načelo slobode poslovnog nastana kako bi ipak izvršile prekograničnu (djelomičnu) podjelu. Sud Europske unije je doista u nekoliko slučajeva potvrdio da bi na temelju ovog načela društva trebala moći sudjelovati u takvoj vrsti prekograničnih transakcija⁴².

Source: Prof. Dr. Jessica Schmidt, LL.M.

4.2.2. Definicije

Definicija podjela i djelomičnih podjela u Direktivi slična je definicijama hrvatskog ZTD-a.

Direktiva definira „podjelu” kao postupak kojim:

⁴² CJEU – Mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Bobek od 14.12.2017 ECLI:EU:C:2017:974; CJEU, presuda od 13.12.2005, Sevic, predmet C-411/03, ECLI:EU:C:2005:762; CJEU, presuda od 12.7.2012, VALE, predmet C-378/10, ECLI:EU:C:2012:440; CJEU, presuda od 16.12.2008, Cartesio, predmet C-210/06, ECLI:EU:C:2008:723; CJEU, presuda od 30.11.1995, Gebhard, predmet C-55/94, ECLI:EU:C:1995:411,

(a) trgovačko društvo koje se dijeli, u postupku prestanka bez likvidacije, prenosi svu svoju aktivu i pasivu na dva ili više prijamnih trgovačkih društava u zamjenu za izdavanje članovima trgovačkog društva koje se dijeli vrijednosnih papira ili dionica u prijamnim trgovačkim društvima te, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % nominalne vrijednosti ili, ako ne postoji nominalna vrijednost, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica („potpuna podjela”);

(b) trgovačko društvo koje se dijeli prenosi dio svoje aktive i pasive na jedno ili više prijamnih trgovačkih društava u zamjenu za izdavanje vrijednosnih papira ili dionica u prijamnim trgovačkim društvima, u trgovačkom društvu koje se dijeli ili i u prijamnim trgovačkim društvima i u trgovačkom društvu koje se dijeli članovima trgovačkog društva koje se dijeli te, ako je to primjenjivo, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % nominalne vrijednosti ili, ako ne postoji nominalna vrijednost, isplatu u gotovini koja ne premašuje 10 % knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica („djelomična podjela”); ili

(c) trgovačko društvo koje se dijeli prenosi dio svoje aktive i pasive na jedno ili više prijamnih trgovačkih društava u zamjenu za izdavanje vrijednosnih papira ili dionica u prijamnim trgovačkim društvima trgovačkom društvu koje se dijeli („podjela odvajanjem”).

Kod definicije za "podjelu s odvajanjem" glavna karakteristika je u tome što se Direktiva ne odnosi na djelatnosti, već samo na prijenos dijela imovine i obveza društva.

4.2.3. Postupak

Postupak za prekograničnu podjelu sličan je postupku prekograničnog pripajanja kakvog već poznajemo, uključujući revizije i ažuriranja Direktive u vezi s ovim postupkom. Ove su promjene uvedene kako bi se malim i srednjim poduzetnicima olakšalo odabir željenih poslovnih strategija i kako bi se bolje prilagodili promjenama tržišnih uvjeta. Istovremeno su bolje zaštićena prava zaposlenika, vjerovnika i drugih dionika tvrtki uključenih u transakciju. U nastavku ćemo navesti specifične zahtjeve koje uvodi Direktiva uz objašnjenje postupka prekogranične (djelomične) diobe.

Imajte na umu da se za podjelu razdvajanjem primjenjuju pojednostavljene formalnosti, tako da se neke formalnosti opisane u nastavku neće primjenjivati na ovaj postupak.

Direktiva o mobilnosti usmjerena je na daljnje jačanje zajedničkog europskog unutarnjeg tržišta i slobodnog kretanja tvrtki. Direktiva o mobilnosti namijenjena je stvaranju dugo traženog jedinstvenog pravnog okvira za prekogranične mjere podjele i time olakšati takve projekte. Postojeće pravne propise o prekograničnim spajanjima treba dopuniti i ažurirati Direktivom o mobilnosti. Osim toga, po prvi put će se uspostaviti osnova za prekogranične prijenose registriranih sjedišta ili promjene pravnog oblika, kao i za prekogranična razdvajanja.

Direktiva o mobilnosti sadrži neke prilagodbe koje su od posebne važnosti za praksu.

Primjerice ograničenje takozvane "kontrole zlorporabe": predvidjeti bi trebalo da nadležni sudovi u sudskom registru moraju ocijeniti služi li dotična prekogranična mjera zlorporabi ili prijevari. Pri tom treba dati jasnu definiciju ili konkretnu specifikaciju o tome koji se slučajevi u tom pogledu smatraju zlorporabom. Autorice smatraju da su registarski sudovi i ovako preopterećeni, nedigitalizirani, međusobno nažalost nepovezani unutar EU, te bi navedeno dovelo do znatnog odugovlačenja postupka. Stoga bi trebalo propisati da bi registarski sud trebao provoditi odgovarajuću kontrolu zlorporabe samo "ako postoje naznake".

Druga prilagodba bi bila brisanje takozvane "registracijske blokade": pravo vjerovnika pravne osobe na koju utječe mjera prekogranične preoblikovanja da zahtijevaju odgovarajuću isplatu kolaterala, koja već postoji pod sadašnje pravno stanje, trebalo bi je znatno produžiti. U tom smislu, možda bi trebalo predvidjeti u zakonu da pogođeni vjerovnici mogu podnijeti zahtjev nadležnom registarskom sudu da se predmetna mjera preoblikovanja ne upiše dok im se ne osigura dovoljno kolaterala. U tom smislu, pogođeni vjerovnici dobili bi priliku izravno intervenirati u registarskim postupcima i blokirati upis/konzumaciju dotične prekogranične mjere. Međutim, autoricama se čini da to nije pragmatično. Možda bi bilo dovoljno da članovi uprave subjekta prijenosa samo potvrde u kontekstu registracije mjere podjele/preoblikovanja da nikakva takva jamstvena plaćanja nisu tražena na sudu u roku od tri mjeseca od objave plana podjele/preoblikovanja.

Brisanje tzv. "koncentracije postupka": da li predvidjeti da je registarski sud nadležan za pravnu osobu prenositelja također bude nadležan za odlučivanje o zahtjevima vjerovnika za pružanje kolateralnih plaćanja ili da za zahtjeve vjerovnika za davanje vrijednosnih papira bude nadležan sud koji je nadležan prema općim odredbama.

Nema proširenja pravila o zaštiti suodlučivanja: da li predvidjeti da pregovori o suodlučivanju u prekograničnim transakcijama preoblikovanja budu obvezni. Mišljenja smo da niti država članica u koju se dotično društvo premješta niti zakonodavac ne smiju samovoljno stvarati daljnje iznimke kako bi prisilili inozemna društva na pregovore o suodlučivanju u trenutku nakon što je preoblikovanje završeno.

Do stupanja na snagu Direktive o mobilnosti, Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (dalje u tekstu Kodificirana direktiva)⁴³ sadržavala je samo pravila o prekograničnim

⁴³ OJ L 169, 30.6.2017, p. 46–127; Direktivom (EU) 2017/1132 objedinjuje se velik dio prava društava Europske unije (EU) u jednu direktivu. Njome su obuhvaćena pitanja poput njihova osnivanja, kapitala, zahtjeva u vezi s objavljivanjem te postupaka (kao što su spajanja i podjele) društava. Izvorno, njome je kodificirano prethodnih šest direktiva o pravu društava EU-a (direktive 82/891/EEZ, 89/666/EEZ, 2005/56/EZ, 2009/101/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU) bez promjene njihova sadržaja. Od tada je Direktiva izmijenjena Direktivom 2019/1151 o upotrebi digitalnih alata i postupaka u pravu društava te Direktivom 2019/2121 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, podjela i spajanja. Izmijenjena je i Direktivom (EU) 2019/1023 da bi se državama članicama omogućilo izuzimanje od određenih članaka Direktive (EU) 2017/1132 kad je to potrebno za uspostavu okvira za preventivnu rekonstrukciju.

Direktivom (EU) 2017/1132 objedinjuju se pravila u pogledu sljedećih pitanja: uspostava dioničkih društava, određivanje valjanosti njihovih obveza i ništavosti te održavanje i izmjena njihova kapitala; osnivanje društava i podružnica putem interneta i otkrivanje informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima isključivo putem interneta, tj. bez potrebe za osobnim

spajanjima. Druge prekogranične promjene, kao što su prekogranične podjele i preoblikovanja, isključene su iz njegova područja primjene. Direktiva o mobilnosti sada je postavila pravila o tim transakcijama i izmijenila pravila o prekograničnim spajanjima.

Jedan od glavnih ciljeva promjena koje je uvela Direktiva o mobilnosti bio je osigurati da su prava i interesi svih zainteresiranih strana uključenih u postupak prekograničnog spajanja – posebno dioničara, vjerovnika i zaposlenika – zaštićeni i propisno uzeti u obzir.

Dakle, sada je potrebno propisati pravila kojima će se urediti prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele trgovačkih društava. Ujednačeni pravni okvir za prekogranična preoblikovanja i podjele na razini EU pozitivno će utjecati na pravnu sigurnosti te će time preoblikovano društvo zadržati svoju pravu osobnost, svoju aktivnu i pasivnu te sva svoja prava i sve svoje obveze, uključujući sva prava i obveze koje proizlaze iz ugovora, djelovanja ili propuštanja, uključujući i radne odnose i odnose proizašle iz kolektivnih ugovora.

4.3. Prekogranične statusne promjene u Hrvatskoj i EU - sadašnjost i budućnost

dolaskom pred nadležna tijela, uključujući zaštitne mjere (npr. mogućnost zahtijevanja osobne nazočnosti u iznimnim slučajevima); zahtjevi u vezi s objavljivanjem za dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću općenito i za podružnice koje su u državi članici otvorila dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću uređena pravom drugih država članica EU-a ili istovjetnim društvima zemalja koje nisu članice EU-a; pravila o sustavu povezivanja poslovnih registara kojim se međusobno povezuju nacionalni poslovni registri, a informacije o društvima kapitala* postaju dostupne javnosti kroz jedinstvenu pristupnu točku, europski portal e-pravosuđe te pružaju sigurna sredstva za razmjenu informacija među poslovnim registrima (npr. o podružnicama, prekograničnim postupcima, diskvalificiranim direktorima); spajanja i podjele dioničkih društava u jednoj državi članici (koraci postupka spajanja/podjele i potrebni dokumenti za spajanje/podjelu, kada spajanje/podjela stupa na snagu i njihove posljedice, zaštitne mjere za treće strane poput vjerovnika, manjinskih dioničara i zaposlenika); preoblikovanja, spajanja i podjele dioničkih društava i društava s ograničenom odgovornošću u drugim državama članicama (primjenjivi uvjeti, koraci prekograničnog postupka, uključujući obavezne mjere za sprječavanje zlouporabe kako bi se osiguralo da postupci ne dobiju dozvolu ako se provode u svrhu zlouporabe, prijevare ili u kriminalne svrhe, dokumenti potrebni za prekogranične postupke, zaštitne mjere za manjinske dioničare, vjerovnike i zaposlenike kad prekogranični postupak stupi na snagu i njegove posljedice). Direktiva (EU) 2017/1132 stupila je na snagu 20. srpnja 2017. Budući da se njome kodificira postojeće zakonodavstvo, nije potrebno dodatno prenošenje država članica u nacionalno pravo. Rok do kojega se direktiva stavljena izvan snage trebala prenijeti u nacionalno pravo utvrđen je u Prilogu III. Izmjene uvedene Direktivom (EU) 2019/1023 stupile su na snagu 16. srpnja 2019. Izmjene uvedene Direktivom (EU) 2019/1151 stupile su na snagu 31. srpnja 2019. Države članice trebale su prenijeti tu Direktivu do kolovoza 2021. (s dužim rokom za određene posebne odredbe). Određeni broj država članica iskoristio je mogućnost iz Direktive za produžetkom prenošenja za jednu godinu, tj. do kolovoza 2022. Kodifikacija je postupak objedinjavanja zakonodavnog akta – ili dvaju ili više povezanih akata – i svih povezanih izmjena i dopuna u jedan novi akt bez uvođenja bilo kakvih stvarnih promjena. U području prava društava, gdje su mjerodavni propisi obuhvaćaju brojne različite pravne akte, a prve direktive potječu iz šezdesetih i sedamdesetih godina 20. stoljeća s brojnim od tada unesenim izmjenama, korisnici nisu mogli imati jasan pregled prava EU-a u tom području politike. Direktivom (EU) 2017/1132 objedinjuju se pravila utvrđena direktivama stavljenima izvan snage bez izmjene njihova sadržaja ili dodavanja novih pravila.

U Hrvatskoj su pravila o prekograničnim spajanjima trenutačno navedena u Zakonu o trgovačkim društvima. Oni su rijetki i kao takvi uzrokuju poteškoće u usklađivanju.

Što se tiče spajanja između hrvatskih društava u kontekstu prekograničnog spajanja, postoji zabrinutost oko zaštite interesa i prava vjerovnika uključenih društava; financijska jamstva za potraživanja mogu biti pod utjecajem ishoda procesa spajanja.

U slučaju prekograničnog spajanja, ova zabrinutost je tim veća jer se dužnik može ravnati prema pravu druge države članice. Neusklađenost pravila o zaštiti vjerovnika u svakoj državi članici stvarala je nestabilnost i neizvjesnost u pogledu toga hoće li vjerovnici moći naplatiti iznose koji im se duguju. Promjene koje proizlaze iz Direktive o mobilnosti pokušavaju popraviti ovu situaciju.

Trenutačno se društva koja se žele preseliti preko granice preoblikovanjem ili podjelom moraju oslanjati na zakone svake pojedine države članice. Direktiva o mobilnosti uvodi usklađeni sustav za prekogranična preoblikovanja i podjele. To će omogućiti društvima unutar EU-a koje žele prijeći granice, da to učine bez brige dopuštaju li nacionalni zakoni prekogranične operacije. Društva mogu ostvariti prekogranično poslovanje bez suočavanja s neizvjesnostima koje proizlaze iz različitih i neusklađenih procesa provedbe.

Prema Direktivi o mobilnosti, vjerovnici koji nisu zadovoljni zaštitnim mjerama ponuđenim u zajedničkom nacrtu uvjeta prekograničnih spajanja moći će podnijeti zahtjev odgovarajućem upravnom ili sudskom tijelu u roku od tri mjeseca od objave tih uvjeta za odgovarajuće zaštitne mjere, što bi trebalo podliježu uvjetu da prekogranična koncentracija stupi na snagu. U Hrvatskoj bi nadležno tijelo mogao biti sudski registar? Ili? U tim slučajevima, vjerovnici moraju biti u mogućnosti vjerodostojno dokazati da prekogranično spajanje ugrožava zadovoljenje njihovih kredita i da nisu dobili odgovarajuće zaštitne mjere od društava koja se spajaju.

Države članice također mogu odlučiti da organ uprave svakog društva koje se spaja mora podnijeti izjavu koja točno odražava njegov trenutni financijski položaj. Ova se izjava mora dati upućivanjem na datum kraći od mjesec dana od datuma objave. Štoviše, mora navesti da nije upoznat ni s jednim razlogom zbog kojeg društvo ili društva nastala prekograničnim spajanjem neće moći ispuniti svoje ili svoje obveze na datum dospijeca (članak 128.b(2) , dodano Direktivom o mobilnosti). Izjava mora biti objavljena zajedno sa zajedničkim nacrtom uvjeta prekograničnog spajanja prema uvjetima iz članka 123. Direktive o mobilnosti.

Prema Direktivi o mobilnosti ojačat će se položaj vjerovnika tvrtki koje se spajaju preko granica, prije svega jer će se rok za osporavanje transakcije produljiti s jednog na tri mjeseca.

Uzimajući u obzir složenost ovih transakcija, ključno je da vjerovnici imaju dovoljno vremena za procjenu dokumenata koji su dostupni u prostorijama društva, kao i njihovu vjerojatnost kreditnog zadovoljenja, uspoređujući financijski položaj njegovog dužnika koji se spaja prije i nakon transakcije.

Međutim, u skoroj budućnosti hrvatsko zakonodavstvo morati će odlučiti između davanja više prava vjerovnicima u postupku prekograničnog spajanja/podjele ili

olakšavanja postupka prekograničnog spajanja/podjele, posebno ako organi uprave društava koja sudjeluju moraju pripremiti točnu izjavu odražava trenutni financijski položaj društava koja se spajaju.

Iako će ova izjava vjerovnicima predstavljati koristan alat za procjenu prednosti i nedostataka prekograničnog poslovanja i njegovog utjecaja na naplatu njihovih kredita, ona će također zahtijevati osobniji pristup spajanju od strane organa uprave društava koja se spajaju. Uostalom, članovi organa uprave mogu biti osobno odgovorni za nepoštivanje svojih dužnosti s pažnjom pažljivog i urednog gospodarstvenika – a time i za netočne informacije dane dioničarima, zaposlenicima i vjerovnicima tijekom spajanja.

4.3.1. Nacrt uvjeta prekograničnih (djelomičnih) podjela

Kako bi se uzeli u obzir legitimni interesi dionika, društvo koja se dijeli mora pripremiti i objaviti nacrt uvjeta predložene operacije. Sadržaj je sličan nacrtu uvjeta za prekogranično spajanje, ali je zatim prilagođen posebnim karakteristikama (djelomične) podjele. Međutim, moraju se uključiti neki novi elementi kako bi se zaštitila prava svih u tom procesu.

Kako bi se zaštitila prava zaposlenika, vjerojatne posljedice operacije na zapošljavanje moraju se dodati u nacrt uvjeta. Gdje je prikladno, informacije o postupku kojim se utvrđuju aranžmani za uključivanje zaposlenika u definiranje njihovih prava na sudjelovanje u društvima primateljima. To se odnosi na poseban režim predviđen u Direktivi, koji sadrži pravila za određivanje načina na koji će biti zajamčena prava sudjelovanja zaposlenika u pretvorenom društvu.

Drugi važan element koji se uvodi Direktivom je da će dioničari koji glasaju protiv predložene operacije imati pravo raspolagati svojim dionicama uz odgovarajuću novčanu naknadu. Tako će imati pravo napustiti društvo ako se ne slažu s predloženom transakcijom. Nacrt uvjeta mora sadržavati pojedinosti o novčanoj naknadi koju će dobiti u zamjenu za svoje dionice.

Naposljetku, kako bi se zaštitila prava vjerovnika društva koje se dijeli, sve zaštitne mjere koje su im ponuđene također moraju biti navedene u nacrtu uvjeta.

Nacrt uvjeta morat će se dostaviti nadležnim tijelima najmanje mjesec dana prije izvanredne glavne skupštine koja će odlučivati o predloženoj prekograničnoj (djelomičnoj) podjeli.

4.3.2. Izvješće organa uprave za dioničare i zaposlenike

Nadležni organ društva koje se dijeli mora sastaviti izvješće u kojem će obrazložiti pravne i ekonomske posljedice predložene prekogranične (djelomične) podjele. Izvješće mora posebno objasniti implikacije prekograničnog poslovanja za buduće poslovanje uključenih društava.

U Direktivi se navodi da se izvješće ne treba sastavljati samo kako bi se objasnile implikacije transakcije, već bi trebalo navesti i posljedice za zaposlenike. Time se

naglašava važnost koju Direktiva pridaje njihovim pravima. Izvješće čak mora posvetiti poseban odjeljak zaposlenicima u kojem mora objasniti (i) implikacije predložene prekogranične operacije na situaciju zapošljavanja, (ii) sve materijalne promjene primjenjivih uvjeta zaposlenja ili lokacije mjesta poslovanja tvrtke i (iii) kako čimbenici navedeni u prethodnim točkama mogu utjecati na podružnice tvrtke.

Izvješće također mora sadržavati zaseban odjeljak za dioničare s pojedinostima o (i) implikacijama transakcije za njih, (ii) omjeru razmjene i korištenim metodama vrednovanja i (iii) pravima koja imaju na raspolaganje svojim dionicama i iznosu novčane naknade koju će dobiti u zamjenu.

Izvješće, zajedno s nacrtom uvjeta, u svakom slučaju mora biti dostupno elektroničkim putem dioničarima i predstavnicima zaposlenika ili, ako takvih predstavnika nema, samim zaposlenicima, najmanje šest tjedana prije datuma glavna skupština kojom se odobrava prekogranična (djelomična) dioba.

4.3.3. Izvješće neovisnog stručnjaka

Direktiva predviđa da nacrt uvjeta mora pregledati neovisni stručnjak. Prema hrvatskom zakonu, to obično radi ovlaštenu revizor ili revizor kojeg je imenovala uprava. Imajte na umu da Direktiva ukazuje da se nacrti uvjeta moraju pregledati tako da pregled nije ograničen na omjer razmjene kao što je trenutno predviđeno za nacionalne podjele. U izvješću se također mora navesti je li novčana naknada koja će biti isplaćena dioničarima koji žele raspolagati svojim dionicama primjerena. Dioničari će imati pravo odustati od obveze izrade neovisnog vještačenja.

4.3.4. Objava

Sljedeći dokumenti moraju biti objavljeni i javno dostupni najmanje mjesec dana prije izvanredne glavne skupštine dioničara koja će odlučivati o podjeli:

- nacrt uvjeta prekogranične (djelomične) diobe
- obavijest o obavještanju vjerovnika i predstavnika radnika da najkasnije pet radnih dana prije održavanja glavne skupštine mogu dostaviti primjedbe na nacrt uvjeta.

Vjerovnici i (predstavnici) zaposlenika tako će imati pravo komentirati predloženu transakciju. Međutim, neće ga moći blokirati.

4.3.5. Odobrenje glavne skupštine

Prekograničnu (djelomičnu) podjelu mora odobriti izvanredna glavna skupština dioničara. Mišljenja koja su dali predstavnici zaposlenika ili vjerovnika prvo se priopćuju dioničarima.

Nakon što se transakcija odobri, ona se u načelu ne može osporiti osim na sljedećim osnovama:

- omjer zamjene dionica je neadekvatno postavljen;
- neadekvatno je utvrđena novčana naknada dioničarima koji žele raspolagati svojim dionicama; ili

– podaci o omjeru zamjene udjela, odnosno novčane naknade nisu bili u skladu sa zakonskim uvjetima.

4.3.6. Zaštita vjerovnika

Države članice moraju osigurati odgovarajući sustav za zaštitu interesa vjerovnika čija su potraživanja prethodila objavi nacrtu uvjeta prekogranične (djelomične) podjele i koja još nisu dospjela u vrijeme takve objave. Vjerovnici koji su nezadovoljni zaštitnim mjerama ponuđenim u nacrtu uvjeta prekogranične (djelomične) podjele mogu se u roku od tri mjeseca od objave nacrtu uvjeta obratiti odgovarajućem upravnom ili sudskom tijelu radi odgovarajućih zaštitnih mjera. Ti vjerovnici moraju vjerodostojno dokazati da je, zbog prekogranične (djelomične) diobe, namirenje njihovih potraživanja dovedeno u pitanje te da od društva nisu dobili odgovarajuću zaštitu.

Države članice mogu zahtijevati da administrativno tijelo ili organ uprave društva koje se dijeli dostavi izjavu koja točno odražava njegov trenutni financijski status na datum koji nije raniji od mjesec dana prije objave te izjave. U izjavi mora navesti da nije upoznat s bilo kojim razlogom zbog kojeg bilo koje društvo primatelj i, u slučaju djelomične podjele, društvo koje se dijeli, nakon što podjela stupi na snagu, ne bi mogli ispuniti obveze koje su im dodijeljene kada se te obveze dospjeti. Izjava se objavljuje zajedno s nacrtom uvjeta prekogranične (djelomične) podjele.

4.3.7. Potvrda o podjeli

Nakon što je postupak dovršen, nadležno tijelo mora ispitati zakonitost prekogranične (djelomične) podjele i izdati potvrdu prije podjele kojom se potvrđuje ispunjavanje svih uvjeta, te pravilno izvršenje svih postupaka i formalnosti prema nacionalnom zakonu. Takva potvrda prije podjele slična je onoj koju već poznajemo za prekogranična spajanja.

Nadležno tijelo ima rok od tri mjeseca za izdavanje potvrde. To se razdoblje može produžiti samo ako tijelo ozbiljno sumnja u zakonitost transakcije. Imajte na umu da nadležno tijelo može odbiti izdati potvrdu prije podjele ako ima ozbiljne sumnje koje ukazuju na to da je transakcija postavljena u svrhe zlouporabe ili prijevare koje vode ili su usmjerene na izbjegavanje ili zaobilaženje EU ili nacionalnog zakona ili u kriminalne svrhe.

Potvrda o prethodnoj (djelomičnoj) podjeli mora se podijeliti s nadležnim tijelom države članice primateljice.

4.3.8. Kontrola zakonitosti prekogranične (djelomične) diobe

Države članice moraju navesti tijelo nadležno za kontrolu zakonitosti prekogranične (djelomične) podjele u pogledu onog dijela postupka koji se odnosi na dovršenje transakcije. Ono mora potvrditi realizaciju prekogranične (djelomične) diobe čim utvrdi da su svi relevantni uvjeti uredno ispunjeni i sve formalnosti uredno obavljene.

4.3.9. Elektronička komunikacija

Direktiva također vodi računa o troškovima postupka. Kako bi se to smanjilo, predviđeno je da se svi zahtjevi za informacijama i dokumentacijom moraju obraditi digitalno što je više moguće. Također je propisano da se dokumenti podnose online bez potrebe osobnog pojavljivanja. Trenutačno je u Hrvatskoj još uvijek potrebno fizičko arhiviranje pa će se vidjeti kako će se to provesti.

Direktiva zahtijeva da se dokumenti koji moraju biti javno objavljeni objave na središnjoj elektroničkoj platformi i stoga trebaju biti slobodno dostupni. Takav je slučaj u Hrvatskoj, ali većina ostalih država članica još uvijek naplaćuje određenu naknadu za dostupnost dokumenata.

4.4. Prekogranično preoblikovanje

Prekogranično preoblikovanje omogućuje poduzeću (bez prestanka ili likvidacije) da svoj pravni oblik pod kojim je registrirano u svojoj postojećoj državi članici pretvori u pravni oblik druge države članice.

Po završetku preoblikovanja sva imovina i obveze društva, uključujući sve ugovore, kredite, prava i obveze, pripadaju pretvorenom društvu, a članovi društva i dalje ostaju članovi pretvorenog društva. Prava zaposlenika društva nastavit će se i u pretvorenom društvu.

4.5. Prekogranična podjela

Prekogranična podjela omogućuje društvu da se podijeli u dva ili više društva u nekoliko zemalja. Po prirodi može biti "pun" ili "djelomičan". U potpunoj podjeli, društvo koje se dijeli prestaje postojati i sva njegova imovina i obveze prenose se na dva ili više društava primatelja. Kod djelomične podjele samo dio imovine i obveza društva koje se dijeli prenosi se na jedno ili više društava primatelja, a društvo koje se dijeli ostaje postojati. Djelomična podjela također može biti podjela 'odvajanjem', gdje je glavna razlika u tome što će društvo (koje se dijeli), a ne dioničar/i dobiti dionice u društvu ili društvima primatelju. Sva tri obrasca odnose se samo na prekogranične podjele pri čemu je tvrtka primatelj nova tvrtka. Ovaj će proces omogućiti tvrtkama prijenos poslovanja u dvije ili više jurisdikcija.

Prekogranična preoblikovanja i prekogranične podjele imat će slične režime prema Direktivi o mobilnosti koji će uključivati:

- izradu zajedničkih nacрта uvjeta koji određuju pojedinosti prekogranične operacije;
- priprema izvješća direktora za dioničare i zaposlenike, u kojem se navode pravni i ekonomski učinci prekogranične operacije i bilo kakve implikacije na prava zaposlenika;
- izrada izvješća neovisnih stručnjaka;
- zahtjev za objavom u interesu dioničara, zaposlenika i vjerovnika
- održavanje glavne skupštine za odobravanje nacрта uvjeta; i
- izdavanje potvrde prije spajanja/preoblikovanja/podjele od strane polazne države članice pod uvjetom da je prekogranična operacija ispunila sve relevantne uvjete, postupke i formalnosti u polaznoj državi članici

- podnošenje potvrde prije spajanja/preoblikovanja/podjele - nakon što se podnese, određena država članica pomno provjerava zakonitost prekogranične operacije.
- registracija prekogranične operacije u registrima polazišne i određene države članice.

Primjena tromjesečnog razdoblja prigovora vjerovnika - ovo bi potencijalno moglo produljiti/utjecati na datum od kojeg prekogranična operacija stupa na snagu, budući da to mora biti datum nakon što je provedena kontrola prekogranične operacije.

4.6. Ključne promjene

Informacije navedene u obrazloženju izvješća direktora koje će uključivati više informacija o prekograničnoj operaciji za dioničare i zaposlenike Društva (ili društava) uključenih. Izvješće će razlikovati informacije potrebne za dioničare i zaposlenike i sada uključuje poseban odjeljak za svakoga. Trenutačno, izvješće mora biti dostupno najmanje mjesec dana prije datuma glavne skupštine, međutim, Direktiva o mobilnosti zahtijeva da izvješće bude dostupno najmanje šest tjedana prije datuma glavne skupštine.

Odbori svakog društva će morati pripremiti obavijest kojom obavještavaju članove, vjerovnike i zaposlenike o njihovoj mogućnosti da dostave komentare na nacrt uvjeta svom društvu najmanje 5 radnih dana prije datuma glavne skupštine.

Predlažu se dodatne zaštitne mjere za dioničare i vjerovnike. Svaki dioničar koji je glasovao protiv odobrenja nacrta uvjeta prekogranične operacije mora imati pravo raspolagati svojim dionicama uz odgovarajuću novčanu naknadu. Svi vjerovnici s potraživanjima koja datiraju prije objave nacrta uvjeta i koji su nezadovoljni zaštitnim mjerama predviđenim u nacrtu uvjeta (kao što su jamstva ili zalozi), mogu se u roku od tri mjeseca od objave nacrta uvjeta obratiti odgovarajućem upravno ili sudsko tijelo za odgovarajuće zaštitne mjere.

Direktiva o mobilnosti usmjerava značajnu pozornost na zaštitu zaposlenika.

Direktiva o mobilnosti uvela je daljnja razmatranja koja nadležno tijelo treba uzeti u obzir pri ispitivanju zakonitosti prekogranične operacije prije izdavanja potvrde prije operacije. Nadležno tijelo sada mora razmotriti je li prekogranična operacija uspostavljena u svrhe zlouporabe ili prijevare, kao što je zaobilaženje prava zaposlenika, plaćanja socijalnog osiguranja ili poreznih obveza, ili u kriminalne svrhe.

5. PITANJA U PRAKSI

Međurazdoblje od donošenja odluke do dana upisa u sudski registar: u praksi se javljaju određeni problemi zato što datum početne bilance i datum upisa u sudski registar nisu jednaki. Naime, od datuma početne bilance do datuma upisa u sudski registar mogu se dogoditi značajne promjene. Na primjer ako se prenosi kredit može doći do otplate kredita ili ukoliko se prenosi imovina može doći do smanjenja kroz

amortizaciju. U takvim situacijama neizbježno će doći do korekcija početne bilance. U pravilu u praksi uvijek postoje korekcije.

Problemi u praksi u vezi s pitanjem podjele društva mogu se razmotriti na primjeru u postupka provedbe ovrhe. Naime, ranije je odredbom čl. 18. st. 1. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima⁴⁴ bilo propisano da ako se račun ovršenika zatvara na temelju rješenja o statusnoj promjeni, FINA je upisivala osnove za plaćanje na račun pravnog sljednika u skladu s podacima iz jedinstvenog registra računa. Ako je riječ o statusnoj promjeni pripajanja ili spajanja, kada dolazi do univerzalnog pravnog sljedništva, automatizmom se ovrha nastavlja na teret, tj. u korist pravnog sljednika, bez potrebe za aktivnošću vjerovnika. Čak i ako banka nije zatvorila račun prednika koji je prestao postojati zbog pripajanja odnosno spajanja, oni su se smatrali zatvorenima, s obzirom na pravne posljedice iz Zakona o obveznim odnosima, te su se nakon dojave iz sustava OIB (i iz sudskog registra) sve ovrhe premještale na sljednika uz obavijest banci prednika s nalogom da zatvore račune. Međutim, kod statusne promjene podjele društva, bilo da je riječ o razdvajanju ili odvajanju, s osnivanjem ili preuzimanjem, trebalo je razmotriti odredbe ZTD-a koje se odnose na pravne posljedice upisa i osiguranje vjerovnika. Ako je postojala ovršna isprava protiv ovršenika pravne osobe A, koja je nakon početka ovrhe prestala postojati jer se pripojila drugoj pravnoj osobi B, FINA je automatski prenosila sve ovrhe na B nakon primitka obavijesti o pripajanju iz sustava OIB (i iz sudskog registra). Društvo B se nakon nekog vremena podijelilo (odvajanje s osnivanjem) tako da je dio imovine i obveza prenesen na društvo C. Postavilo se pitanje treba li i može li FINA postupiti prema zahtjevu društva B i prenijeti ovršne isprave (tražbine), tj. provedbu ovrhe na društvo C, u skladu s planom podjele u kojemu su taksativno navedene obveze i detaljno opisane ovršne isprave koje FINA posjeduje ako je društvo C suglasno s tim? Ako je odgovor pozitivan, na takav način postupa se u slučajevima pripajanja i spajanja. No, ako bi odgovor bio negativan, to bi rezultiralo time što društvo B može pokrenuti postupke za nedopuštenost ovrhe jer je, u skladu s planom podjele (koji nije pobijan, dakle podjela je pravomoćna i upisana u sudski registar) obveza je prešla na društvo C. S druge strane, postojala je mogućnost da se vjerovnik ošteti te se postavilo pitanje može li (uspješno) vjerovnik prigovoriti takvu postupanju s obzirom na čl. 550.n st. 4. ZTD-a. Sporno je bilo i sljedeće: ako vjerovnik nije zatražio provedbu ovrhe protiv društva B, može li se uopće inzistirati prema društvu B da za prelazak tražbine na društvo C svoja prava ostvaruje pred sudom ili jednostavno može nečinjenjem pridonijeti tome da tražbina ne bude prenesena na društvo C?

Prema sadašnjem čl. 19. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima⁴⁵ propisano je u stavku 6. da ako je za ovršenika nastupila statusna promjena podjele, Agencija će nastaviti s provedbom ovrhe protiv pravnog sljednika ovršenika na zahtjev ovrhovoditelja ako ovrhovoditelj dostavi plan podjele ili drugu službenu ispravu izdanu od strane nadležnog tijela iz koje Agencija može nedvojbeno utvrditi da je obveza iz određene osnove za plaćanje na njega prešla.

Statusne promjene trgovačkih društava od iznimne su važnosti u procesnom smislu s obzirom na to da je riječ o bitnoj promjeni dotadašnjih pravnih obilježja društva, primjerice kad stranka koja je pravna osoba prestane postojati, a nova društva ili društvo preuzimatelj postaju njegov sveopći pravni sljednik stupajući tako u sve

⁴⁴ Narodne novine br. 91/10., 112/12., 68/18

⁴⁵ Narodne novine broj 68/18, 2/20, 46/20, 47/20

pravne odnose društva koje je podijeljeno, pripojeno ili spojeno. Parnični postupak prekinut će se po sili zakona, pri čemu će odluka suda o prekidu imati deklaratorno značenje, nakon upisa pripajanja odnosno spajanja upravo u odnosu na pripojeno odnosno spojeno društvo, a zbog razloga prestanka postojanja pravne osobe koji je naveden u čl. 212. t. 4. Zakona o parničnom postupku. Iako se za vrijeme trajanja prekida parnica ne gasi, pravne su posljedice u odnosu na sud – da ne može poduzimati radnje u postupku, a u odnosu na stranke – da one parnične radnje koje je jedna od stranaka poduzela za to vrijeme, prema drugoj stranci nemaju pravni učinak te da pravne posljedice prekida nastupaju istodobno prema objema strankama. Zakonski i sudski rokovi prestaju teći.

Vezano za posljedice podjele društva prema trećima, treba istaknuti i odredbu ZTD-a koja propisuje pravo trećih osoba na obaviještenost, pri čemu je osnovna pretpostavka za ostvarivanje prava zahtijevati obavijest – postojanje pravnog interesa koji je podjelom društva povrijeđen, i to osobi koja želi ostvariti pravo na obaviještenost. Riječ je o zaštiti prava trećih osoba u slučaju da su im uskraćene obavijesti o rasporedu imovine, prava ili obveza društva koje se dijeli. O tom zahtjevu sud odlučuje u izvanparničnom postupku. Predlagatelj na temelju odredbe čl. 500.p ZTD-a može podnijeti prijedlog kojim traži od suda da u izvanparničnom postupku protustranci naloži da mu dopusti uvid u poslovne knjige radi dobivanja obavijesti o tome kako su raspoređeni dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi toga trgovačkog društva⁴⁶.

S obzirom na navedeno, mnoga pitanja ostaju otvorena: Svodi li se obaviještenost vjerovnika na to da sami svakodnevno pretražuju sudski registar? Kolika je stvarna zaštita vjerovnika od nezastarijevanja njihovih tražbina? Može li se budućom izmjenom zakona osigurati veća razina izvjesnosti da će vjerovnici biti upoznati s ostvarivanjem svojih zahtjeva? Mogu li društva koja sudjeluju u podjeli zlouporabom suglasnosti s planom podjele namjerno ostavljati za sobom nepodmirene obveze primjenjujući taj institut?

Na strani dužnika društva koje se dijeli ne postoji mogućnost točnog saznanja o tome kome su te tražbine prenesene sve dok on o tome ne bude obaviješten. Ključan trenutak za dužnika o pitanju navedenoga svodi se na faktičnu obaviještenost te je upravo na vjerovniku teret dokaza o saznanju dužnika o prenesenoj tražbini.

Smatramo da je nužno provesti izmjene i dopune postojećih zakonskih rješenja kako bi se osobito u složenim parničnim postupcima osigurala pravodobnost o pitanju

⁴⁶ Predlagatelj je vjerovnik društva za koje traži uvid u poslovnu dokumentaciju, a isto se u postupku razdvajanja s osnivanjem podijelilo na četiri društva. Sud je naime rješenjem obustavio parnični postupak koji se vodio između poslovnih subjekata, a kojim je odlučeno da će se po pravomoćnosti rješenja postupak nastaviti prema pravilima izvanparničnog postupka. (...) Postojanje pravnog interesa i činjenica da je taj pravni interes povrijeđen podjelom društva predstavlja materijalopravne pretpostavke za ostvarivanje prava na obaviještenost (od strane suda). Postojanje povrijeđenog pravnog interesa nije procesnopravna pretpostavka za vođenje ovog izvanparničnog postupka, nego materijalopravna pretpostavka osnovanosti zahtjeva. Slijedom navedenog, sud je zaključio da predlagatelj nije dokazao postojanje pravnog interesa koji mu je povrijeđen i čime je to isti povrijeđen, s obzirom na to da predlagatelj u svom prijedlogu nije izričito naveo koje mu je to pravo povrijeđeno podjelom društva (...), a niti od kakvog bi značaja bilo to da mu se dopusti uvid u poslovne knjige protustranke, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske PŽ-7282/14 od 13. studenog 2014.

obaviještenosti te nesumnjivo otklonila dvojba i neizvjesnost o tome (ni)je li stranka bila upoznata sa svim okolnostima promjene, čime bi se zasigurno skratila dugotrajnost parničnih postupaka. Institut tereta dokazivanja u takvim situacijama postaje gotovo suvišnim i nesvrshodnim⁴⁷.

6. ZAKLJUČAK

Podjela dioničkog društva s osnivanjem provodi se prema zakonskim odredbama u skladu s čl. 550.b - 550.p ZTD-a. Za takav postupak zakon propisuje da se mora izraditi plan podjele (čl. 550.b), da se izrađuje izvješće o podjeli (čl. 550.d), da plan podjele podliježe provjeri revizora podjele (čl. 550.e), zatim da nadzorni odbor društva koje se dijeli provjerava plan podjele i reviziju podjele te o namjeravanoj podjeli izrađuje pisano izvješće (čl. 550.f), da se odluka o podjeli društva donosi odlukom glavne skupštine d.d.-a o odobravanju plana podjele (čl. 550.h), da se podnosi prijava i provodi upis podjele u sudski registar koji rezultira određenim pravnim posljedicama (čl. 550.l, čl. 550.m i čl. 550.n), da se propisuju metode zaštite vjerovnika i trećih (čl. 550.o, čl. 550.p).

⁴⁷ Sud je utvrdio da su na temelju statusne promjene razdvajanja s osnivanjem sveopći pravni sljednici prethodnog tuženika HŽ H. ž. d.o.o., društva HŽ I. d.o.o., HŽ V. v. d.o.o., HŽ P. p. d.o.o. i HŽ C. d.o.o., dok su pravni sljednici društva HŽ V. v. d.o.o., i to zbog statusne promjene razdvajanja s preuzimanjem. Upisom podjele tih društava u sudski registar nastupile su sve pravne posljedice iz članka 550. n Zakona o trgovačkim društvima (dalje: ZTD). Pitanje u odnosu na kojeg će tuženika biti osnovan tužbeni zahtjev koji glasi na potraživanje tužitelja po osnovi popravljivanja štete zbog neispunjenja ugovorne obveze ovisi o tome na kojeg je tuženika prenesen pravni odnos tužitelja i društva HŽ H. ž. d.o.o., a tužitelj u skladu s čl. 550.n st. 4. ZTD-a, sve dok ne bude obaviješten na kojeg je tuženika prešla njegova tražbina, može zahtijevati njezino podmirenje od svakog od njih. Iz svega navedenog proizlazi da su na temelju čl. 550.a st. 6. ZTD-a, društva HŽ I. d.o.o., HŽ P. p. d.o.o. i HŽ C. d.o.o. sveopći pravni sljednici prvotnog tuženika HŽ H. ž. d.o.o. Trgovački sud u Zagrebu, P-4189/07, od 19. listopada 2016., potvrđeno odlukom Visokoga trgovačkog suda Republike Hrvatske, PŽ-7745/2016, od 13. veljače 2017.

Kad je u tijeku parnice nad strankom koja je pravna osoba provedena podjela društva odvajanjem, kad to društvo nije prestalo postojati, ne radi se o univerzalnoj materijalpravnoj sukcesiji koja dovodi ex lege do procesnopravne sukcesije novog društva ili društva preuzimatelja

Prvostupanjski sud je propustio zaključiti o nedostatku tužiteljeve aktivne legitimacije u vezi s pogrešnom primjenom materijalnog prava, a na što ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Naime, kao što je navedeno tužiteljeva tražbina odnosi se na naknadu za isporučenu vodu u razdoblju od 19. siječnja 2012. do 29. veljače 2012. u iznosu od 2.020,31 kn. S druge strane, iz sudskog registra je razvidna poznata činjenica da je tužitelj nastao nakon toga - podjelom Z. H. d.o.o., Z., i to odvajanjem s osnivanjem. U pogledu statusne promjene odvajanja s osnivanjem, prema odredbi čl. 550.a st. 3. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12 i 68/13; u daljnjem tekstu: ZTD) dolazi do prijenosa jednog ili više dijelova imovine društva koje se dijeli, u konkretnom slučaju Z. H. d.o.o., a da to društvo ne prestaje pri čemu se radi provođenja odvajanja osniva jedno ili više novih društava, u konkretnom slučaju tužitelj. Dakle, na tužitelja je statusnom promjenom prenesen određeni dio imovine Z. H. d.o.o., ali tužitelj u parničnom postupku mora dokazati da je upravo utužena tražbina prenesena na njega. Odredbom čl. 550.b st. 2. t. 11. ZTD-a propisano je da plan podjele društva koje se dijeli, između ostalog, mora sadržavati precizan opis i raspored dijelova imovine i obveza odnosno pravnih odnosa koji se prenose svakom pojedinom novom društvu. S obzirom na to da tužitelj nije tvrdio niti iz spisa proizlazi da je na zakonom previđeni način došlo do prijenosa odnosno stjecanja predmetne tražbine od strane tužitelja zaključuje se da tužitelj nije aktivno legitimiran zahtijevati od tuženika plaćanje utužene naknade - Visoki trgovački sud Republike Hrvatske PŽ 1182/2016-2 od 14. ožujka 2018

Podjelu društva treba razmatrati sukladno načelu očuvanja temeljnog kapitala propisanom u čl. 550.c st. 1. ZTD koji navodi da zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele. Zakon postavlja još jedno važno ograničenje prilikom osnivanja novih društava, a odnosi se na primjenu odredbi ZTD-a o simultanom osnivanju dioničkog društva, pri čemu će se osnivačem uvijek smatrati ono društvo koje se dijeli.

Podjela društva s preuzimanjem je oblik podjele društva kapitala u kojem dio neto imovine društva koje se dijeli preuzimaju jedno ili više društava koje već postoje (društva preuzimatelji). Društvo koje se dijeli nastavlja dalje poslovanje. Temelj za provedbu podjele s preuzimanjem je ugovor o podjeli s preuzimanjem kojim treba utvrditi prava i obveze društava koja sudjeluju u podjeli. Uz odredbe Zakona o trgovačkim društvima, važno je uzeti u obzir odredbe poreznih i računovodstvenih zakona.

Aktivnosti podjele započinju s pripremom odluke o podjeli društva, odnosno o odvajanju s preuzimanjem, kao što je analiza i usklađivanje računovodstvenih politika kako bi u bilanci društva koje se dijeli bila pošteno i fer iskazana imovina, obveze i kapital društva, jer je to valjana osnova za podjelu neto imovine kako niti jedan član društva ili dioničar ne bi bio oštećen. U podjeli, imovinu bi trebalo podijeliti tako da se ne umanjuje funkcionalna sposobnost i učinkovitost imovine bilo one koja ostaje u društvu koje se dijeli ili imovine koja se prenosi društvu preuzimatelju.

U pripremnim aktivnostima podjele potrebno voditi računa da: a) društvo s ograničenom odgovornošću ne može imati manji temeljni kapital od 2.500,00 EUR/20.000,00 kn i poslovni udjel manji od 10 EUR/200,00 kn, s time da mora biti višekratnik broja 10/100; i b) dioničko društvo ne može imati manji temeljni kapital od 25.000 EUR/200.000,00 kn, nominalna svota dionice ne može biti manja od 1 EUR/10,00 kn, a ako je nominalna svota veća mora biti višekratnik broja 1.

Za neke aktivnosti postoji i propisani vremenski okvir u kojem se one trebaju odvijati, kao što je sastavljanje diobene bilance (diobenog izvještaja o financijskom položaju) i odlučivanje o podjeli društva. Naime, od dana s kojim je sastavljena diobena bilanca, koja je prilog prijavi za upis podjele društva u sudski registar, do dana podnošenja prijave ne smije proći više od devet mjeseci. Pri tom treba imati na umu da u ZTD-u riječ bilanca zamijenjena je s izrazom izvještaj o financijskom položaju, koji se koristi u MSFI-ima no u HSFI-ima i ZOR-u za taj se izvještaj i nadalje koristi riječ bilanca.

Podjela društva predstavlja statusnu promjenu kojom se na postojeće ili na novo društvo koje nastaje u postupku podjele, prenosi dio imovine, obveza i kapitala kako je to određeno planom podjele s društva koje se dijeli. Prilikom podjele društva, nužno je istu provesti na logičan način, tj. podijeliti imovinu i obveze po njihovim karakteristikama. To bi ukratko značilo da je za nekretninu koja je opterećena zajmom, a prenosi se na novo društvo, u samoj podjeli logično i taj zajam prenijeti na novo društvo. Nadalje, kod potraživanja i zaliha nužno je da ista pripadnu onom društvu na koje se po prirodi odnose (npr. ako se komunalno društvo dijeli na društvo za vodu, te društvo za plin, nije logično da vodene cijevi podjelom pripadnu društvu za plin).

S pravnog aspekta, plan podjele je najvažniji dokument u procesu podjele u kojem se precizno navode svi bitni elementi podjele. Isti je detaljno definiran ZTD-om koji je propisao elemente koje plan podjele mora sadržavati. Dodatno, ZTD je također propisao odredbe o očuvanju kapitala kojima je cilj zaštititi vjerovnike društva koje se dijeli.

Implementacija Direktive o mobilnosti u Hrvatskoj je predviđena slijedećim izmjenama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o sudskom registru do ljeta 2023. te ćemo se svi mi kao suci u budućem razdoblju susresti s novim izazovima u praksi.

LITERATURA

KNJIGE, ČLANCI

Barbić, Jakša. Pravo društava. Knjiga 2: Društva kapitala. Svezak 1. i 2., 7. izmijenjeno i dopunjeno izd., Zagreb: Organizator, 2020.

Barbić, Jakša: Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o sudskom registru, Zakon o uvođenju europskog društva-Societas Europea (SE) i europskog Gospodarskoga intersnog udruženja (EGIU), Uredba Vijeća (EZ) br. 2157/2001, Uredba Vijeća (EEZ) br. 2137/85, sedmo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Organizator, Zagreb, 2019.

Bregeš, Jakupak: Digitalization of Business Register, InterEULawEast : journal for the international and european law, economics and market integrations, Vol. 4 No. 2, 2017., p. 91-99 –DOI: <https://doi.org/10.22598/iele.2017.4.2.6>

Gorenc, Ćesić, Buljan, Brkanić, Komentar Zakona o trgovačkim društvima, Zagreb 2008.

Horak, Hana; Dumančić, Kosjenka: Harmonisation of the Croatian Company Law with *acquis communautaire* of the European Union u: Horak, Hana; Bodiroga Vukobrat Nada; Dumančić, Kosjenka; Šafranko, Zvonimir (ur.), Hrvatsko i europsko pravo društava/Croatian&European Company Law, Zbornik radova/ Proceedings, Zagreb, 2012.

Horak, Hana; Dumančić, Kosjenka, Usklađivanje u području prava društava Republike Hrvatske s pravnom stečevinom EU, Pravo i porezi, 20:5/2011, str. 86-93

Horak H., Poljanec K.: Neusklađenost prava pripajanja i spajanja na unutarnjem tržištu EU kao prepreka slobodi poslovnog nastana, 20 godina primjene Zakona o trgovačkim društvima u interdisciplinarnom okruženju, Zagreb, Hrvatska, 2015.

Horak, H.; Dumančić, K., Cross-Border Transfer of the Company Seat: One Step Forward, Few Steps Backward, US-China L. Rev. 711 (2017), pp. 711 – 728

Horak, Dumančić, Šafranko: The freedom of establishment - what does the proposal of the fourteenth company law directive bring into the European Union law? Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol. 33 No. 2, 2012.

Horak, H., Dumančić, K., Šafranko, Z., Sloboda poslovnog nastana trgovačkih društava u pravu Europske unije, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, 2013.

Parać, Z., Podjela društava kapitala, u BARBIĆ, J. et al., Novine u Zakonu o trgovačkim društvima i novi uvjeti poslovanja, Inženjerski biro, Zagreb, 2004.

Pogarčić, A.: Pravni učinci podjele društva prema trećima, Pravo i porezi br. 2/19

dr. sc. Dragan Zlatović: Statusne promjene i preoblikovanja trgovačkih društava i zaštita prava radnika, objavljeno na www.iusinfo.hr, pristupljeno 25.3.2023.

Cross-border mergers and divisions, transfer of seat: Is there a need to legislate? Study for JURI Committee, author Prof. Dr. Jessica SCHMIDT, LL.M., University of Bayreuth, dostupan na <http://www.europarl.europa.eu/supporting-analyses>

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Akcijski plan: pravo europskih trgovačkih društava i korporativno upravljanje – moderan pravni okvir za uključeniije dioničare i održiva trgovačka društva (COM(2012) 740 final, 12.12.2012.)

ZAKONI i DRUGO

Ugovor o funkcioniranju Europske unije - Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije Ugovor o Europskoj uniji (pročišćena verzija) Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćena verzija) Protokoli Prilozi Ugovoru o funkcioniranju Europske unije Izjave priložene Završnom aktu Međuvladine konferencije na kojoj je donesen Ugovor iz Lisabona potpisan 13. prosinca 2007. OJ C 202, 7.6.2016, p. 1–388

Ustav Republike Hrvatske (Narodne novine broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14)

Zakon o trgovačkim društvima – Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23

Zakon o sudskom registru - Narodne novine br. 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15, 40/19, 34/22

Direktiva (EU) 2019/2121 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela (SL L 321, 12.12.2019. str. 1–44)

Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.–127.)

ODLUKE CJEU

CJEU – Mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Bobek od 14.12.2017 ECLI:EU:C:2017:974;

CJEU, presuda od 13.12.2005, Sevic, predmet C-411/03, ECLI:EU:C:2005:762;

CJEU, presuda od 12.7.2012, VALE, predmet C-378/10, ECLI:EU:C:2012:440;

CJEU, presuda od 16.12.2008, Cartesio, predmet C-210/06, ECLI:EU:C:2008:723;

CJEU, presuda od 30.11.1995, Gebhard, predmet C-55/94, ECLI:EU:C:1995:411,

CJEU presuda od 25.10.2017. POLBUD, predmet C-106/2016 ECLI:EU:C:2017:804

ODLUKE HRVATSKIH SUDOVA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Pž-7282/14 od 13. studenog 2014.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Pž 1182/2016-2 od 14. ožujka 2018

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Pž-7745/2016 od 13. veljače 2017. i dr.

PRILOG I – ZA VJEŽBU

PRIJAVA ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR

PRIJAVA ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR		ZA SLUŽBENU UPORABU NE POPUNJAVATI			
		MBS/OIB	PODBROJ:	RUL:	TRGOVAČKI SUD U:
080 EUID: HRSR. 080				ZAGREBU	
PREDLAGATELJ:		PERO, d.o.o. za uvoz, prodaju, Zagreb, Grad Zagreb, Ilica 1			
SUBJEKT UPISA:		društvo s ograničenom odgovornošću			
PREDMET PRI- JAVE:		Upis odvajanja s osnivanjem (društvo koje se dijeli), smanjenje temeljnog kapitala i izmjene odredbi društvenog ugovora			
BR.	NAZIV PRILOGA UZ PRIJAVU				LISTOVA
1.	Zapisnik sa Skupštine društva koje se dijeli s prilo- zima i Plan podjele s priložima				
2.	Izjava o osnivanju društva koje se dijeli (potpuni tekst) s Potvrdom akta				
3.	Izjava uprave društva koje se dijeli				
4.	Popis članova društva koje se dijeli i Potvrda o popi- su članova društva koje se dijeli				
5.	Popis djelatnosti društva koje se dijeli				
6.	Izvešće revizora i Rješenje za revizora				
7.	Specijalna punomoć s prijevodom				
8.	Izjava o osnivanju novog društva				
9.	Odluka o djelatnostima novog društva i Popis djelat- nosti				
10.	Odluka o imenovanju direktora novog društva i Izjava o prihvaćanju postavljenja za direktora				
11.	Popis članova novog društva i Popis osoba ovlaštenih za zastupanje novog društva				

12.	Odluka o poslovnoj adresi novog društva	
13.	Preslika Prijave društva koje se dijeli	
14.	Potvrda o uplati pristojbe	
- Obrazac prijave za upis Po		

PRIJAVA ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR (NASTAVAK PRIJAVE)	stranica broj: 2
TVRTKA/NAZIV:	PERO d.o.o. za uvoz, prodaju i održavanje uredske, bankarske i poštanske opreme i potrošnog materijala, Zagreb, Grad Zagreb, Ilica 1
SADRŽAJ ZAHTJEVA I IZJAVA:	
<p>4. OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:</p> <p>Briše se: Pero Perić Bol, Uz obalu 3, OIB: -jedini osnivač d.o.o., drži u društvu jedan poslovni udjel u nominalnom iznosu od 200.000,00 kn, redni broj 1 (jedan), u novcu</p> <p>Upisuje se: Pero Perić, Bol, Uz obalu 3, OIB: -jedini član društva, drži u društvu jedan poslovni udjel u nominalnom iznosu od 23.890,00 Eur, redni broj 2 (dva), u novcu</p> <p>9. TEMELJNI KAPITAL:</p> <p>Briše se: Temeljni kapital iznosi 200.000,00 kn i sastoji se od jednog poslovnog udjela, u novcu.</p> <p>Upisuje se: Temeljni kapital društva iznosi 23.890,00 Eur i sastoji se od jednog poslovnog udjela, u novcu.</p> <p>12. PRAVNI ODNOSI:</p> <p>c) izmjene općih akata Odlukom Skupštine društva od 31.01.2023. promijenjena je u cijelosti Izjava o osnivanju od 05.10.2026. godine, a posebno odredbe o temeljnom kapitalu i poslovnim udjelima i usklađene su odredbe o predmetu poslovanja društva, te je Izjava PERO doo od 31.01.2023. u potpunom tekstu dostavljena u zbirku isprava Trgovačkog suda.</p> <p>f) Promjene temeljnog kapitala: Odlukom Skupštine društva od 31.01.2023. usklađen je i smanjen temeljni kapital društva s iznosa od 26.544,56 Eur, za iznos od 2.650,00 Eur, na iznos od 23.890,00 Eur, smanjenjem nominalnog iznosa poslovnog udjela jedinog člana društva u postupku podjele s osnivanjem Preostali iznos koji je nastao nakon konverzije kuna u euro koji iznosi 4,56 EUR raspoređen se u kapitalne rezerve društva.</p> <p>j) Statusne promjene: Odlukom skupštine društva od dana 31.01.2023. donesena je Odluka o podjeli kojom se prenosi više dijelova imovine, obveza i pravnih odnosa društva PERO d.o.o., Zagreb (Grad Zagreb), Ilica 1, upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, MBS: 080, OIB: , kao društva koje se dijeli i koje ne prestaje, na novo društvo PERO NEKRETNINE d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Grad Zagreb, Ilica 1, kao</p>	

M.P.

(potpis)

- zadnja stranica obrasca prijave za upis PO

RJEŠENJE SUDA

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Amruševa 2/II

69. R1-----

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Trgovački sud u Zagrebu po sucu Tini Jakupak, u izvanparničnom predmetu predlagatelja PERO d.o.o.----, OIB: -----, radi imenovanja revizora osnivanja u postupku podjele, izvan ročišta, -----

r i j e š i o j e

I Revizorsko društvo MAZARS CINOTTI AUDIT d.o.o. za porezno savjetovanje i reviziju, Zagreb, Strojarska cesta 20, imenuje se za revizora za podjelu društva PERO d.o.o. Zagreb odvajanje s osnivanjem novog društva PERO NEKRETNINE d.o.o.

II Revizor u postupku podjele s osnivanjem mora izraditi pismeno izvješće u kojemu će obaviti ispitivanje po odredbama čl. 182., 550.b; 550.c i 550.d Zakona o trgovačkim društvima, uz odgovarajuću primjenu odredbi čl. 512. do 549. te 550.b do 550.p Zakona o trgovačkim društvima, a posebno provjeriti hoće li nakon podjele stvarna vrijednost neto aktive društva koja se dijeli biti najmanje jednaka iznosu temeljnog kapitala uvećanog za rezerve koje to društvo mora imati.

III Naknada troškova i nagrada za rad revizora plaća se na teret predlagatelja.

IV O obavljenoj reviziji revizor je dužan sastaviti izvješće koje se dostavlja sudu i upravi društva.

V Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

Obrazloženje

1. Predlagatelj je zatražio da sud imenuje revizora u postupku radi podjele društva – odvajanje s osnivanjem novog društva PERO d.o.o.

2. Sud je uvidom u sudski registar i registar Hrvatske revizorske komore utvrdio da je predloženo društvo i revizor registriran za obavljanje djelatnosti revizora te, primjenom odredbe čl. 182.; 550.b do 550.r Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12, 144/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23), riješio kao u izreci.

Zagreb, ---- 2023.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana primitka rješenja. O žalbi odlučuje Visoki trgovački sud RH, a žalba se podnosi ovome Sudu u tri (3) primjeraka.

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Amruševa 2/II

69. R1-

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Trgovački sud u Zagrebu po sucu Tini Jakupak, u izvanparničnom predmetu predlagatelja ----- d.o.o. Zagreb, Slavonska avenija 100 upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem (MBS): ---- OIB:---- , radi imenovanja revizora u postupku podjele –podjele sa preuzimanjem društva, izvan ročišta, ----- .

r i j e š i o j e

I Revizorsko društvo REVIZORSKI BIRO - društvo s ograničenom odgovornošću za obavljanje revizije i porezno savjetovanje Zagreb, Čerinina 4/II, OIB: 43833467044 imenuje se za revizora podjele društva ----- d.o.o. Zagreb, OIB:----- preuzimanjem društva ----- HOTELS d.o.o. Zagreb, Slavonska avenija 100, OIB:-----.

II Revizor u postupku podjele s preuzimanjem mora izraditi pismeno izvješće u kojemu će obaviti ispitivanje po odredbama čl. 550. r u svezi članaka 182., 550.b; 550.c, 550.d i 550 e. (do 550.p) Zakona o trgovačkim društvima, a posebno provjeriti hoće li nakon podjele stvarna vrijednost neto aktive društva koja se dijeli biti najmanje jednaka iznosu temeljnog kapitala uvećanog za rezerve koje to društvo mora imati.

III Naknada troškova i nagrada za rad revizora plaća se na teret predlagatelja.

IV O obavljenoj reviziji revizor je dužan sastaviti izvješće koje se dostavlja sudu i upravi društva.

V Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

Obrazloženje

1. Predlagatelj je zatražio da sud imenuje revizora u postupku radi podjele društva s preuzimanjem.

2. Sud je uvidom u sudski registar i registar Hrvatske revizorske komore utvrdio da je predloženi revizor registriran za obavljanje djelatnosti revizora te, primjenom odredbe čl. 182.; 550.b; 550.c, 550.d, 550.r Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12, 144/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23), riješio kao u izreci.

Zagreb, -----

S U D A C
Tina Jakupak

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana primitka rješenja. O žalbi odlučuje Visoki trgovački sud RH, a žalba se podnosi ovome Sudu u tri (3) primjeraka.

Temeljem čl. 550. b. Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93 do 68/13 dalje u tekstu ZTD) gospodin DDU svojstvu direktor društva A, društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, ---, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS ----, izradio je dana **01.09.2013.** godine sljedeći

PLAN PODJELE

PLAN PODJELE DRUŠTVA A d.o.o. za trgovinu Zagreb, ---

1. Uvod

Ovim planom podjele detaljno se uređuje podjela trgovačkog društva A društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, Cerovac 5, (dalje u tekstu **A d.o.o.**), na način da se za jedan dio osnuje novo društvo **VD d.o.o.** (*odvajanje s osnivanjem*) a da drugi dio nastavi raditi pod tvrtkom A d.o.o. (dalje u tekstu **A d.o.o. – postojeće društvo**) pod istim brojem pravnog subjekta u sudskom registru. S podjelom bi se istodobno prenijeli dijelovi imovine društva A d.o.o. na novo društvo koje se osniva radi provođenja odvajanja (*odvajanje s osnivanjem*), a razlika imovine ostala bi u sastavu tvrtke **A d.o.o. – postojeće društvo**.

2. Tvrtka i sjedišta društva koje se dijeli (čl. 550. b, st. 2 toč. 1 ZTD)

A društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, -, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS -, OIB -.

3. Prijedlog Izjave o osnivanju novog društava (čl. 550. b, st. 2 toč. 2 ZTD)

U prilogu broj 1 ovog Plana podjele nalazi se prijedlog Izjave o osnivanju novog društva koje se osniva radi provođenja odvajanja, a koji prijedlog čini sastavni dio ovog Plana podjele, i to:

- prijedlog Izjave o osnivanju novog društva koji se osniva pod tvrtkom **VD d.o.o. za trgovinu i usluge** sa skraćenim nazivom tvrtke **VD d.o.o.** sa sjedištem u Zagrebu, Cerovac 5, (dalje u tekstu **VD d.o.o.**)

4. Izjava o podjeli imovine i prijenosu imovine na novo društvo (čl. 550.b. st. 2 toč. 3 ZTD)

4.1. Podjela A d.o.o. (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) provodi se prijenosom dijelova imovine društva u dijelu koji se odnosi na novo društvo **VD d.o.o.** (*kao novo društvo*), a koje je po svom pravnom obliku društvo s ograničenom odgovornošću. Ostala imovina ostaje u društvu koje se dijeli **A d.o.o. – postojeće društvo**.

4.2. Podjela i prijenos dijelova imovine **A d.o.o.** (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) na **VD d.o.o.** u dijelu koji se odnosi na novo društvo (*kao novo društvo*) provodi se s pravnim posljedicama sveopćeg pravnog sljedništva i uz prijenos poslovnog udjela člana društva **A d.o.o.** na novo društvo u zamjenu za poslovni udio u društvu **VD d.o.o.**

4.3. Odvajanje dijelova imovine A d.o.o. (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) proved će se na sljedeći način:

- a) na društvo **VD d.o.o.** kao novo društvo koje se osniva radi provođenja odvajanja, prenosi se imovina i izvori sredstava pobliže navedeni u **Tablici A** (imovina) i **Tablici B** (kapital i izvori) iz toč. 12.1 ovog Plana podjele,
- b) društvu **A d.o.o. – postojeće društvo** koje ostaje nakon provođenja odvajanja, ostaje imovina pobliže navedena u **Tablici C** (imovina) i **Tablici D** (kapital i izvori) iz toč. 12.2 ovog Plana podjele.

5. Omjer zamjene udjela u društvu koje se dijeli za udjele u novom društvu (čl. 550.b. st. 2 toč. 4 ZTD)

5.1. A d.o.o. (*kao društvo koje se dijeli i ostaje*) ima upisani temeljni kapital u iznosu od **1.280.200,00 kn** (slovima: jedanmilijundvjestoosamdesettisućadvjestokuna) i sastoji se od 1 (jednog) udjela:

1. DD, OIB ----- 1.280.200,00 kn 100%

5.2. U skladu provedbe ovog Plana podjele, društvo A d.o.o. dijeli se na **novo društvo VD d.o.o.** koji se osniva radi provođenja odvajanja (*odvajanje s osnivanjem*) i na dio koji ostaje u okviru **A d.o.o. – postojeće društvo**, nakon podjele, čiji temeljni kapitali iznose kako slijedi:

- a) **VD d.o.o.**, novo društvo koje se osniva radi provođenja odvajanja:

Temeljni kapital iznosi **20.000,00 kn** (slovima: dvadesettisućakuna) koji se sastoji od 1 (jednog) poslovnog udjela koji predstavlja 100% udjela u temeljnom kapitalu, i to:

1. DD, OIB20.000,00 kn100%

- b) **A d.o.o.**, postojeće društvo koje ostaje poslije provođenja odvajanja:
Temeljni kapital iznosi **1.260.200,00 kn** (slovima: jedanmilijundvjestošešdesetisuća-dvjestokuna) koji se sastoji od 1 (jednog) poslovnog udjela koji predstavlja 100% udjela u temeljnom kapitalu, i to:
1.DD, OIB		1.260.200,00 kn		100%

5.3. Kraj takvog stanja stvari, član društva A d.o.o. (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) stječe poslovni udio u novom društvu **VD d.o.o.** i u društvu **A d.o.o. – postojeće društvo**, srazmjerno udjelu koji mu je pripadao u društvu A d.o.o. (100%)

6. Iznos doplate u novcu (čl. 550. b. st. 2 toč. 5 ZTD)

S obzirom da će razmjerno udjelu koji mu je pripadao u društvu koje se dijeli, član društva A d.o.o. (*kao društvo koje se dijeli i ostaje*) steći poslovni udio u društvu **VD d.o.o.** (*kao novom društvu*) i **A d.o.o. – postojeće društvo**, te je zbog takvog omjera zamjene udjela isključena mogućnost da član stekne broj poslovnih udjela koji nije jednak cijelom broju, utvrđuje se da nema pravnih razloga za doplatu u novcu.

7. Pojediniosti o smanjenju temeljnog kapitala društva koje se dijeli, ako se taj temeljni kapital smanjuje suglasno čl.550 c. ovog Zakona (čl.550 b.st.2.6.)

7.1. Temeljni kapital društva A d.o.o. (*društva koje se dijeli*) smanjuje se sa 1.280.200,00 kn (slovima: jedanmilijundvjestoosamdesettisućadvjestokuna) za 20.000,00 kn (slovima: dvadesettisućakuna) na 1.260.200,00 kn (slovima: jedanmilijundvjesto-šešdesettisućadvjestokuna).

7.2. Smanjenje temeljnog kapitala provodi se **na pojednostavljeni način**, tj. bez primjene propisa ZTD koji se odnose na smanjenje temeljnog kapitala.

7.3. Zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala društva A d.o.o. (društva koje se dijeli i ostaje) i društva VD d.o.o. (društva koje se osniva odvajanjem) nakon podjele jednak je nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva A d.o.o. kakav je bio prije podjele.

8. Vrijeme kada poslovni udjeli u novom društvu daju njihovim imateljima pravo na sudjelovanje u dobiti tih društava (čl. 550. b. st. 2 toč. 9 ZTD)

Imatelj poslovnih udjela u **VD d.o.o.** i **A d.o.o. – postojeće društvo** stječe pravo sudjelovanja u dobiti tih društava od 01.09.2013. godine.

9. Dan poslovnih učinaka podjele (čl. 550. b. st. 2 toč. 9 ZTD)

Kao dan poslovnih učinaka podjele određuje se 01.09.2013. godine, a temeljem Bilance društva A d.o.o. na dan 31.08.2013. godine.

10. Poslovni udjeli s posebnim položajem i posebnim pravima (čl. 550. b. st. 2 toč. 10 ZTD)

Utvrđuje se da u društvu A d.o.o. (*kao društvu koje se dijeli i ostaje*) ne postoje udjeli s posebnim položajem ili posebnim pravima.

11. Posebne pogodnosti članovima Uprave, Nadzornog odbora i Revizoru (čl. 550. b. st. 2 toč. 11 ZTD)

Utvrđuje se da nema posebnih pogodnosti danih članu Uprave A d.o.o. (*kao društvu koje se dijeli*) kao niti članu Uprave **VD d.o.o.** (*kao novog društva*).
Društvo A d.o.o. nema nadzorni odbor.

12. Opis i raspodjela dijelova imovine i obaveza (čl. 550. b. st. 2 toč. 12 ZTD)

12.1. Na **VD d.o.o.** (*kao novo društvo*) prenosi se sljedeća imovina i obveze:

TABLICA A			
Red. br. nos u kn	Opis imovine		Iz-
1. 4.065.592,22	Dugotrajna imovina (zemljište i poslovne zgrade u Zagrebu, Baštijanova ulica 22, z.k. , k.o. Grad Zagreb, k.č.)		
2. 0,00		Kratkotrajna imovina	
UKUPNA 4.065.592,22	IMOVINA	/	AKTIVA

TABLICA B			
Red. br. u kn	Opis obveze		Iznos
1. -0-	Obveze a) Dugoročne b) Kratkoročne obveze (obveze prema čl. dr.)		obveze
1.300.000,00			
UKUPNO 1.300.000,00			OBVEZE

TABLICA C			
------------------	--	--	--

Red. br.	Kapital	Iznos u kn
1. 20.000,00		Temeljni kapital
2. 2.745.592,22		Kapitalne pričuve
UKUPNO 2.765.592,22		KAPITAL
UKUPNO 4.065.592,22	PASIVA	(tablica B + C)

12.1. Na **A d.o.o. – postojeće društvo** ostaje sljedeća imovina i obveze:

a) **A d.o.o. – postojeće društvo** 01.09.2013. godine

TABLICA D			
1.	Dugotrajna imovina		
	a)	nematerijalna	imovina
	0,00		
	b)	materijalna	imovina
	771.454,78		
	Ukupno		
	771.454,78		
2.	Kratkotrajna imovina		
	a)		zalihe
	5.875.729,85		
	b)		potraživanja
	7.273.686,91		
	c)		novac
	363.585,28		
	Ukupno		
	13.513.002,04		
3.		Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	
	46.406,26		
UKUPNA	IMOVINA	/	AKTIVA
14.330.863,08			

TABLICA E			
Red. br. nos u kn	Opis obveze		Iz-
1.	Obveze		
0,00	a)	Dugoročne	obveze
9.646.336,91	b)	Kratkoročne	obveze
UKUPNO			OBVEZA
9.646.336,91			

TABLICA F			
Red. br. u kn	Kapital		Iznos
1.	Temeljni kapital		
1.260.200,00			
2.	Kapitalne pričuve		
1.681.952,68			
3.	Zadržana dobit		
1.698.535,35			
4.	Dobit tekuće godine		
43.838,14			
UKUPNO			KAPITAL
4.684.526,17			
UKUPNO	PASIVA	(tablica E + F)	
14.330.863,08			

12.3. U pogledu obaveza koje su proizašle iz pravnih odnosa uspostavljenih prije 01.09.2013. godine, a koje nisu poznate u trenutku donošenja ovog Plana podjele, određuje se da će društvo **VD d.o.o.** u njima sudjelovati sa 0% (nula posto), a **A d.o.o. – postojeće društvo** sa 100 % (sto posto).

12.4. U pogledu parničnih postupaka u kojima se A d.o.o. pojavljuje bilo na aktivnoj bilo na pasivnoj strani, a koji su pokrenuti prije 01.09.2013.g. godine, određuje se da će društva, pošto obavijeste nadležne sudove o izvršenoj podjeli, nastaviti voditi te parnične postupke kao suparničari na aktivnoj odnosno pasivnoj strani uz zajedničkog punomoćnika. Sva prava i sve obveze koje bi mogle proizaći iz eventualnog uspjeha odnosno neuspjeha u tim parnicama, **VD d.o.o.** i **A d.o.o. – postojeće društvo** snosit će prema omjerima kako je utvrđeno u točki 12.3.

13. Raspored onih dijelova imovine koje nije moguće dodijeliti niti jednom od društava (čl. 550. b. st. 2 toč. 13 ZTD)

Utvrđuje se da nema dijelova imovine koje na temelju ovog Plana podjele ne bi bilo moguće dodijeliti niti jednom od društava.

14. Bilance (čl. 550. b. st. 2 toč. 14 ZTD)

14.1. U prilogu br. 2 ovog Plana podjele nalazi se zaključna bilanca **A d.o.o.** (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) sastavljena na dan 31.08.2013. godine.

14.2. U prilogu br. 3 pod a) ovog Plana podjele nalazi se početna bilanca društva **VD d.o.o.** (*kao novog društva*), sastavljena prema stanju na dan 01.09.2013. godine.

14.3. U prilogu br. 4 pod b) ovog Plana podjele nalazi se početna bilanca društva **A d.o.o. – postojeće društvo**, sastavljena prema stanju na dan 01.09.2013. godine.

15. Iznos novčane doplate (čl. 550. b. st. 2 toč. 15 ZTD)

Utvrđuje se da nije ispunjen uvjet iz čl. 550. a. st. 8 ZTD, te da neće biti novčane doplate u smislu odredaba čl. 550. b. st. 2 toč. 15 ZTD.

16. Završne odredbe

16.1 Direktor društva **A d.o.o.**, (*kao društva koje se dijeli i ostaje*) ostaje gospodin DD a za direktora novog društva **VD d.o.o.** (*novo društvo*) imenuje se gospodin DD.

16.2 Ovaj plan podjele stupa na snagu kad ga svojom odlukom odobri član društva **A d.o.o.** (*kao društva koje se dijeli i ostaje*). Plan podjele prijavit će se sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu u smislu odredaba čl. 550.g.st.2. ZTD-a.

DIREKTOR

DD

UGOVOR O PODJELI I PREUZIMANJU

između

B d.o.o.
iz Zagreba,

kao
Društva koje se dijeli

i

B N d.o.o.
iz Zagreba,

kao
Društva preuzimatelja

svibanj 2011.

B d.o.o., iz Zagreba, ----, koje zastupa gđa., OIB, direktor i gosp., OIB:, direktor,-----

kao **Društvo koje se dijeli**;-----

i-----

B N d.o.o., iz Zagreba, ----, koje zastupa gosp., OIB:, direktor i gosp., OIB:, direktor, -

kao **Društvo preuzimatelj**;-----

sklopili su dana 26. (dvadesetšestog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine sljedeći -----

----- **UGOVOR O PODJELI I PREUZIMANJU** -----

UVODNE ODREDBE-----

----- Članak 1. -----

1.1. Ugovorne strane suglasno utvrđuju:-----

- da je društvo B d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS , OIB (u daljnjem tekstu: Društvo koje se dijeli), s temeljnim kapitalom u iznosu od kn 122.305.000,00 (stodvadesetdva milijuna tristopet tisuća kuna);-----
- da je društvo B N d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Jadranska avenija 2, upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS , OIB (u daljnjem tekstu: Društvo preuzimatelj), s temeljnim kapitalom u iznosu od kn 40.000,00 (četrdeset tisuća kuna). -----

PREDMET UGOVORA-----

----- Članak 2. -----

2.1. Temeljem članka 550.a (petstopedeset a) i članka 550.r (petstopedeset er) Zakona o trgovačkim društvima ovim Ugovorom ugovorne strane uređuju međusobna prava i obveze koji proizlaze iz provedbe podjele društva B d.o.o. - društva koje se dijeli i ne prestaje i društva B N d.o.o. - društva koje već postoji i preuzima (odvajanje s preuzimanjem), te prijenos dijela imovine i obveza te pravnih odnosa Društva koje se dijeli na Društvo preuzimatelja. -----

2.2. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će društvo B d.o.o. kao Društvo koje se dijeli prenijeti dijelove imovine i obveza te određene pravne odnose na društvo B N d.o.o. kao društvo koje već postoji, te da će Društvo preuzimatelj preuzeti imovinu i obveze te pravne odnose Društva koje se dijeli u skladu s odredbama ovog Ugovora. -----

2.3. Prilikom podjele imovine i obveza te pravnih odnosa Društvo preuzimatelj postaje sveopći pravni sljednik imovine i obveza odnosno pravnih odnosa koji se preuzimaju temeljem ovog Ugovora te će Društvo preuzimatelj preuzeti sva ugovorena i zakonska prava i obveze koje proizlaze iz imovine, prava i obveza koje će biti prenesene na Društvo preuzimatelja. -----

PREDMET PODJELE----- -----

----- Članak 3. ----- -----

3.1. Predmet podjele je odvajanje dviju poslovnih cjelina Društva koje se dijeli - društva B d.o.o., tako da:-----

- a) poslovna cjelina koja se odnosi na supermarkete odnosno trgovine „B“, te ostale djelatnosti koje se obavljaju vezano uz funkcioniranje supermarketa i trgovina „B“ i imovina koja služi obavljanju tih djelatnosti, zadržavaju se i ostaju u Društvu koje se dijeli odnosno B d.o.o. -----
- b) poslovna cjelina koja se odnosi na drogerije „BN“ te ostale djelatnosti koje se obavljaju vezano uz funkcioniranje drogerija „B N“ i imovina koja služi obavljanju tih djelatnosti odvajaju se u Društvo preuzimatelja odnosno B N d.o.o. - društvo koje preuzima dijelove imovine i obveza. -----

STUPANJE NA SNAGU I POSLOVNI UČINCI PODJELE----- -----

----- Članak 4. ----- -----

4.1. Ovaj Ugovor sklopljen je sukladno članku 550.r (petstopedeset er) Zakona o trgovačkim društvima i stupit će na snagu na dan kada bude odobren od strane skupštine Društva koje se dijeli i skupštine Društva preuzimatelja.-----

4.2. Između Društva koje se dijeli i Društava preuzimatelja na koje prelazi dio imovine i obveza radi provedbe odvajanja, poslovni učinci podjele nastupaju s danom 1. (prvim) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine.-----

TEMELJNI KAPITAL----- -----

----- Članak 5. ----- -----

5.1. Temeljni kapital Društva koje se dijeli iznosi kn 122.305.000,00 (stodvadesetdva milijuna tristopettisuća kuna), a jedini imatelj poslovnih udjela je ----- Austrija, upisano u Sudski registar Zemaljskog suda u W pod brojem FN 7777 X, i sastoji se od:-----

- 1 poslovnog udjela u visini od kn 122.305.000,00 (stodvadesetdva milijuna tristopettisuća kuna).-----

5.2. Temeljni kapital Društva preuzimatelja B N d.o.o. iznosi kn 40.000,00 (četrdeset-tisuća kuna), a jedini imatelj poslovnih udjela je B d.o.o., iz Zagreba, , OIB , i sastoji se od:-----

- - 1 poslovnog udjela u visini od kn 40.000,00 (četrdesettisuća kuna). -----

5.3. Temeljni kapital svih navedenih društava te udjeli člana Društva koje se dijeli kao i udjeli člana Društva preuzimatelja na koje prelazi dio imovine i obveza te pravni odnosi radi provedbe podjele, ostat će identični i neizmijenjeni u svim navedenim društvima i nakon provedbe podjele s preuzimanjem (omjer zamjene udjela). -----

5.4. Iz razloga navedenog u prethodnom stavku nema iznosa doplata u novcu.-----

5.5. Na način kako se provodi podjela odvajanjem s preuzimanjem temeljem ovog Ugovora ne povećava se niti ne smanjuje temeljni kapital Društva koje se dijeli niti Društva preuzimatelja te se ne mijenjaju akti o osnivanju odnosno temeljni akti ni Društva koje se dijeli niti Društva preuzimatelja. -----

5.6. Ni u Društvu koje se dijeli niti u Društvu preuzimatelju ne postoje udjeli s posebnim položajem ili posebnim pravima. -----

5.7. Članovima uprave Društva koje se dijeli i članovima uprave Društva preuzimatelja nisu dane posebne pogodnosti ni u jednom od društava koja sudjeluju u podjeli. ---

PODJELA I PRIJENOS IMOVINE I OBVEZA----- -----

----- Članak 6. ----- -----

6.1. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se imovina i obveze te pravni odnosi Društva koje se dijeli raspodjeljuju kako je to utvrđeno u sljedećim odredbama ovog članka. -----

6.2. B d.o.o. - Društvo koje se dijeli zadržava sljedeće: -----

6.2.1. imovina -----

- dugotrajna imovina u ukupnom iznosu od kn 236.842.247,47 (dvjestotridesetšest milijuna osamstočetrdesetdvije tisuće dvjestočetrdesetsedam kuna i četrdesetsedam lipa) koju čini dugotrajna nematerijalna imovina (koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava) u ukupnom iznosu od kn 225.389,24 (dvjestodvadesetpet tisuća tristoosamdesetdevet kuna i dvadesetčetiri lipe); dugotrajna materijalna imovina (zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema; alati, pogonski inventar i transportna sredstva; materijalna imovina u pripremi; ostala materijalna imovina; ulaganje u nekretnine) u ukupnom iznosu od kn 236.576.858,23 (dvjestotridesetšest milijuna petstosedamdesetšest tisuća osamstopedesetosam kuna i dvadesettri lipe); dugotrajna financijska imovina (udjeli/dionice kod povezanih poduzetnika) u ukupnom iznosu od kn 40.000,00 (četrdeset tisuća kuna);-----
- kratkotrajna imovina u ukupnom iznosu od kn 429.359.868,79 (četrstodvadesetdevet milijuna tristopedesetdevet tisuća osamstošezdesetosam kuna i sedamdesetdevet lipa) koju čine zalihe (trgovačka roba) u iznosu od kn 137.638.406,51 (stotridesetsedam milijuna šestotridesetosam tisuća četrstošest kuna i pedesetjednina lipa); potraživanja (potraživanja od kupaca; potraživanja od zaposlenika članova poduzetnika; potraživanja od države i drugih institucija i ostala potraživanja) u ukupnom iznosu od kn 288.216.713,05 (dvjestoosamdestosam milijuna dvjestošesnaest tisuća sedamstotrinaest kuna i pet lipa); kratkotrajna financijska imovina

(dani zajmovi, depoziti i slično) u iznosu od kn 620.536,00 (šestodvadeset tisuća petstotridesetšest kuna) te novac u banci i blagajni u iznosu od kn 2.884.213,23 (dva milijuna osamstoosamdesetčetiri tisuće dvjestotrinaest kuna i dvadesettri lipe);-----

6.2.2. obveze -----

- dugoročne obveze (ostale dugoročne obveze) u ukupnom iznosu od kn 35.809.753,99 (tridesetpetmilijuna osamstodevet tisuća sedmastopedesettri kune i devedesetdevet lipa); -----
- kratkoročne obveze (obveze za zajmove, depozite i slično; obveze prema dobavljačima; obveze prema zaposlenima; obveze za poreze, doprinose i slična davanja; ostale kratkoročne obveze) u ukupnom iznosu od kn 555.376.706,04 (petstopedesetpet milijuna tristosedamdesetšest tisuća sedamstošest kuna i četiri lipe);---

6.2.3. kapital i rezerve -----

- kapital i rezerve u ukupnom iznosu od kn 61.344.982,59 (šezdesetjedan milijun tristočetrdesetčetiri tisuće devetstoosamdesetdvije kune i pedesetdevet lipa) koje se sastoje od temeljnog kapitala u iznosu od kn 122.305.000,00 (stodvadesetdva milijuna tristopet tisuća kuna), kapitalnih rezervi u iznosu od kn 124.646.317,00 (stodvadesetčetiri milijuna šestočetrdesetšest tisuća tristosedamnaest kuna) i prenesenog gubitka u iznosu od kn 185.606.334,41 (stoosamdesetpet milijuna šestošest tisuća tristotridestčetiri kune i četrdesetjedna lipa);-----

6.2.4. rezerviranja -----

- druga rezerviranja u ukupnom iznosu od kn 17.152.441,10 (sedamnaest milijuna stopedesetdvije tisuće četrstočetrdesetjedna kuna i deset lipa). -----

6.3. Na Društvo B N d.o.o. - Društvo preuzimatelja prenosi se sljedeće: -----

6.3.1. imovina -----

- dugotrajna imovina koju čini materijalna imovina (postrojenja i oprema; alati, pogonski inventar i transportna sredstva; materijalna imovina u pripremi; ostala materijalna imovina; ulaganje u nekretnine) u ukupnom iznosu od kn 50.565.630,97 (pedeset milijuna petstošezdesetpet tisuća šestotrideset kuna i devedesetsedam lipa), -----
- kratkotrajna imovina u ukupnom iznosu od kn 92.403.618,75 (devedestdva milijuna četrstotri tisuće šestoosamnaest kuna i sedamdesetpet lipa) koju čine zalihe (trgovačka roba) u iznosu od kn 31.487.011,05 (tridestjedan milijun četrstoosamdesetsedam tisuća jedanaest kuna i pet lipa); potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja) u ukupnom iznosu od kn 60.418.954,26 (šezdeset milijuna četrstoosamnaest tisuća devedestpedestčetiri kune i dvadesetšest lipa); kratkotrajna financijska imovina (dani zajmovi, depoziti i slično) u iznosu od kn 457.563,37 (četristopedesetsedam tisuća petstošezdesettri kune i tridesetsedam lipa) te novac u banci i blagajni u iznosu od kn 40.090,07 (četrdeset tisuća devedeset kuna i sedam lipa); -----

6.3.2. obveze -----

- kratkoročne obveze (obveze za zajmove, depozite i slično; obveze prema dobavljačima; ostale kratkoročne obveze) u ukupnom iznosu od kn 135.472.871,18 (stot-

ridestpet milijuna četrstosedamdesetdvije tisuće osamstosedamdesetjedna kuna i osamnaest lipa);-----

6.3.3. kapital i rezerve -----

- kapital i rezerve u ukupnom iznosu od kn 11.186.439,70 (jedanaest milijuna stoo-samdesetšest tisuća četrstotridesetdevet kuna i sedamdeset lipa) koji se sastoje od kapitalnih rezervi u iznosu od kn 46.125.000,00 (četrdesetšest milijuna stodva-destpet tisuća kuna) i prenesenog gubitka u iznosu od kn 34.938.560,30 (trideset-četiri milijuna devestotridesetosam tisuća petstošezdeset kuna i trideset lipa);-----

6.3.4. rezerviranja -----

- druga rezerviranja u ukupnom iznosu od kn 19.533,15 (devetnaest tisuća petstot-ridesetri kune i petnaest lipa). -----

6.4. Društvo koje se dijeli i Društvo preuzimatelj suglasni su da se imovina i obveze iz članka 6. (šestog) stavka 3. (trećeg) toč. 1. (prve) do 4. (četvrte) ovog Ugovora po stupanju na snagu ovog Ugovora prenose s danom 01.01.2011. (prvim siječnja dvije-tisućejedanaeste) sukladno Opisu i rasporedu dijelova imovine i obveza koji se pre-nose na Društvo preuzimatelja, a koji Opis je priložen Diobenoj bilanci te zajedno s njom ovom Ugovoru kao Prilog 3 (tri) te zajedno s Diobenom bilancom čini njegov sastavni dio. -----

6.5. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će se podjela s preuzimanjem u poslov-nim knjigama društava koja sudjeluju u podjeli provesti s danom 01.01.2011. (prvim siječnja dvijetisućejedanaeste) te da se navedeni dan smatra danom poslovnih uči-naka podjele, a društva koja sudjeluju u podjeli izvršiti će knjiženja u svojim poslov-nim knjigama sukladno Opisu i rasporedu dijelova imovine i obveza koji se prenose na Društvo preuzimatelja koji prileži ovom Ugovoru kao njegov sastavni dio. -----

6.6. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da svi ugovori u kojima je Društvo koje se dijeli jedno od stranaka i koji mu daju prava ili ga obvezuju, a nisu izričito Ugovorom o podjeli i preuzimanju preneseni na Društvo preuzimatelja, obvezuju i daju prava i da-lje Društvu koje se dijeli. -----

6.7. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da sva prava, obveze i imovina Društva koje se dijeli, a za koje nije izričito navedeno da se prenose na Društvo preuzimatelja, i dalje obvezuju i daju prava Društvu koje se dijeli odnosno predstavljaju imovinu Druš-tva koje se dijeli. -----

6.8. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se na Društvo preuzimatelja kao sveop-ćeg pravnog sljednika Društva koje se dijeli u pogledu imovine, prava i obveza koji se prenose, prenose svi Ugovori koji su detaljno određeni u Popisu ugovora koji se pre-nose na društvo B d.o.o., a koji je priložen ovom Ugovoru kao Prilog 6 (šest) i čini njegov sastavni dio. -----

6.9. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će sukladno čl. 133. (stotridesettrećem) Zakona o radu na Društvo preuzimatelja biti preneseni ugovori o radu radnika koji su u Društvu koje se dijeli prema internoj organizaciji bili raspoređeni na radna mjesta u „Poslovnoj jedinici B“, koji su detaljno određeni u Popisu ugovora o radu koji će se

prenijeti na društvo B d.o.o., a koji popis je priložen ovom Ugovoru kao Prilog 7 (sedam) i čini njegov sastavni dio. -----

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA----- ----- -----

----- Članak 7. ----- ----- -----

7.1 Ugovorne strane suglasno utvrđuju da su sastavni dio ovog Ugovora i sljedeće bilance: -----

- bilanca društva B d.o.o. na dan 31. (tridesetprvi) prosinca 2010. (dvijetisućedesete) godine, koja čini Prilog 1 (jedan) ovog Ugovora i njegov je sastavni dio;-----

- bilanca društva B d.o.o. na dan 31. (tridesetprvi) prosinca 2010. (dvijetisućedesete) godine, koja čini Prilog 2 (dva) ovog Ugovora i njegov je sastavni dio; -----

- diobena bilanca društva B d.o.o. na dan 31. (tridesetprvi) prosinca 2010. (dvijetisućedesete) godine, koja sadrži i Opis i raspored dijelova imovine i obveza koji se prenose na društvo B N d.o.o., koji zajedno čine Prilog 3 (tri) ovog Ugovora i njegov su sastavni dio; -----

- početna bilanca B d.o.o. na dan 1. (prvi) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine, koja čini Prilog 4 (četiri) ovog Ugovora i njegov je sastavni dio; -----

- početna bilanca društva B d.o.o. na dan 1. (prvi) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine, koja čini Prilog 5 (pet) ovog Ugovora i njegov je sastavni dio.-----

IZVJEŠĆE I REVIZIJA PODJELE----- ----- -----

----- Članak 8. ----- ----- -----

8.1. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će Uprava društva koje se dijeli izraditi Izvješće uprave o podjeli, osim ukoliko se jedini član Društva koje se dijeli Izjavom u obliku javnobilježničke isprave sukladno čl. 550.d (petstopedeset de) st. 4.(četvrti) Zakona o trgovačkim društvima odrekne Izvješća uprave o podjeli. -----

8.2. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da će Uprava društva koje se dijeli zatražiti da se izradi Revizija podjele, osim ukoliko se jedini član Društva koje se dijeli Izjavom u obliku javnobilježničke isprave sukladno čl. 550.e (petstopedeset e) st. 6. (šestom) Zakona o trgovačkim društvima odrekne Revizije podjele. -----

8.3. Društvo koje se dijeli nema nadzorni odbor te ugovorne strane suglasno utvrđuju da nije potrebno izraditi Izvješće nadzornog odbora o podjeli sukladno čl. 550.f (petstopedeset ef) Zakona o trgovačkim društvima. -----

PROVEDBA PODJELE -----

----- Članak 9. -----

9.1. Ugovorne strane ovime se obvezuju sazvati svoje Skupštine za potrebe odobranja ovog Ugovora koje će se održati najkasnije u roku od 3 (tri) dana od isteka roka od 30 dana od dana predaje ovog Ugovora u sudski registar nadležnog Trgovačkog suda. -----

9.2. Nakon što Skupštine ugovornih strana odobre ovaj Ugovor, ugovorne strane se nadalje obvezuju da će bez odgađanja odmah po ishodu odobrenja Skupština podnijeti prijavu za upis podjele temeljem ovog Ugovora Trgovačkom sudu u Zagrebu.-----

9.3 Obzirom na podjelu imatelj udjela u Društvu preuzimatelju stječe pravo sudjelovati u dobiti od 1. (prvog) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine.-----

9.4 Ugovorne strane daju izričitu izjavu o podjeli i prijenosu dijela imovine, obveza i pravnih odnosa kako je to određeno odredbama ovog Ugovora s pravnim posljedicama sveopćeg pravnog sljedništva na način kako je to propisano odredbama Zakona o trgovačkim društvima.-----

9.5. Danom podjele smatra se dan kada je upis podjele s preuzimanjem upisan u Sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu te toga dana nastupaju pravne posljedice podjele. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se, bez obzira na dan upisa podjele u sudski registar, danom podjele u gospodarskom smislu smatra dan 01.01.2011. (prvi siječanj dvijetisuće jedanaeste). -----

9.6. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ne postoji pravna praznina u vlasničkom i upravljačkom smislu jer se do dana upisa podjele u sudski registar imovinom, pravima i obvezama koristi i upravlja Društvo koje se dijeli, a s provedenim upisom podjele u nadležni registar odnosno od dana 01.01.2011. (prvog siječnja dvijetisućejedanaeste) ta imovina, prava i obveze prelaze na Društvo preuzimatelja.--

VJEROVNICI -----

----- Članak 10. -----

10.1. Za sve obveze Društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa podjele u sudski registar oba društva odgovaraju solidarno, ograničeno te na način kako je to propisano člankom 550.o (petstopedeset o) Zakona o trgovačkim društvima. -----

PRAVA TREĆIH NA OBAVIJEŠTENOST -----

----- Članak 11. -----

11.1. Svaka osoba kojoj je podjelom povrijeđen pravni interes može od svakog od društava koje je sudjelovalo u podjeli zahtijevati obavijesti o tome kako su raspoređeni dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi Društva koje se dijeli na način kako je to propisano člankom 550.p (petstopedeset pe) Zakona o trgovačkim društvima. -----

ZAVRŠNE ODREDBE -----

----- Članak 12. -----

12.1. Sve troškove koji proizlaze iz ovog Ugovora ili u vezi s ovim Ugovorom snosit će Društvo preuzimatelj. -----

----- Članak 13. -----

13.1. Ugovorne strane suglasne su da, u slučaju da je bilo koja od odredaba ovog Ugovora ništava ili pobjorna, sporna ili nevaljana u bilo kojem pogledu, tada u mjeri u kojoj je to dopustivo temeljem mjerodavnog prava, takva ništava, pobjorna, sporna ili nevaljana odredba neće utjecati na valjanost ostalih odredaba ovog Ugovora. -----

13.2. Ugovorne strane suglasne su da će takva ništava, pobjorna, sporna ili nevaljana odredba ovog Ugovora biti zamijenjena drugom odredbom, a svrha uvođenja te odredbe bit će da posluži gospodarskoj volji i ciljevima ugovornih strana, te će ta odredba u smislu ovog Ugovora biti što je moguće bliža gospodarskoj svrsi koju su ugovorne strane namjeravale postići zaključenjem ovog Ugovora. -----

----- Članak 14. -----

14.1. Izmjene i dopune ovog Ugovora bit će valjane samo ako su sačinjene u pisanom obliku, potpisane od ovlaštenih osoba ugovornih strana, solemnizirane od strane javnog bilježnika, te priložene ovom Ugovoru, čineći njegov sastavni dio. -----

----- Članak 15. -----

15.1. Sve sporove koji proizlaze iz ovog Ugovora ili u vezi s ovim Ugovorom ugovorne strane nastojat će riješiti mirnim putem, a u nemogućnosti rješavanja nastalog spora mirnim putem, spor će biti riješen pred stvarno nadležnim redovnim sudom u Zagrebu.- -----

----- Članak 16. -----

16.1. Ovaj Ugovor sačinjen je u 6 (šest) istovjetnih i jednako valjanih primjeraka, od kojih 1 (jedan) primjerak zadržava javni bilježnik prilikom njegove solemnizacije, a ostalih 5 (pet) primjeraka preuzimaju ugovorne strane, koji služe za potrebe prijave upisa pripajanja nadležnom Trgovačkom sudu kao i za potrebe obavještanja drugih državnih tijela. -----

----- Članak 17. -----

17.1. U znak pristanka na prava i obveze iz Ugovora, ugovorne strane isti potpisuju.-----

U Zagrebu, 26.05.2011. (dvadesetšestog svibnja dvijetisuće jedanaeste)

B d.o.o.

B N d.o.o.

direktor

direktor

direktor

direktor

ZAPISNICI SA SKUPŠTINA

Z A P I S N I K
sa SKUPŠTINE društva s ograničenom odgovornošću
B d.o.o.,
iz Zagreba,
održane dana 30. lipnja 2011. u 8,30 sati

U moj javnobilježnički ured pristupio je gosp. čiju istovjetnost sam utvrdila _____, koji temeljem specijalne punomoći od 21.06.2011. ovjerene od strane javnog bilježnika Mag. u B pod brojem ovjere B.R.ZI., zastupa društvo---, upisano u Sudski registar Zemaljskog suda u pod brojem FN 7777 X, kao jedini član društva B d.o.o., iz Zagreba, ----, dalje: Društvo, te sam na njegov zahtjev sastavila slijedeći Zapisnik sa skupštine Društva. -----

Skupština počinje u 8,30. -----

DNEVNI RED: -----

1.) Donošenje Odluke o podijeli Društva -----

2.) Donošenje Odluke o odricanju od izvješća uprave o podijeli Društva -----

3.) Donošenje Odluke o odricanju od izvješća revizora podjele Društva -----

4.) Donošenje Odluke o odricanju od pobijanja i ništavosti Odluke o podjeli Društva.-----

Konstatira se da je prisutan jedini član društva B d.o.o. zastupan po gosp., čiju istovjetnost sam utvrdila uvidom u _____ koji je ujedno i predsjedavajući skupštine. -----

Konstatira se da je prisutno 100% temeljnog kapitala te da skupština može donositi pravovaljane odluke. -----

Konstatira se da je 27. (dvadesetsedmog) lipnja 2011. sklopljen Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnog udjela, solemniziran istoga dana u mom javnobilježničkom uredu pod brojem _____, kojim je jedini poslovni udio nominalnog iznosa kn 40.000,00 (četrdeset tisuća kuna) pod rednim brojem 1 u društvu B Nd.o.o., iz Zagreba, OIB , steklo društvo-----.

Utvrđuje da će skupština raditi po dnevnom redu kako je gore naveden. -----

Ad. 1. Donošenje Odluke o podijeli društva

Na temelju članka 550. h ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU

o odobravanju Ugovora o podjeli i preuzimanju

Odobrava se Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. (dvadesetšestog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste), kojim se uređuje podjela društva B d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS: , OIB: , koje ne prestaje i istodobni prijenos dijela imovine, prava i obveza na društvo koje već postoji B N d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS ---- OIB, s danom poslovnih učinaka podjele 1. (prvi) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine, koji je dostavljen Sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu 27.(dvadesetsedmog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) pod brojem R3-/11. -----

Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. (dvadesetšestog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine prilaže se ovoj Odluci i čini njezin sastavni dio.-----

Ad. 2. Donošenje Odluke o odricanju od izvješća uprave o podijeli Društva

Na temelju članka 550. d ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU

o odricanju od izvješća Uprave o podjeli Društva

Jedini član društva B N d.o.o. oslobađa članove uprave – direktore Društva obveze izrade izvješća Uprave Društva o podjeli Društva, a koju je Uprava Društva, sukladno odredbi čl. 550. d st. 1. ZTD-a obvezna sačiniti, osim ukoliko članovi Društva Upravu Društva sukladno čl. 550. d st. 4. ZTD-a ne oslobode te obveze na način da se odreknu tog izvješća, a što član Društva ovom odlukom i čini. -----

Ad.3. Donošenje Odluke o odricanju od izvješća revizora podjele Društva

Na temelju članka 550. e ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU

o odricanju od revizije podjele Društva

Jedini član društva B N d.o.o. odriče se revizije podjele Društva, a koju su članovi Društva, sukladno odredbi čl. 550. e ZTD-a, obvezni sačiniti, osim ukoliko se članovi Društva sukladno čl. 550. e st. 6. ZTD-a ne oslobode te obveze na način da se odreknu tog izvješća, a što član Društva ovom odlukom i čini. -----

Ad.4. Donošenje Odluke o odricanju od pobijanja i ništavosti Odluke o podjeli Društva

Na temelju članka 550. I ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU o odricanju od pobijanja i ništavosti Odluke o podjeli Društva

Jedini član društva B N d.o.o. odriče se prava na pobijanje kao i prava na pozivanje na ništavost Odluke o podjeli Društva. -----

Član Društva daje ovu izjavu temeljem odredbi čl. 550. I ZTD-a. -----

Predsjednik Skupštine izjavljuje da je time dnevni red iscrpljen te da će se odluke donesene na Skupštini Društva bez odgađanja unijeti u Knjigu odluka sa Skupštine B N d.o.o., sukladno članku 446. ZTD-a. -----

Glavna skupština završila je s radom. -----

Dovršeno u 9,00 sati. -----

Z A P I S N I K
sa SKUPŠTINE društva s ograničenom odgovornošću
B d.o.o.,
iz Zagreba, ,
održane dana 30. lipnja 2011. u 8,00 sati

U moj javnobilježnički ured pristupio je gosp. Zoran Buneta čiju istovjetnost sam utvrdila _____, koji temeljem specijalne punomoći od 21.06.2011. ovjerene od strane javnog bilježnika Mag. u Beču pod brojem ovjere B.R.ZI., zastupa društvo ---- upisano u Sudski registar Zemaljskog suda --- pod brojem FN 7777 X, kao jedinog člana društva B d.o.o., iz Zagreba, dalje: Društvo, te sam na njegov zahtjev sastavila slijedeći Zapisnik sa skupštine Društva. -----

Skupština počinje u 8,00. -----

DNEVNI RED: -----

1.) Donošenje Odluke o podijeli Društva -----

2.) Donošenje Odluke o odricanju od izvješća uprave o podijeli Društva -----

3.) Donošenje Odluke o odricanju od izvješća revizora podjele Društva -----

4.) Donošenje Odluke o odricanju od pobijanja i ni štavosti Odluke o podjeli Društva.-----

Konstatira se da je prisutan jedini član društva B d.o.o. zastupan po gosp. ----, čiju istovjetnost sam utvrdila uvidom u _____ koji je ujedno i predsjedavajući skupštine. -----

Konstatira se da je prisutno 100% temeljnog kapitala te da skuština može donositi pravovaljane odluke. -----

Konstatira se da je 27. (dvadesetsedmog) lipnja 2011. sklopljen Ugovor o prijenosu i stjecanju poslovnog udjela, solemniziran istoga dana u mom javnobilježničkom uredu pod brojem _____, kojim je jedini poslovni udio nominalnog iznosa kn 40.000,00 (četrdeset tisuća kuna) pod rednim brojem 1 u društvu B N d.o.o., iz Zagreba, OIB --- -, steklo društvo---. -----

Utvrđuje da će skupština raditi po dnevnom redu kako je gore naveden. -----

Ad. 1. Donošenje Odluke o podijeli društva

Na temelju članka 550. h ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU
o odobravanju Ugovora o podjeli i preuzimanju

Odobrava se Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. (dvadesetšestog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste), kojim se uređuje podjela društva B d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS: , OIB: , koje ne prestaje i istodobni prijenos dijela imovine, prava i obveza na društvo koje već postoji B N d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS, OIB, s danom poslovnih učinaka podjele 1. (prvi) siječnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine, koji je dostavljen Sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu 27.(dvadesetsedmog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) pod brojem R3-/11. -----

Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. (dvadesetšestog) svibnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine prilaže se ovoj Odluci i čini njezin sastavni dio.-----

Ad. 2. Donošenje Odluke o odricanju od izvješća uprave o podijeli Društva

Na temelju članka 550. d ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU
o odricanju od izvješća Uprave o podjeli Društva

Jedini član društva B d.o.o. oslobađa članove uprave – direktore Društva obveze izrade izvješća Uprave Društva o podjeli Društva, a koju je Uprava Društva, sukladno odredbi čl. 550. d st. 1. ZTD-a obvezna sačiniti, osim ukoliko članovi Društva Upravu Društva sukladno čl. 550. d st. 4. ZTD-a ne oslobode te obveze na način da se odreknu tog izvješća, a što član Društva ovom odlukom i čini. -----

Ad.3. Donošenje Odluke o odricanju od izvješća revizora podjele Društva

Na temelju članka 550. e ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU
o odricanju od revizije podjele Društva

Jedini član društva B d.o.o. odriče se revizije podjele Društva, a koju su članovi Društva, sukladno odredbi čl. 550. e ZTD-a, obvezni sačiniti, osim ukoliko se članovi Društva sukladno čl. 550. e st. 6. ZTD-a ne oslobode te obveze na način da se odreknu tog izvješća, a što član Društva ovom odlukom i čini. -----

Ad.4. Donošenje Odluke o odricanju od pobijanja i ništavosti Odluke o podjeli Društva

Na temelju članka 550. I ZTD-a jedini član Društva na skupštini održanoj u prostorijama Društva dana 30. (tridesetog) lipnja 2011. (dvijetisućejedanaeste) godine donosi slijedeću -----

ODLUKU
o odricanju od pobijanja i ništavosti Odluke o podjeli Društva

Jedini član društva B d.o.o. odriče se prava na pobijanje kao i prava na pozivanje na ništavost Odluke o podjeli Društva. -----

Član Društva daje ovu izjavu temeljem odredbi čl. 550. I ZTD-a, a u svezi podjele imovine trgovačkog društva B d.o.o. -----

Predsjednik Skupštine izjavljuje da je time dnevni red iscrpljen te da će se odluke donesene na Skupštini Društva bez odgađanja unijeti u Knjigu odluka sa Skupštine B d.o.o., sukladno članku 446. ZTD-a.-----

Glavna skupština završila je s radom. -----

Dovršeno u 8,30 sati. -----

IZJAVE ČLANOVA UPRAVE

IZJAVA

Kojom----- ; -----; ----- kao članovi uprave društva B N d.o.o., iz Zagreba, ----- , izjavljuju da je Skupština Društva B N d.o.o., iz Zagreba, , dana 30. lipnja 2011. godine donijela odluku kojom se član društva odrekao prava na pobijanje odluke o podijeli ili na pozivanje na ništavost odluke o podijeli, a kojom odlukom je odobren Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. svibnja 2011., kojim se uređuje podjela društva B d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, --- upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS: -- --- , koje ne prestaje i istodobni prijenos dijela imovine, prava i obveza na društvo koje već postoji B N d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, ----- , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS ----

MM

BB

TT

ZZ

CC

IZJAVA

Kojom -----; -----; -----; -----, kao članovi uprave društva B d.o.o., iz Zagreba, izjavljuju da je Skupština Društva B d.o.o., iz Zagreba, , dana 30. lipnja 2011. godine donijela odluku kojom se član društva odrekao prava na pobijanje odluke o podijeli ili na pozivanje na ništavost odluke o podijeli, a kojom odlukom je odobren Ugovor o podjeli i preuzimanju društva od 26. svibnja 2011., kojim se uređuje podjela društva B d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS:, koje ne prestaje i istodobni prijenos dijela imovine, prava i obveza na društvo koje već postoji B N d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, , upisanog u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS.

MM

GG

JJ

AA

CC

HODOGRAM ZA PODJELU

POPIS POTREBNIH PRAVNIH KORAKA ZA PRIPREMU I PROVEDBU POSTUPKA ODVAJANJA

B d.o.o. ODVAJANJE S PREUZIMANJEM
(bez smanjenja temeljnog kapitala Društva koje se dijeli i povećanja temeljnog kapitala Društva preuzimatelja)

B d.o.o., iz Zagreba, 2, OIB – Društvo koje se dijeli
BN d.o.o., iz Zagreba, – Društvo preuzimatelj

Br.	AKT/KORAK	POSTUPAK	SUBJEKT/I	ROK	NAPOMENA
1.	Ugovor o podjeli i preuzimanju	sklapaju uprava Društva koje se dijeli i uprava Društva preuzimatelja	uprava Društva koje se dijeli i uprava Društva preuzimatelja	dan koji izaberu uprave društava koja sudjeluju u odvajanju s preuzimanjem	<p>Ugovor se solemnizira kod javnog bilježnika.</p> <p>Člankom 550 b) Zakona o trgovačkim društvima propisan je obvezni sadržaj plana podjele (kod odvajanja s osnivanjem) odnosno ugovora o podjeli i preuzimanju (kod odvajanja s preuzimanjem).</p> <p>Dio ugovora o podjeli i preuzimanju moraju biti i završna bilanca Društva koje se dijeli, završna bilanca Društva preuzimatelja, diobena bilanca Društva koje se dijeli, početna bilanca Društva koje se dijeli i početna bilanca Društva preuzimatelja, a koje priređuju financijski savjetnici i/ili revizori.</p>
2.	Dostava Ugovora o podjeli i preuzimanju u nadležni sudski registar	uprava Društva koje se dijeli dostavlja u nadležni sudski registar Ugovor o podjeli i preuzimanju koji se pohranjuje u zbirku isprava	uprava Društva koje se dijeli	najmanje mjesec dana prije dana kada će se održati skupštine društava koja sudjeluju u podjeli	
3.	Objava u glasilu društva i u Narodnim Novinama da se	uprava Društva koje se dijeli objavljuje u glasilu društva i u NN planirano odva-	uprava Društva koje se dijeli	najmanje mjesec dana prije dana kada će se	

	priprema postupak odvajanja	janje te obavještava da je Ugovor o podjeli i preuzimanju dostavljen u sudski registar na određeni dan pod određenim brojem		održati skupštine društava koja sudjeluju u podjeli	
4.	Odluka o podjeli Društva koje se dijeli i o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju	donosi se većinom od 3/4 glasova ili većom većinom ako je tako određeno izjavom o osnivanju/društvenim ugovorom	skupština Društva koje se dijeli	najranije mjesec dana nakon dostave ugovora o podjeli i preuzimanju u sudski registar i objavi namjeravane podjele u glasilu Društva koje se dijeli i u Narodnim Novinama	Odluka o podjeli mora biti donesena u obliku javnobilježničkog akta. Odluka o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju mora biti donesena u obliku javnobilježničkog akta.
5.	Odluka o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju	donosi se većinom od 3/4 glasova ili većom većinom ako je tako određeno izjavom o osnivanju/društvenim ugovorom	skupština Društva preuzimatelja	najranije mjesec dana nakon dostave ugovora o podjeli i preuzimanju u sudski registar i objavi namjeravane podjele u glasilu Društva koje se dijeli i u Narodnim Novinama	Odluka o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju mora biti donesena u obliku javnobilježničkog akta.
6.	Izvešće uprave Društva koje se dijeli o podjeli	uprava Društva koje se dijeli u izvješću mora detaljno pravno i gospodarski obrazložiti podjelu	uprava Društva koje se dijeli	do održavanja skupštine Društva koje se dijeli	Izvešće o podjeli ne mora se izraditi ako svi imatelji udjela daju izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da se odriču izvješća o podjeli.
7.	Izvešće uprave Društva preuzimatelja	uprava Društva preuzimatelja u izvješću mora detaljno pravno i gospodarski obrazložiti podjelu	uprava Društva preuzimatelja	do održavanja skupštine Društva preuzimatelja	Izvešće o podjeli ne mora se izraditi ako svi imatelji udjela daju izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da se odriču izvješća o podjeli.
8.	Revizija podjele	revizor podjele sastavlja pisano izvješće o provedenoj reviziji Ugovora o podjeli i preuzimanju	revizor kojeg na prijedlog uprave Društva koje se dijeli imenuje nadležni	do održavanja skupštine Društva koje se dijeli i Društva preuzimatelja	Revizija podjele ne mora se izraditi ako svi imatelji udjela daju izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da

			trgovački sud		se odriču revizije podjele.
9.	Izjava uprave Društva koje se dijeli da odluka o podjeli nije pobijana ili da je pobijanje pravomoćno odbijeno ili da su svi članovi Društva koje se dijeli dali izjavu u obliku javnobilježničke isprave kojom se odriču prava na pobijanje odluke o podjeli.		uprava Društva koje se dijeli	simultano s toč 4.	Izjava člana Društva koje se dijeli da se odriče prava pobijanja odluke o podjeli mora se dati u obliku javnobilježničkog akta.
10.	Izjava uprave Društva preuzimatelja da odluka o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju nije pobijana ili da je pobijanje pravomoćno odbijeno ili da su svi članovi Društva preuzimatelja dali izjavu u obliku javnobilježničke isprave kojom se odriču prava na pobijanje odluke o davanju suglasnosti na Ugovor o podjeli i preuzimanju.		uprava Društva preuzimatelja	simultano s toč 5.	Izjava člana Društva preuzimatelja da se odriče prava pobijanja odluke o davanju suglasnosti na ugovor o podjeli i preuzimanju mora se dati u obliku javnobilježničkog akta.
11.	Prijave u nadležni sudski registar		prijave Društva koje se dijeli i Društva preuzimatelja potpisuju svi članovi uprava	simultano s toč 4. i 5.	

PRILOG II – ZA VJEŽBU

SAŽETAK PRESUDE ECLI:EU:C:2017:804

Predmet C-106/16

Postupak koji je pokrenuo Polbud – Wykonawstwo sp. z o.o.

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Sąd Najwyższy)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sloboda poslovnog nastana – Prekogranično preoblikovanje društva – Prijenos registriranog sjedišta društva bez prijenosa stvarnog sjedišta – Odbijanje zahtjeva za brisanje iz sudskog registra – Nacionalni propis koji brisanje iz sudskog registra uvjetuje prestankom postojanja društva nakon postupka likvidacije – Područje primjene slobode poslovnog nastana – Ograničenje slobode poslovnog nastana – Zaštita interesa vjerovnika, manjinskih članova društva i radnika – Borba protiv zloraba”

Sažetak – Presuda Suda (veliko vijeće) od 25. listopada 2017.

1. Sudski postupak – Usmeni dio postupka – Ponovno otvaranje – Obveza ponovnog otvaranja usmenog dijela postupka kako bi se strankama omogućilo podnošenje očitovanja o pravnim pitanjima iznesenima u mišljenju nezavisnog odvjetnika – Nepostojanje

(čl. 252. st. 2. UFEU-a; Poslovniku Suda, čl. 83.)

2. Prethodna pitanja – Nadležnost Suda – Granice – Nadležnost nacionalnog suda – Nužnost prethodnog pitanja i relevantnost postavljenih pitanja – Ocjena nacionalnog suda

(čl. 267. UFEU-a)

3. Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Odredbe Ugovora – Područje primjene – Prijenos registriranog sjedišta društva uređenog nacionalnim pravom u drugu državu članicu, bez prijenosa stvarnog sjedišta – Uključenost

(čl. 49. i 54. UFEU-a)

4. Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Ograničenja – Prijenos registriranog sjedišta društva uređenog nacionalnim pravom u drugu državu članicu, bez prijenosa stvarnog sjedišta – Nacionalni propis koji prijenos uvjetuje likvidacijom društva – Nedopuštenost – Opravdanje – Nepostojanje

(čl. 49. i 54. UFEU-a)

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 23. i 24.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 27.)

3. Članke 49. i 54. UFEU-a treba tumačiti na način da se sloboda poslovnog nastana primjenjuje na prijenos registriranog sjedišta društva osnovanog na temelju prava države članice na državno područje druge države članice u svrhu njegova preoblikovanja, u skladu s uvjetima propisanim u zakonodavstvu te druge države članice, u društvo uređeno pravom potonje a da pritom nema prijenosa stvarnog sjedišta navedenog društva.

Na temelju članka 49. drugog stavka UFEU-a u vezi s člankom 54., u vezi s člankom 54. UFEU-a, sloboda poslovnog nastana društava iz potonjeg članka obuhvaća, među ostalim, osnivanje i upravljanje tim društvima pod uvjetima koje za svoja društva u zakonodavstvu odredi država članica u kojoj su osnovana. Ona stoga podrazumijeva pravo društva osnovanog u skladu sa zakonodavstvom države članice da se preoblikuje u društvo uređeno zakonodavstvom druge države članice (vidjeti u tom smislu presudu od 27. rujna 1988., *Daily Mail and General Trust*, 81/87, EU:C:1988:456, t. 17.), ako su ispunjeni uvjeti propisani zakonodavstvom te druge države članice i, točnije, kriterij koji ona određuje za povezanost društva sa svojim pravnim poretkom.

Naime, Sud je presudio da je slobodom poslovnog nastana obuhvaćena situacija u kojoj društvo osnovano u skladu sa zakonodavstvom države članice u kojoj ima registrirano sjedište želi osnovati podružnicu u drugoj državi članici, iako je to društvo u prvoj državi članici osnovano samo da bi imalo poslovni nastan u drugoj državi članici u kojoj bi obavljalo najvažniji dio odnosno svu svoju gospodarsku djelatnost (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 1999., *Centros*, C-212/97, EU:C:1999:126, t. 17.). Isto je tako slobodom poslovnog nastana obuhvaćena i situacija u kojoj se društvo osnovano u skladu sa zakonodavstvom države članice želi preoblikovati u društvo uređeno pravom neke druge države članice, poštujući kriterij koji druga država članica propisuje za dokazivanje povezanosti društva sa svojim nacionalnim pravnim poretkom, iako to društvo najvažniji dio odnosno svu svoju gospodarsku djelatnost obavlja u prvoj državi članici.

Na drugome mjestu, kada je riječ o presudama od 27. rujna 1988., *Daily Mail and General Trust* (81/87, EU:C:1988:456) i od 16. prosinca 2008., *Cartesio* (C-210/06, EU:C:2008:723), iz njih ne proizlazi, suprotno onomu što tvrdi poljska vlada, da prijenos registriranog sjedišta društva – da bi potpadao pod slobodu poslovnog nastana – nužno mora biti popraćen prijenosom njegova stvarnog sjedišta.

Naprotiv, iz tih presuda, kao i iz presude od 12. srpnja 2012., *VALE* (C-378/10, EU:C:2012:440), proizlazi da je, prema trenutačnom stanju prava Unije, svaka država članica ovlaštena definirati poveznicu koja mora postojati da bi se moglo smatrati da je društvo osnovano u skladu s njezinim nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju kada se društvo uređeno pravom neke države članice preoblikuje u društvo uređeno zakonodavstvom druge države članice na način da ispuni uvjete koje je potonja propisala u svojem zakonodavstvu kako bi ono postojalo u njezinu pravnom poretku,

navedena ovlast ne može opravdati to da država članica podrijetla – namećući, osobito, strože uvjete za takvo preoblikovanje od onih koji se primjenjuju na preoblikovanje takvog društva u navedenoj državi članici – sprečava dotično društvo da započne s tim prekograničnim preoblikovanjem ili mu to čini manje privlačnim, pri čemu to ni na koji način ne znači da je zakonodavstvo države članice podrijetla u području osnivanja ili prestanka postojanja trgovačkih društava izuzeto od pravila koja se odnose na slobodu poslovnog nastana (vidjeti u tom smislu presude od 27. rujna 1988., *Daily Mail and General Trust*, 81/87, EU:C:1988:456, t. 19. do 21.; od 16. prosinca 2008., *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, t. 109. do 112. i od 12. srpnja 2012., *VALE*, C-378/10, EU:C:2012:440, t. 32.).

(t. 33., 38., 42.-44. i t. 1. izreke)

4. Članke 49. i 54. UFEU-a treba tumačiti na način da im se protivi propis države članice koji prijenos registriranog sjedišta društva osnovanog na temelju prava države članice na državno područje druge države članice u svrhu njegova preoblikovanja u društvo uređeno pravom potonje, u skladu s uvjetima propisanim zakonodavstvom te države članice, uvjetuje likvidacijom prvog društva.

Dakle, iako načelno može prenijeti svoje registrirano sjedište u državu članicu koja nije Republika Poljska a da ne izgubi svoju pravnu osobnost, društvo uređeno poljskim pravom poput Polbuda, koje želi učiniti takav prijenos, može biti brisano iz poljskog sudskog registra samo ako je provedena njegova likvidacija.

U tim okolnostima valja smatrati da nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku, time što zahtijeva likvidaciju društva, može ometati odnosno spriječiti prekogranično preoblikovanje društva. On stoga predstavlja ograničenje slobode poslovnog nastana (vidjeti u tom smislu presudu od 16. prosinca 2008., *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, t. 112. i 113.).

Valja istaknuti da taj propis kao opće pravilo predviđa obvezu likvidacije a da se ne vodi računa o stvarnoj opasnosti od nanošenja štete interesima vjerovnika, manjinskih članova i radnika te da nije moguće odabrati manje ograničavajuće mjere kojima se mogu zaštititi ti interesi. Što se osobito tiče interesa vjerovnika, kao što je to istaknula Europska komisija, izdavanje bankarskih ili drugih jednakovrijednih garancija moglo bi biti prikladna zaštita navedenih interesa.

Iz toga slijedi da obveza likvidacije koju propisuje nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku prekoračuje ono što je nužno za postizanje cilja zaštite interesa navedenih u točki 56. ove presude.

Osim toga, ne može se općenito presumirati da sama okolnost da društvo prenosi svoje sjedište iz jedne države članice u drugu predstavlja prijevaru i time opravdati mjeru kojom se ugrožava korištenje temeljnom slobodom zajamčenom Ugovorom (vidjeti analogijom presudu od 29. studenoga 2011., *National Grid Indus*, C-371/10, EU:C:2011:785, t. 84.).

Budući da je opća obveza provedbe postupka likvidacije izjednačena s ustanovljenjem takve općenite presumpcije o postojanju zloporabe, valja smatrati da je propis

poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koji takvu obvezu nameće, neproportionalan.(t. 49., 51., 58., 59., 63.-65. i t. 2. izreke)

SUMMARY JUDGEMENT

ECLI:EU:C:2012:440

Case C-378/10

VALE Építési kft.

(Reference for a preliminary ruling
from the Legfelsőbb Bíróság)

(Articles 49 TFEU and 54 TFEU — Freedom of establishment — Principles of equivalence and effectiveness — Cross-border conversion — Refusal to add to register)

Summary of the Judgment

1. Preliminary rulings — Jurisdiction of the Court — Limits — General or hypothetical questions — Questions relating to the refusal, of a Member State, to add a company originating in another Member State to its commercial register — Admissibility

(Art. 267 TFEU)

2. Freedom of movement for persons — Freedom of establishment — Provisions of the Treaty — Scope — Cross-border conversion of a company — National legislation which permits only national companies to convert, but not those governed by the law of another Member State — Included

(Arts 49 TFEU and 54 TFEU)

3. Freedom of movement for persons — Freedom of establishment — National legislation preventing, in a general manner, a company governed by the law of another Member State from converting to a company governed by national law — Restriction of the freedom of establishment — Justification — None

(Arts 49 TFEU and 54 TFEU)

4. Freedom of movement for persons — Freedom of establishment — Cross-border conversion of a company — Application, by the host Member State, of the national legislation on domestic conversions which governs the incorporation and functioning of companies — Lawfulness — Conditions — Compliance with the principles of effectiveness and equivalence

(Arts 49 TFEU and 54 TFEU)

1. See the text of the decision.

(see paras 18, 19)

2. A company resulting from a cross-border conversion is necessarily governed solely by the national law of the host Member State, which determines the connecting factor required and the rules governing its incorporation and functioning. Thus, the expression 'to the extent that it is permitted under that law to do so', in paragraph 112 of the judgment of 16 December 2008 in Case C-210/06 *Cartesio*, cannot be understood as seeking to remove, from the outset, the legislation of the host Member State on company conversions from the scope of the provisions of the TFEU governing the freedom of establishment, but as reflecting the mere consideration that a company established in accordance with national law exists only on the basis of the national legislation which 'permits' the incorporation of the company, provided the conditions laid down to that effect are satisfied.

Therefore, national legislation which enables national companies to convert, but does not allow companies governed by the law of another Member State to do so, falls within the scope of Articles 49 TFEU and 54 TFEU.

(see paras 30-33)

3. Articles 49 TFEU and 54 TFEU must be interpreted as precluding national legislation which enables companies established under national law to convert, but does not allow, in a general manner, companies governed by the law of another Member State to convert to companies governed by national law by incorporating such a company.

First, differences in treatment depending on whether a domestic or cross-border conversion is at issue cannot be justified by the absence of rules laid down in secondary EU law. Second, overriding reasons in the public interest, such as protection of the interests of creditors, minority shareholders and employees, the preservation of the effectiveness of fiscal supervision and the fairness of commercial transactions, may justify a measure restricting the freedom of establishment on the condition that such a restrictive measure is appropriate for ensuring the attainment of the objectives pursued and does not go beyond what is necessary to attain them. None the less, such justification is lacking where the national legislation concerned does not allow, in a general manner, cross-border conversions, thereby preventing such transactions from being carried out, even if the interests listed above are not jeopardised. In any event, such a rule goes beyond what is necessary to protect those interests

(see paras 38, 39-41, operative part 1)

4. Articles 49 TFEU and 54 TFEU must be interpreted, in the context of cross-border company conversions, as meaning that the host Member State is entitled to determine the national law applicable to such operations and thus to apply the provisions of its national law on the conversion of national companies governing the incorporation and functioning of companies, such as the requirements relating to the drawing-up of lists of assets and liabilities and property inventories. However, the principles of equivalence and effectiveness, respectively, preclude the host Member State from:

- refusing, in relation to cross-border conversions, to record the company which has applied to convert as the 'predecessor in law', if such a record is made of the predecessor company in the commercial register for domestic conversions, and
- refusing to take due account, when examining a company's application for registration, of documents obtained from the authorities of the Member State of origin.

PITANJA:

1. Koje statusne promjene su propisane zakonom?
2. Koja je osnova/glavni dokument kod podjele s osnivanjem?
3. Koja je osnova/glavni dokument kod podjele s preuzimanjem?
4. Kako se provodi podjela?
5. Kako se provodi razdvajanje?
6. Kako se provodi odvajanje?
7. Glavne radnje kod podjele s osnivanjem?
8. Kod podjele društva kapitala da li se radi o sveopćem pravnom sljedništvu?
9. Koje se posljedice podjele društva kapitala u sudski registar?
10. Koje osobe osobito štiti zakon pri podjeli društva kapitala?
11. Naziv direktive vezano za prekogranične statusne promjene!
12. Koja od 4 tržišne slobode u EU je glavna kod prekograničnih statusnih promjena?
13. Glavni ciljevi Direktive o mobilnosti!
14. Koja je važnost presude u predmetu Polbud?
15. Kod prekograničnih statusnih promjena koji dokumenti moraju biti javno objavljeni i javno dostupni?
16. Koji dokument se izdaje nakon što je postupak prekogranične podjele dovršen?
17. Kako se razmjenjuju dokumenti u predmetima prekograničnih statusnih promjena sukladno Direktivi o mobilnosti?
18. Navedi jedan primjer važnosti statusnih promjena u procesnom smislu.
19. Koje je najvažnije načelo kod podjele društva kapitala? Što znači?

20. Koji su glavni aspekti podjele društva kapitala, uz pravni?